

ФГВФО

ФОНД ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

**РІЧНИЙ ЗВІТ
ФОНДУ ГАРАНТУВАННЯ
ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ
ЗА 2016 РІК**

ЗВЕРНЕННЯ ГОЛОВИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ РАДИ ФОНДУ ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

Економічна криза, воєнні дії та процес очищення банківської системи – це реалії, у яких Фонд гарантування працює вже кілька років. За цей час рекордна кількість банків була передана в управління Фонду.

Можна констатувати, що завдання виплати гарантованої суми вкладникам та управління активами таких банків Фонд виконує досить успішно. У 2016 році вкладникам неплатоспроможних банків було виплачено майже 15 млрд грн. При цьому, Фонд організовує роботу таким чином, що більшу частину від загального обсягу відшкодування вкладники отримують ще у період дії в банку тимчасової адміністрації. Оскільки виплата гарантованої суми вагома складова роботи Фонду гарантування, у 2016 році великі зусилля були спрямовані на те, щоб зробити цей процес максимально зручним для вкладників. Для цього було впроваджено автоматизовану систему виплат.

Крім того багато було зроблено для удосконалення процесу реалізації майна банків, що ліквідуються. Механізм реалізації активів банків пройшов еволюцію від торгів «з молотка» за участю ліцитатора, до електронних торгів через систему ProZorro.Продажі. Саме у 2016 році Фонд заявив про початок спільної з проектною командою ProZorro роботи. А у листопаді вже відбулись перші реальні торги на цій платформі. Таким чином, вдалось досягнути, на мій погляд, найвищого на сьогодні рівня відкритості та доступності процесу для потенційних покупців.

Відповідно до чинного законодавства продаж майна збанкрутілих банків повинен здійснюватися «за найвищою вартістю у найкоротший строк». З впевненістю можна сказати, що Фонд гарантування робить все для виконання цієї норми з метою розрахунку з максимальною кількістю кредиторів банків. Однак, варто зазначити, що на сьогодні успішність виконання цього завдання залежить не тільки від самого Фонду гарантування. Тут потрібна комплексна та синхронна робота Фонду, правоохоронних органів, судової гілки влади. Цей також стосується і питання відповідальності власників та топ-менеджерів за їх дії чи бездіяльність, що призвели до неплатоспроможності банків.

Окремо стоїть завдання законодавчого забезпечення діяльності Фонду гарантування вкладів. Безумовно, що умови, в яких сьогодні працює Фонд, засвідчили необхідність внесення змін до діючої редакції Закону «Про систему гарантування вкладів». У жовтні 2016 року тема подальшого інституційного розвитку системи гарантування вкладів фізичних осіб стала предметом обговорення на засіданні Ради з фінансової стабільності. Серед іншого, розглядалось питання оптимізації існуючої системи фінансування (запровадження повноцінної системи диференційованих зборів до Фонду на

основі оцінки ризиків) та перегляд концепції діючої моделі проблемності та виведення банків з ринку.

У 2016 році зроблено багато для проведення фундаментальних змін у діяльності Фонду та функціонування системи гарантування в Україні. Та попереду – не менш складний та важливий етап, імплементації цих нововведень на практиці.

З повагою

Ігор Прийма

голова адміністративної ради
Фонду гарантування вкладів фізичних осіб
завідувач секретаріату парламентського
Комітету з питань фінансової політики і
банківської діяльності

ЗВЕРНЕННЯ ДИРЕКТОРА-РОЗПОРЯДНИКА ФОНДУ ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

Фонд гарантування вкладів у 2016 році чітко виконував поставлені перед ним завдання та заклав надійні підвалини для розвитку системи гарантування відповідно до міжнародних стандартів.

Протягом 2016 року вкладниками неплатоспроможних банків було отримано майже 15 млрд грн гарантованого відшкодування. Ці кошти виплачені Фондом без залучення нових позик від Міністерства фінансів та Національного банку України. При цьому, значною статтею витрат Фонду залишалося обслуговування боргу перед цими установами, який на кінець 2016 року перевищував 60 млрд грн. Сума виплачених відсотків за позиками, що становлять 12% річних і більше, склала 2,4 млрд грн.

Наприкінці 2016 року в зв'язку з прогнозом виникнення дефіциту ліквідності у 2017 році, Фонд залучив додатковий кредит Кабінету Міністрів за рахунок Державного бюджету в формі облігацій внутрішньої державної позики у сумі 7,94 млрд грн. Однак, ці ОВДП в 2016 році не були монетизовані. Обслуговування свого боргу, як і виплату гарантованої суми, Фонд здійснював за рахунок коштів, отриманих від банків-учасників у якості регулярного збору та надходжень від неплатоспроможних банків, як погашення кредиторських вимог.

Повертаючись до теми виплати гарантованої суми, хочу підкреслити, що у 2016 році була виконана лівова частка роботи зі створення та запуску Автоматизованої системи виплат Фонду гарантування. Цей проект був реалізований для зручності вкладників. Тепер вони можуть отримати гарантовану суму в будь-якому із банків-агентів на всій території України. Вкладник може сам обрати той банк, якому довіряє.

У 2016 році розпочалась практична реалізація планів щодо удосконалення процесу управління та продажу активів банків, що ліквідуються. Основна мета, якої ми прагнемо досягти у цій сфері – максимально можливе задоволення вимог кредиторів. Протягом року робота новоствореного департаменту консолідованого продажу активів була спрямована на підвищення прозорості та публічності процесу реалізації активів, розширення кола потенційних покупців.

Свого часу рішення про переведення всіх аукціонів на електронні майданчики стало суттєвим кроком вперед. Однак, згодом, прийшло розуміння, що цей варіант далекий від досконалості. Ми зіткнулись з тим, що недобросовісні організатори торгів почали маніпулювати аукціонами: обмежували доступ потенційних покупців, зривали проведення торгів тощо.

Щоб унеможливити такі випадки, у 2016 році ми почали і реалізували досить непростий, але амбітний проект з командою ProZorro. Уже у листопаді минулого року було проведено перші аукціони за новою системою «ProZorro.Продажі».

Сьогодні Фонд намагається повернути виведені активи та робить все можливе для того, щоб притягнути до відповідальності тих, чії дії чи ж бездіяльність довели банки до неплатоспроможності. На кінець року Фондом

було подано до правоохоронних органів понад 3 тис. заяв щодо виявлених порушень на загальну суму 262 млрд грн. З них 435 (на 192 млрд грн) – стосуються власників і топ-менеджерів банків. На жаль, процес притягнення до відповідальності йде вкрай повільно. Але ми не зупиняємось.

Чимало нам вдалося досягти з професійною командою Фонду, але розуміємо, що попереду ще багато роботи для вдосконалення системи гарантування вкладів. Переконали, що з врахуванням накопиченого досвіду ми зможемо виконати це завдання.

З повагою

Костянтин Ворушилін

директор-розпорядник

Фонду гарантування вкладів фізичних осіб

ЗМІСТ

1. ЗВІТ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ ФОНДУ ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ У 2016 РОЦІ	
МІСЯ, ЗАВДАННЯ, ФУНКЦІЇ	7
1. ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ ДІЯЛЬНОСТІ У 2016 РОЦІ	9
2 УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЄЮ	12
2.1. Управління та розвиток персоналу	12
2.2. Внутрішній аудит	14
3. ПРАВОВЕ ТА РЕГУЛЯТОРНЕ СЕРЕДОВИЩЕ	15
3.1. Удосконалення законодавчої бази	15
3.2. Регуляторна діяльність ФГВФО	15
4. ОГЛЯД БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРУ	19
4.1. Огляд фінансових показників учасників Фонду	19
4.2. Аналіз тенденцій вкладних операцій учасників Фонду	32
5. РЕГУЛЯТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ	43
5.1. Здійснення контрольних функцій щодо діяльності учасників Фонду	43
5.2. Адміністративно-господарські санкції та адміністративні штрафи	47
6. УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ	52
6.1. Джерела формування фінансових ресурсів	52
6.2. Використання фінансових ресурсів	53
6.3. Погашення кредиторських вимог Фонду	54
6.4. Оцінка фінансової стійкості Фонду	57
6.5. Фінансові інвестиції Фонду	57
7. ВИВЕДЕННЯ БАНКІВ З РИНКУ	59
7.1. Підготовка планів врегулювання неплатоспроможності банків	59
7.2. Здійснення тимчасової адміністрації та ліквідації банків	61
7.3. Задоволення вимог кредиторів банків	69
7.4. Розслідування протиправних діянь цивільного та кримінального характеру в неплатоспроможних банках	80
7.5. Правове супроводження виведення неплатоспроможних банків з ринку	81
8. КОНСОЛІДОВАНИЙ ПРОДАЖ ТА УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ	83
8.1. Розвиток системи консолідованого продажу активів	83
8.2. Результати продажу майна неплатоспроможних банків	87
9. ВИПЛАТИ ГАРАНТОВАНОГО ВІДШКОДУВАННЯ	92
9.1. Виплати коштів вкладникам	92
9.2. Удосконалення системи виплат Фонду	96
10. ВЗАЄМОДІЯ З ГРОМАДСЬКІСТЮ ТА МІЖНАРОДНИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ	99
10.1. Інформування громадськості	99
10.2. Фінансова просвіта	102
10.3. Захист прав вкладників	103
10.4. Співпраця з громадськими організаціями	105
10.5. Міжнародна співпраця	106

МІСІЯ, ЗАВДАННЯ ТА ФУНКЦІЇ ФОНДУ ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

МІСІЄЮ ФОНДУ

є забезпечення захисту прав і законних інтересів вкладників банків та сприяння стабільності банківської системи України

ОСНОВНИМ ЗАВДАННЯМ ФОНДУ

є забезпечення функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб та виведення неплатоспроможних банків з ринку

ФУНКЦІЇ ФОНДУ

- веде реєстр учасників Фонду;
- акумулює кошти, отримані з джерел, визначених статтею 19 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» (далі – Закон), здійснює контроль за повнотою і своєчасністю перерахування зборів кожним учасником Фонду;
- інвестує кошти Фонду в державні цінні папери України;
- здійснює розміщення облігацій у порядку та за напрямками залучення коштів, визначеними цим Законом, і видачу векселів у випадках, передбачених законом про Державний бюджет України на відповідний рік;
- здійснює заходи щодо організації виплат відшкодування за вкладами у строки, визначені Законом;
- здійснює регулювання участі банків у системі гарантування вкладів фізичних осіб;
- бере участь в інспекційних перевірках проблемних банків за пропозицією Національного банку України;
- застосовує до банків та їх керівників відповідно фінансові санкції і накладає адміністративні штрафи;
- здійснює процедуру виведення неплатоспроможних банків з ринку, у тому числі шляхом здійснення тимчасової адміністрації та ліквідації банків, організовує відчуження всіх або частини активів і зобов'язань неплатоспроможного банку, продаж неплатоспроможного банку або створення та продаж перехідного банку;

- здійснює перевірки банків відповідно до Закону;
- надає фінансову підтримку банку відповідно до Закону;
- здійснює аналіз фінансового стану банків з метою виявлення ризиків у їхній діяльності та прогнозування потенційних витрат Фонду на виведення неплатоспроможних банків з ринку та відшкодування коштів вкладникам.
- надає цільову позику банку для фінансування витрат для оплати роботи осіб відповідно до пункту 2 частини шостої статті 36, пунктів 7 і 8 частини другої статті 37 та частини четвертої статті 47 Закону, що здійснюються протягом дії тимчасової адміністрації;
- звертається з відповідними запитом до клієнтів, вкладників та інших кредиторів банку в порядку, встановленому Фондом;
- здійснює заходи щодо інформування громадськості про функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб, захисту прав та охоронюваних законом інтересів вкладників, підвищення рівня фінансової грамотності населення відповідно до цього Закону;
- вивчає та аналізує тенденції розвитку ринку ресурсів, залучених від вкладників учасниками Фонду.

2016: Найважливіше за рік

У 2016-му Фонд відзначив 18 річницю від дня свого заснування. Створений у 1998 році на підставі Указу Президента України «Про заходи щодо захисту прав фізичних осіб - вкладників комерційних банків» Фонд став першим інститутом страхування на пострадянському просторі. Упродовж цих років Фонд виконував покладену на нього місію захисту прав і законних інтересів вкладників банків. У 2016 році у Фонді відбулися якісні зміни: розпочали свою роботу департамент розслідування протиправних діянь і департамент консолідованого продажу та управління активами. Тривало активне тестування та остання підготовка до запуску нової автоматизованої системи виплат. Продовжилась робота і над удосконаленням законодавства щодо функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб.

1. ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ ДІЯЛЬНОСТІ

- Станом на 01.01.2017 в управлінні Фонду перебувало 85 банків, з них в стадії тимчасової адміністрації знаходилися 4 (ПАТ "КБ "ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА", АТ "РОДОВІД БАНК", ПАТ "БАНК "ЮНІСОН", ПАТ "КБ "ІНВЕСТБАНК") та 81 банк – у стадії ліквідації.

- Упродовж 2016 року в управління Фонду було передано 19 банків. У 16 з них Фондом було введено тимчасову адміністрацію та у трьох – одразу розпочато ліквідацію.

- Серед 16 банків (у які було введено тимчасову адміністрацію) у 13 випадках остаточним способом виведення банку з ринку стала ліквідація з відшкодуванням з боку Фонду коштів за вкладами фізичних осіб.

- У одному випадку (ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК») врегулювання неплатоспроможності було здійснено за участі держави в особі Міністерства фінансів України. Ще у 2-х банках (АТ «РОДОВІД БАНК», ПАТ «БАНК «ЮНІСОН») остаточний спосіб виведення неплатоспроможного банку з ринку не визначено через судову заборону посадовим особам Фонду приймати рішення та/або вчиняти будь-які інші дії щодо ліквідації зазначених банків.

- У 2016 році вкладникам неплатоспроможних банків у межах гарантованої суми відшкодування було виплачено майже 15 млрд грн. У 2016-му розмір гарантованої суми відшкодування не змінився і залишився на рівні 200 тисяч гривень.

- Наприкінці 2016 року загальна сума фінансових ресурсів Фонду складала 15,32 млрд грн. Задля уникнення можливого дефіциту ліквідності у 2017 році, Фонд наприкінці 2016-го залучив додаткові джерела фінансування – кредит Кабінету Міністрів України за рахунок Державного бюджету України

2016 року у формі облігацій внутрішньої державної позики у сумі 7,94 млрд грн зі строком погашення в 2031 році.

- Один із акцентів у роботі Фонду – удосконалення процесу управління активами. У квітні 2016 року розпочав роботу департамент консолідованого продажу та управління активами. Започатковано політику максимального розкриття інформації про виставлені на продаж активи. У вільному доступі оприлюднюється уся можлива інформація про усі активи, у тому числі права вимоги за кредитами (за винятком даних, що є банківською таємницею).

- За 2016 рік надходження грошових коштів від продажу та управління активами банків склали 7,2 млрд грн, у т.ч.: 3,9 млрд грн – надходження від погашення кредитної заборгованості позичальниками банків; 3,2 млрд грн – від продажу активів (майна); 0,1 млрд грн – надходження від оренди майна банків в оренду

- З червня 2016 року у співпраці з Міністерством економічного розвитку і торгівлі України, організацією «Трансперенсі Інтернешнл Україна», проектною командою «ProZotto» розпочалась робота зі створення нової системи реалізації активів неплатоспроможних банків та банків, що ліквідуються. Перші аукціони з продажу активів (майна) банків, що ліквідуються, за новою системою «ProZotto.Продажі» відбулися у листопаді 2016 року.

- Загальна балансова вартість активів 73 банків, у яких рішенням виконавчої дирекції Фонду затверджено реєстр акцептованих вимог кредиторів, – 424,19 млрд грн, у той час як їх оціночна вартість, визначена незалежними суб'єктами оціночної діяльності на рівні 85,30 млрд грн.

- Загальна сума затверджених акцептованих вимог кредиторів банків, що ліквідуються, на кінець 2016 року склала 243,84 млрд грн (73 банків у стадії ліквідації, у яких рішенням виконавчої дирекції Фонду затверджено реєстр акцептованих вимог кредиторів). У 2016 році за всіма чергами кредиторських вимог погашено – 10,64 млрд грн, у тому числі Фонду повернуто (3-я черга) – 6,62 млрд грн.

- Упродовж 2016 року Департаментом розслідування протиправних діянь Фонду та уповноваженими особами Фонду до правоохоронних органів спрямовано 1113 звернень про вчинення кримінальних правопорушень, за результатами розгляду яких порушено 492 кримінальні провадження. За 9 – спрямовано обвинувальні акти до суду.

- За результатами розгляду заяв, матеріалів перевірок, висновків та співпраці Фонду з органами досудового розслідування у 2016 році повідомлено про підозру у вчиненні кримінальних правопорушень 15 особам.

- У 2016 році, у рамках розслідування кримінальних проваджень, з метою забезпечення відшкодування шкоди, завданої внаслідок вчинення кримінальних правопорушень, Фондом заявлено 103 цивільні позови.

- Протягом року відбулося п'ять засідань Ради з фінансової стабільності, створеної указом Президента України від 24 березня 2015 року № 170/2015 з метою забезпечення своєчасного виявлення і мінімізації ризиків, що загрожують стабільності банківської та фінансової системи держави, до складу якої входить директор-розпорядник Фонду. Під час засідань зокрема розглядалися питання необхідності посилення фінансової та інституційної спроможності Фонду, низької ефективності правоохоронних органів у роботі з акціонерами та топ-менеджерами неплатоспроможних банків, загальнопоширеної практики реалізації заставного майна органами державної виконавчої служби за суттєво заниженими цінами. Крім того, обговорювались пріоритети подальшого інституційного розвитку системи гарантування вкладів фізичних осіб. Мова йшла про можливість участі у Фонді ПАТ «Державний ощадний банк України» та інших небанківських кредитних установ, розширення та перегляд покриття та відшкодування, управління та реалізацію активів банків, що ліквідуються, оптимізацію існуючої системи фінансування (запровадження повноцінної системи диференційованих зборів до Фонду на основі оцінки ризиків) та перегляд концепції діючої моделі проблемності та виведення банків з ринку.

- Упродовж року тривала активна робота над тестуванням та підготовкою до запуску нової Автоматизованої системи виплат, використання якої дозволить значно підвищити якість обслуговування вкладників неплатоспроможних банків.

2. УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЄЮ

2.1. Управління та розвиток персоналу

Протягом 2016 року кадрова політика була направлена на трансформацію структури Фонду в цілому. Це було викликано передусім зміною законодавчого поля, а саме Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» та низки підзаконних нормативних актів, які розширили напрямки діяльності Фонду, а також вимогами сучасного стану економіки країни.

Так, у 2016 році проводилась робота, що була розпочата наприкінці 2015 року щодо впорядкування структури Фонду з метою приведення її до потреб повноцінної реалізації задач, що стоять перед Фондом, фокусуючи підрозділи на основних та важливих функціях.

За допомогою бенчмаркінгу, аналізу функціонального навантаження підрозділів з метою уникнення дублювання функцій постійно проводилась робота щодо оптимізації структури Фонду. Кількість підрозділів з кінця 2015 до грудня 2016 року збільшилась з 33 до 60.

На кінець 2016 року кадровий склад Фонду налічував всього 378 працюючих осіб при штатній чисельності 399 посад (рис. 2.1., рис. 2.2.).

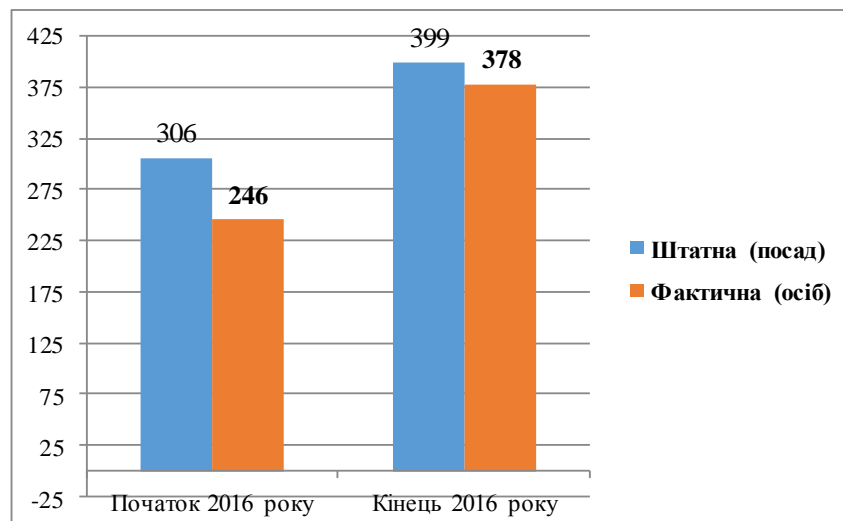

Рис. 2.1. Кількість працівників Фонду

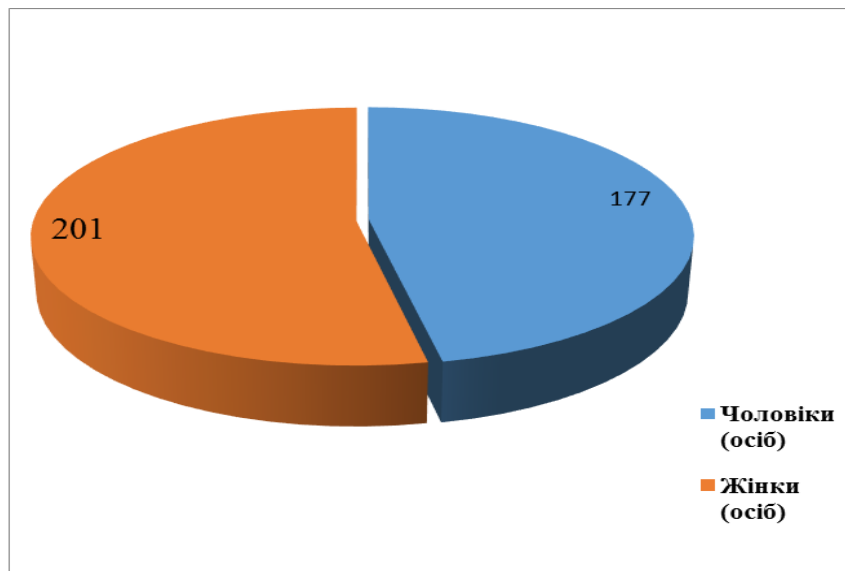

Рис. 2.2. Гендерний склад Фонду

Протягом 2016 року відділ управління та розвитку персоналу виконував свої функції у межах погоджених пріоритетів, а саме: проводилась робота щодо вдосконалення системи управління персоналом, яка б забезпечувала професійне та якісне виконання нових функцій та завдань Фонду з усіх напрямів його діяльності. Система управління персоналом у Фонді охоплювала всі напрями роботи з кадрами: підбір персоналу, адаптацію, навчання та підвищення кваліфікації, управління оплатою праці, забезпечення заохочувальних та мотиваційних виплат.

З метою забезпечення неупередженого підбору персоналу та залучення досвідчених професіоналів було проведено ряд відкритих конкурсів на вакантні керівні посади у Фонді (заступник директора-розпорядника, директори департаментів тощо).

У 2016 році відбулась зміна системи оплати праці працівників та уповноважених осіб Фонду. Нова система оплати праці прозора, її структура складається здебільшого з незмінної частини. Вона враховує вплив функцій, що виконує підрозділ, на загальний результат діяльності Фонду, визначає коефіцієнт професіоналізму та враховує грейд посади, які обіймають працівники. Система передбачає чіткі показники преміювання, що пов'язані з конкретними результатами підрозділу та поділяються на кількісні та якісні, а також спрощує систему кадрового адміністрування.

Новим в управлінні персоналом Фонду упродовж 2016 року стали розробка та поступове впровадження системи матричного управління банками, що виводяться Фондом з ринку. З метою оптимізації витрат на утримання персоналу банків, які виводяться з ринку, була затверджена примірна структура банку, відповідно до якої уповноважені особи Фонду упорядковують структури банків. Також проводилась робота щодо погодження кандидатур на посади керівників структурних підрозділів банків з метою їх подальшого функціонального підпорядкування керівникам у Фонді. Це дасть можливість оперативно та ефективно здійснювати управління банком в цілому.

2.2. Внутрішній аудит

Протягом 2016 року службою внутрішнього аудиту Фонду відповідно до плану проведення перевірок, було здійснено 10 аудиторських перевірок за основними напрямками діяльності структурних підрозділів Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, в тому числі:

- фінансово-інвестиційної діяльності Фонду;
- здійснення виплат вкладникам;
- перевірка дотримання процедур виведення неплатоспроможних банків з ринку;
- перевірка контролю за виконанням зобов'язань банків у зв'язку з їх участю в системі гарантування вкладів фізичних осіб.

Під час проведення аудиторських перевірок проводилася оцінка систем внутрішнього контролю, визначались ризики, притаманні напрямку діяльності, що перевірявся, та надавалися рекомендації щодо вдосконалення наявних процедур внутрішнього контролю, заходів корпоративного управління.

На виконання вимог Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» службою внутрішнього аудиту регулярно (на перше число кожного кварталу) готувалися звіти адміністративній раді Фонду гарантування вкладів фізичних осіб про результати проведеної роботи з висновками та пропозиціями щодо питань відповідно до повноважень.

Висновки та пропозиції служби внутрішнього аудиту обов'язково враховувалися у діяльності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. Інформація за результатами аудиторських перевірок надавалася на ознайомлення керівництву Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, керівникам перевірених підрозділів. Вживалися відповідні заходи до підвищення внутрішнього контролю (до виконання прийнято усі рекомендації надані за результатами проведених аудитів).

3. ПРАВОВЕ ТА РЕГУЛЯТОРНЕ СЕРЕДОВИЩЕ

3.1. Удосконалення законодавчої бази

Протягом 2016 року у Закон України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» двічі вносилися зміни.

Перші пов'язані із прийняттям Верховною Радою України Закону України «Про фінансову реструктуризацію», перехідними положеннями якого передбачено, що Фонд діє з урахуванням повноважень, визначених зазначеним Законом, та бере участь у процедурах, передбачених таким Законом.

Другі – у зв'язку з прийняттям Верховною Радою України закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо відшкодування фізичним особам через систему гарантування вкладів фізичних осіб шкоди, завданої зловживаннями у сфері банківських та інших фінансових послуг», нормами якого до вкладів у банках прирівняно кошти, які залучені від фізичної особи як позика або вклад до небанківської фінансової установи через банк, що виступив повіреним за відповідним договором і на день набрання чинності таким Законом віднесений до категорії неплатоспроможних, якщо при цьому банком не було поінформовано фізичну особу під розпис про непоширення на такі кошти гарантій, передбачених цим Законом, а фізична особа, яка розмістила, надала такі кошти, прирівнюється до вкладника.

Зазначений Закон розроблено з метою забезпечення захисту прав фізичних осіб, які були ошукані за посередництвом банків, вирішення питання щодо відшкодування їм коштів, а також для та запобігання таким зловживанням у майбутньому.

Крім того, Фонд протягом звітного року приймав активну участь в опрацюванні низки законопроектів, внесених на розгляд Верховної Ради України суб'єктами законодавчої ініціативи, у тому числі підтримував прийняття законопроектів, які є вкрай важливими для виходу з кризи та розвитку банківської системи.

3.2. Регуляторна діяльність фонду

Протягом 2016 року у рамках здійснення нормативного регулювання системи гарантування вкладів фізичних осіб та виведення неплатоспроможних банків з ринку Фондом було прийнято 27 регуляторних актів.

Із них:

Сім актів щодо реалізації повноважень стосовно забезпечення відшкодування коштів за вкладами, а саме:

рішення виконавчої дирекції Фонду від 04.01.2016 №1 «Про затвердження Змін до Положення про порядок відшкодування Фондом гарантування вкладів фізичних осіб коштів за вкладами», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 27 січня 2016 року за № 148/28278;

рішення виконавчої дирекції Фонду від 11.02.2016 №137 «Про внесення змін до Положення про порядок визначення банків – агентів Фонду

гарантування вкладів фізичних осіб», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 04 березня 2016 року за № 352/28482;

рішення виконавчої дирекції від 26.05.2016 №823 «Про внесення змін до Положення про порядок відшкодування Фондом гарантування вкладів фізичних осіб коштів за вкладами», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 17 червня 2016 року за № 873/29003;

рішення виконавчої дирекції Фонду від 05.09.2016 №1731 «Про внесення змін до Положення про порядок відшкодування Фондом гарантування вкладів фізичних осіб коштів за вкладами», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 20 вересня 2016 року за № 1284/29414;

рішення виконавчої дирекції Фонду від 26.09.2016 №1938 «Про внесення змін до Положення про порядок визначення банків – агентів Фонду гарантування вкладів фізичних осіб», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 21 жовтня 2016 року за № 1380/29510;

рішення виконавчої дирекції від 05.12.2016 року № 2697 «Про затвердження Порядку фінансування процесу виплат банками-агентами гарантованої суми відшкодування за вкладами у рамках пілотного проекту з впровадження Автоматизованої системи виплат Фонду гарантування вкладів фізичних осіб», зареєстроване у Міністерстві юстиції України 21 грудня 2016 року за № 1678/29808;

рішення виконавчої дирекції Фонду від 05.12.2016 року № 2698 «Про затвердження Положення про особливості здійснення виплат відшкодувань вкладникам у рамках пілотного проекту з впровадження Автоматизованої системи виплат Фонду гарантування вкладів фізичних осіб», зареєстроване у Міністерстві юстиції України 28 грудня 2016 року за № 1716/29846;

Три акти щодо реалізації повноважень в частині інформування громадськості про систему гарантування вкладів та захисту прав вкладників:

рішення виконавчої дирекції Фонду від 02.03.2016 №284 «Про затвердження Змін до Положення про порядок інформування громадськості про систему гарантування вкладів фізичних осіб», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 21 березня 2016 року за № 413/28543;

рішення виконавчої дирекції Фонду від 26.05.2016 №825 «Щодо захисту прав та охоронюваних законом інтересів вкладників», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 17 червня 2016 року за № 874/29004;

рішення виконавчої дирекції Фонду від 12.09.2016 №1809 «Про внесення змін до Положення про порядок інформування громадськості про систему гарантування вкладів фізичних осіб та Порядку здійснення Фондом гарантування вкладів фізичних осіб захисту прав та охоронюваних законом інтересів вкладників», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 04 жовтня 2016 року за № 1318/29448;

Чотири акти щодо реалізації регуляторних повноважень, а саме:

рішення виконавчої дирекції Фонду від 11.02.2016 №135 «Про затвердження Змін до Положення про порядок ведення реєстру учасників

Фонду гарантування вкладів фізичних осіб», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 04 березня 2016 року за № 350/28480;

рішення виконавчої дирекції Фонду від 11.02.2016 №136 «Про затвердження Змін до Положення про порядок проведення перевірок учасників Фонду гарантування вкладів фізичних осіб», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 04 березня 2016 року за № 351/28481;

рішення виконавчої дирекції Фонду від 12.09.2016 №1810 «Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів Фонду гарантування вкладів фізичних осіб », зареєстроване в Міністерстві юстиції України 30 вересня 2016 року за № 1309/29439;

рішення виконавчої дирекції Фонду від 22.09.2016 №1916 «Про затвердження Змін до Правил формування та ведення баз даних про вкладників», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 11 жовтня 2016 року за № 1352/29482;

Дев'ять актів щодо реалізації повноважень у сфері виведення неплатоспроможних банків з ринку, а саме:

рішення виконавчої дирекції Фонду від 11.02.2016 №138 «Про затвердження Порядку здійснення та розрахунку витрат Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на утримання та продаж заставленого майна», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 04 березня 2016 року за № 353/28483;

рішення виконавчої дирекції Фонду від 18.03.2016 №370 «Про затвердження Змін до Положення про виведення неплатоспроможних банків з ринку», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 13 квітня 2016 року за № 545/28675;

рішення виконавчої дирекції Фонду від 28.03.2016 №434 «Про затвердження Положення про порядок відбору осіб, які можуть виконувати роботи (надавати послуги) неплатоспроможним банкам або банкам, що ліквідуються Фондом гарантування вкладів фізичних осіб», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 21 квітня 2016 року за № 612/28742;

рішення виконавчої дирекції Фонду від 26.05.2016 №826 «Про затвердження Порядку виявлення правочинів (у тому числі договорів), що є нікчемними, також дій Фонду гарантування вкладів фізичних осіб у разі їх виявлення», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 15 червня 2016 року за № 863/28993;

рішення виконавчої дирекції Фонду від 12.09.2016 №1768 «Про внесення змін до Положення про виведення неплатоспроможного банку з ринку», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 30 вересня 2016 року за № 1307/29437;

рішення виконавчої дирекції від 27.10.2016 №2271 «Про внесення змін до Порядку розрахунку витрат Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на утримання та продаж заставленого майна», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 17 листопада 2016 року за № 1495/29625;

рішення виконавчої дирекції Фонду від 21.11.2016 №2526 «Про внесення зміни до Положення про виведення неплатоспроможного банку з ринку»,

zareєстроване в Міністерстві юстиції України 13 грудня 2016 року за № 1611/29741;

рішення виконавчої дирекції Фонду від 29.11.2016 №2636 «Про затвердження Методики оцінки вартості 100% акцій банку, віднесеного до категорії проблемних або неплатоспроможних», zareєстроване в Міністерстві юстиції України 19 грудня 2016 року за № 1643/29773;

рішення виконавчої дирекції Фонду від 29.11.2016 №2708 «Про затвердження Змін до Положення про виведення неплатоспроможного банку з ринку», zareєстроване в Міністерстві юстиції України 30 грудня 2016 року за № 1737/29867;

Три акти щодо реалізації повноважень у сфері управління та продажу активів (майна) банків, що ліквідуються, а саме:

рішення виконавчої дирекції Фонду від 24.03.2016 №388 «Про затвердження Положення щодо організації продажу активів (майна) банків, що ліквідуються», zareєстроване в Міністерстві юстиції України 20 квітня 2016 року за № 606/28736;

рішення виконавчої дирекції Фонду від 17.11.2016 №2473 «Про затвердження Змін до Положення щодо організації продажу активів (майна) банків, що ліквідуються», zareєстроване в Міністерстві юстиції України 21 грудня 2016 року за № 1678/29808;

рішення виконавчої дирекції Фонду від 08.12.2016 «Про затвердження Методики оцінки активів банку, віднесеного до категорії проблемних або неплатоспроможних» (на стадії державної реєстрації у Міністерстві юстиції України).

З метою забезпечення актуальності нормативно-правових актів Фонду було прийнято рішення виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від 14.01.2016 №15 «Про визнання таким, що втратило чинність, рішення виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від 27 лютого 2014 року № 6» , zareєстроване в Міністерстві юстиції України 02 лютого 2016 року за № 171/28301.

З метою реалізації положень статті 6 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» та статті 7 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» рішенням Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від 15.12.2016 № 2787 затверджено План підготовки проектів регуляторних актів Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на 2017 рік, який опубліковано на офіційному веб-сайті Фонду гарантування вкладів фізичних осіб – www.fg.gov.ua. План містить інформацію щодо найменування проектів регуляторних актів, які Фондом заплановано розробити у 2017 році, цілі прийняття, строк підготовки, найменування структурного підрозділу Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, відповідального за його розробку. Інформація, зазначена у Плані, надає можливість суб'єктам господарювання та фізичним особам планувати свою подальшу діяльність, приймати участь в обговоренні проекту регуляторного акту та удосконаленню його написання, сприяє захисту їх прав.

4. ОГЛЯД БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРУ

4.1. Огляд фінансових показників банків-учасників Фонду

Станом на 1 січня 2017 року учасниками Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (далі - Фонд) було 99 банків, які мають ліцензію Національного банку України на здійснення банківських операцій.

Законом України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» передбачено, що участь банків у Фонді є обов'язковою. Банк набуває статусу учасника Фонду в день отримання ним банківської ліцензії. Фонд виключає банк з числа учасників Фонду в разі прийняття рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку. АТ «Ощадбанк» не є учасниками Фонду.

За звітний рік із реєстру учасників було виключено 19 банків (в попередньому – 44): 16 банків у зв'язку з ліквідацією, 3-ом банкам було надано згоду на самоліквідацію. Станом на 1 січня 2017 року кількість учасників Фонду склала 99.

За 2016 рік кількість банків з іноземним капіталом не змінилась і залишилась на рівні 41. Кількість банків з українським капіталом зменшилась на 19 і склала 58 банків. (рис.4.1.).

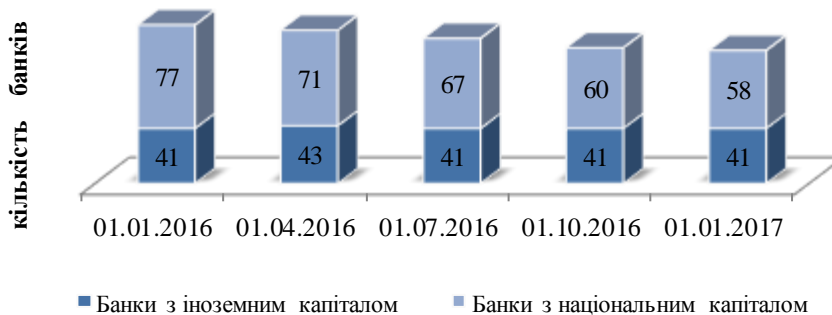

Рис. 4.1. Динаміка банків з іноземним капіталом

Станом на 01.01.2017 року у 4 банках-учасниках Фонду, які були віднесені Національним банком України до категорії неплатоспроможних, діяла тимчасова адміністрація (рис. 4.2.).

Участь банків у Фонді станом на 01.01.2017

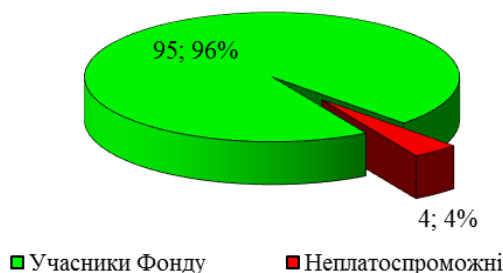

Рис. 4.2. Статуси учасників Фонду станом на 01.01.2017

Аналіз фінансових показників учасників Фонду проводився стосовно 99 банків-учасників відповідно до балансових даних станом на 01 січня 2017 року.

Слід зазначити, що виключення із реєстру 19 банків мало значний вплив на динаміку системних показників.

Загальні дані про основні балансові показники банків, виключених з реєстру Фонду протягом 2016 року, наведені у таблиці 4.1.

Таблиця 4.1.

Дані про балансові показники банків, виключених із реєстру учасників Фонду протягом 2016 року (станом на 01.01.2016)

Найменування банку	Власний капітал	Статутний капітал	Поточний результат діяльності	Результати минулих років	Чисті активи, всього	Кредитний портфель всього	Сукупні зобов'язання
	01.01.2016	01.01.2016	01.01.2016	01.01.2016	01.01.2016	01.01.2016	01.01.2016
По банках, виключених з реєстру учасників Фонду протягом 2015 року	4 149 245 500	7 707 008 133	-3 829 660 789	-1 778 380 390	36 585 197 056	24 850 321 968	32 435 951 556
По Фонду	88 462 365 897	183 506 235 660	-64 571 683 324	-75 064 026 231	1 103 349 370 019	874 121 698 839	1 014 887 004 121
Питома вага в загальній сумі по Фонду	4,7	4,2	5,9	2,4	3,3	2,8	3,2

За 2016 рік облікова ставка знизилась від 22% (з 25.09.2015) до 14,0% (з 28.10.2016).

Індекс споживчих цін (ІСЦ) за 2016 рік (до грудня попереднього року) склав 12,4%. Для порівняння, за 2015 рік ІСЦ складав 43,3%.

З початку 2016 року офіційний курс гривні до долара США знизився на 3,1902 грн. (гривня знецінилась на 13,3%) і станом на 01.01.2017 курс становив 27,1909 грн./дол. США. Офіційний курс гривні до євро знизився на 2,1 995 грн. (гривня знецінилась на 8,4%) і станом на 01.01.2017 курс становив 28,4226 грн./євро.

Основні тенденції учасників Фонду у 2016 році.

Аналізуючи результати діяльності банків за 2016 року, слід звернути увагу як на позитивні, так і негативні тенденції звітнього року. У 2016 році відбулась значна капіталізація банківської системи, статутний капітал учасників Фонду збільшився більше ніж удвічі; сповільнились темпи девальвації національної валюти; темпи відтоку валютних вкладів у порівнянні з двома попередніми роками значно зменшились; спостерігається приріст вкладів у національній валюті; поступово зменшується як вартість ресурсів, так і вартість кредитів. У той же час погіршення важливих індикаторів стану банківської системи засвідчують: скорочення обсягів кредитування, недостатній рівень довіри до банківської системи з боку вкладників, зростання частки проблемної заборгованості, самий високий рівень збитковості банківської системи за всю історію її існування.

За підсумками 2016 року валюта балансу банківської системи дещо скоротилась. Її обсяг станом на 01.01.2017 відповідав 1 061 079,9 млн. грн. проти 1 103 349,4 млн. грн. на початок 2016 року (-3,8%).

Базовим чинником коливання обсягу активів банківської системи в періоді, що досліджувався, виступала динаміка курсу національної валюти, поряд із виведенням частини банків з ринку та скороченням кредитних портфелів.

Важливість ролі курсових різниць щодо коливання сукупного обсягу активів пояснюється тим, що станом на 01.01.2017 р. частка валютних активів учасників Фонду відповідає 44,2% (52,3% станом на 01.01.2016 р.).

Кредитна активність учасників Фонду продовжує залишатись невисокою, що обумовлено обмеженим колом надійних позичальників, високим рівнем невизначеності щодо подальшого економічного розвитку та високою вартістю кредитного ресурсу. Згідно з даними НБУ, на початок 2017 року середня відсоткова ставка за кредитами в національній валюті відповідала 17,7% (21,5% станом на 01.01.2016 р.). Для кредитів в іноземній валюті показник відповідав 8,2% (6,9% станом на 01.01.2016 р.). Зниження облікової ставки НБУ супроводжується також поступовим зниженням вартості кредитного ресурсу на внутрішньому ринку.

Паралельно з цим також відбувається зниження вартості залучення коштів на вкладні рахунки. Водночас, обмежені обсяги цього ресурсу і високий рівень конкуренції між банківськими установами дещо стримують темпи такого зниження. Для порівняння, станом на 01.01.2017 р. відсоткова ставка за довгостроковими депозитами в національній валюті відповідала 18,8% (і 9,8% за короткостроковими), а за довгостроковими депозитами в іноземній валюті – 6,9% (і 5,0% за короткостроковими). Станом на початок 2016 року ставки за депозитними вкладками були ще вищими – 22,3% та 11,7% для довгострокових та короткострокових вкладів відповідно у гривні, та 9,5% і 7,4% відповідно для вкладів в іноземній валюті.

Протягом 2016 року обсяг клієнтського кредитного портфелю учасників Фонду скоротився на 0,05% (на 403,7 млн. грн.) та станом на 01.01.2017 р. склав 857 507,9 млн. грн. Позитивна динаміка клієнтського кредитного портфеля спостерігалась в 3-х кварталах крім другого.

Основним чинником коливання сукупного обсягу кредитного портфелю протягом року також виступають курсові різниці, оскільки близько половини виданих кредитів номіновані в іноземній валюті.

З огляду на девальвацію національної валюти та враховуючи суттєву частку валютних кредитів в клієнтському кредитному портфелі банків, обсяг простроченої заборгованості протягом 2016 року збільшився на 9,5% (на 17 320,3 млн. грн.) та станом на 01.01.2017 р. досяг 22,8% в структурі кредитного портфеля.

Сукупний обсяг зобов'язань учасників Фонду протягом 2016 року скоротився на 5,96% до 954 360,5 млн. грн. за рахунок скорочення міжбанківських кредитів та суми субординованого боргу. В той же час, поряд із курсом національної валюти, значно вплинуло на скорочення цього показника ліквідація 19 учасників Фонду.

Спостерігається збільшення клієнтських коштів, які приросли на 11,7% та досягли 690 401,3 млн. грн.

Продовжується тенденція до скорочення обсягу строкового ресурсу. Кошти на вимогу досягли 48,9% в структурі клієнтського портфеля.

Враховуючи, що зростання клієнтського портфелю в більшості відбувається за цією складовою, наразі не має підстав говорити про повноцінне відновлення довіри до банківської системи.

З огляду на значні обсяги докапіталізації ряду учасників Фонду та виключення з розрахунку статистичних показників збиткових банків, що відправлені в ліквідацію (19 банків), обсяг власного капіталу учасників Фонду за звітний рік збільшився на 18 256,9 млн. грн. або на 20,6% та станом на 01.01.2017 року складає 106 719,3 млн. грн.

Протягом року 50 учасників Фонду збільшили статутний капітал на загальну суму 199 479,8 млн. грн. Враховуючи, що не всі банківські установи зможуть виконати графік підвищення обсягу статутного капіталу, варто очікувати, що частина установ прийме рішення про об'єднання з іншими банками, або про припинення діяльності та ліквідацію.

За підсумками звітного року фінансовий результат діяльності учасників Фонду є від'ємним та становить (-160 389,7 млн. грн.). Рівень доходів скоротився на 5,45%, що пов'язано зі збільшенням від'ємного результату від торгівлі іноземною валютою та банківськими металами та скороченням процентного доходу.

Приріст банківських витрат на 35,3% в порівнянні з початком року пояснюється значним збільшенням (на 84,3%) обсягів відрахувань в резерви під активні операції.

Аналіз капіталу

Власний капітал учасників Фонду протягом звітного року збільшився на 18 256,9 млн грн. або на 20,6% і досяг 106 719,3 млн грн. Для порівняння, протягом попереднього року обсяг власного капіталу скоротився майже на третину. Основною причиною збільшення у 2017 році є значні обсяги докапіталізації банківських установ (приріст статутного капіталу відбувся вдвічі) та виключення з розрахунків статистичних даних банків, які протягом 2016 року були виключені з реєстру учасників Фонду. Зменшення власного капіталу спостерігається по 35 банкам, 1 учасник має від'ємний капітал.

На виконання положень Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання негативному впливу на стабільність банківської системи» від 04.07.2014 р. №1586-VII, якій передбачає збільшення мінімального розміру статутного капіталу на момент державної реєстрації юридичної особи, яка має намір здійснювати банківську діяльність, з 120 млн. грн. до 500 млн. грн., НБУ розроблено графік поступового приведення

статутного капіталу у відповідність до вимог, а саме до розміру, не меншого, ніж:

- 120 мільйонів гривень – до 17 червня 2016 року;
- 200 мільйонів гривень – до 11 липня 2017 року;
- 300 мільйонів гривень – до 11 липня 2018 року;
- 400 мільйонів гривень – до 11 липня 2019 року;
- 450 мільйонів гривень – до 11 липня 2020 року;
- 500 мільйонів гривень – до 11 липня 2024 року.

Згідно із затвердженим графіком збільшення мінімального статутного капіталу, до 11 липня 2017 року українським банки мають зареєструвати статутний капітал не менший за 200 млн. грн. За підсумком 2016 року кількість банків, обсяг статутного капіталу яких менший за цю позначку, складає 36 (один з яких – неплатоспроможний).

За 2016 рік 50 банківських установ провели докапіталізацію на суму 199 479,8 млн. грн.

Структура капіталу зазнала наступних змін (рис.4.3.).

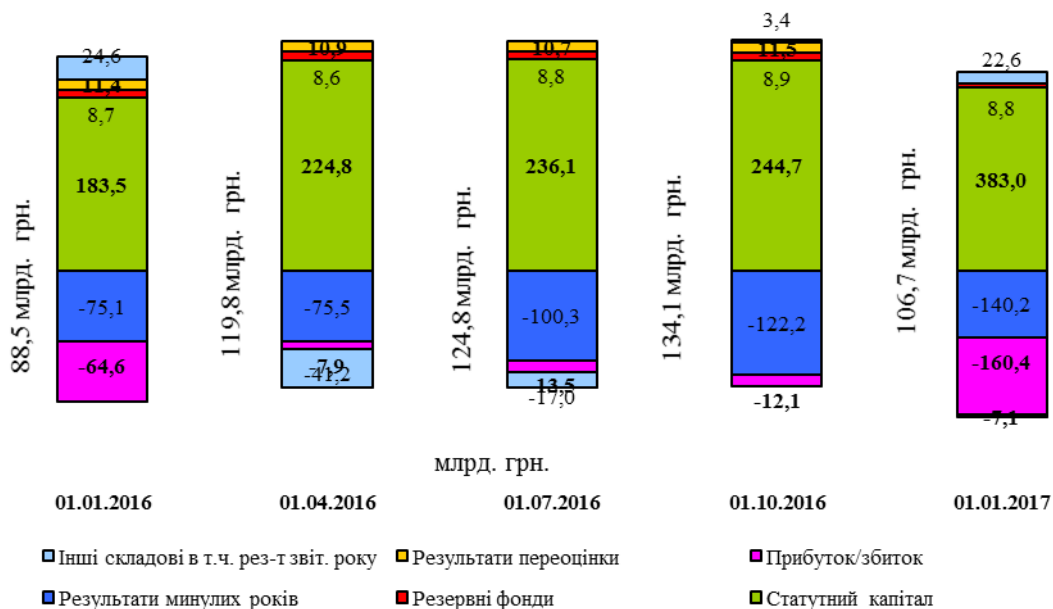

Рис.4.3. Структура власного капіталу

1. Статутний капітал збільшився на 199 479,8 млн. грн. (з них 101 314,3 млн. грн. – внески за незареєстрованим статутним капіталом) або в два рази до 382 986,1 млн. грн, що в 3,5 рази більше власного капіталу. Приріст відбувся в 50 банках та в 11 разів перевищує приріст попереднього року.

Частка власного капіталу в пасивах збільшилась з 8% до 10%. Така динаміка відбулась в основному за рахунок значного скорочення банківських зобов'язань, тому її не можна вважати цілком позитивною та такою, що свідчить про повністю позитивну тенденцію щодо капіталізації банківської системи та значного поліпшення адекватності банківського капіталу.

Втрачається вага субординованого боргу для підтримання захисної функції капіталу, оскільки обсяги субординованого боргу за рік скоротились на 62%. Так частка власного капіталу (із урахуванням субординованого боргу) у пасивах зменшилась протягом року від 13,2% до 12,1%, що підтверджує погіршення захисної функції капіталу. По 70 банках значення показника перевищує середні значення по системі, із яких по 24 – понад 50%, що свідчить про низьку конкурентоспроможність таких установ. Разом із тим, по 15 банках значення показника менше 10%, що свідчить про їх підвищений ризик достатності капіталу.

Співвідношення проблемної заборгованості до власного капіталу зменшилось від 205,3% до 186,4%. По 25 учасниках сума простроченої заборгованості перевищує суму власного капіталу.

Вклади фізичних осіб в 3,6 рази перевищують власний капітал банків, що також свідчить про недостатній рівень захисту вкладів капіталом. По 22 банкам значення показника перевищує середні значення по системі, у тому числі по 5 банках – перевищення більш як удвічі.

Таким чином, не зважаючи на заходи щодо капіталізації банківської системи, обсяг збитків зменшує її ефект. Ризики перекладаються на кредиторів та вкладників банків. В цілому по системі ризик адекватності капіталу ще залишається підвищеним.

Сукупний обсяг зобов'язань скоротились на 60 526,5 млн грн або на 5,96% і станом на 01.01.2017 р. зобов'язання склали 954 360,5 млн грн.

Тенденції динаміки зобов'язань в 2016 році кардинально відрізняються від попереднього року.

Основні статті скорочень – міжбанківські кредити (МБК) та зобов'язання за субординованим боргом.

Зменшення зобов'язань відбувається по 44, із яких по 9 банках – на суму понад 1,0 млрд грн у кожному.

Компенсація відтоку коштів відбувається за рахунок клієнтських коштів та емісії цінних паперів власного боргу.

Структуру зобов'язань та їх динаміку представлено на рисунку рис.4.4.

Аналіз зобов'язань

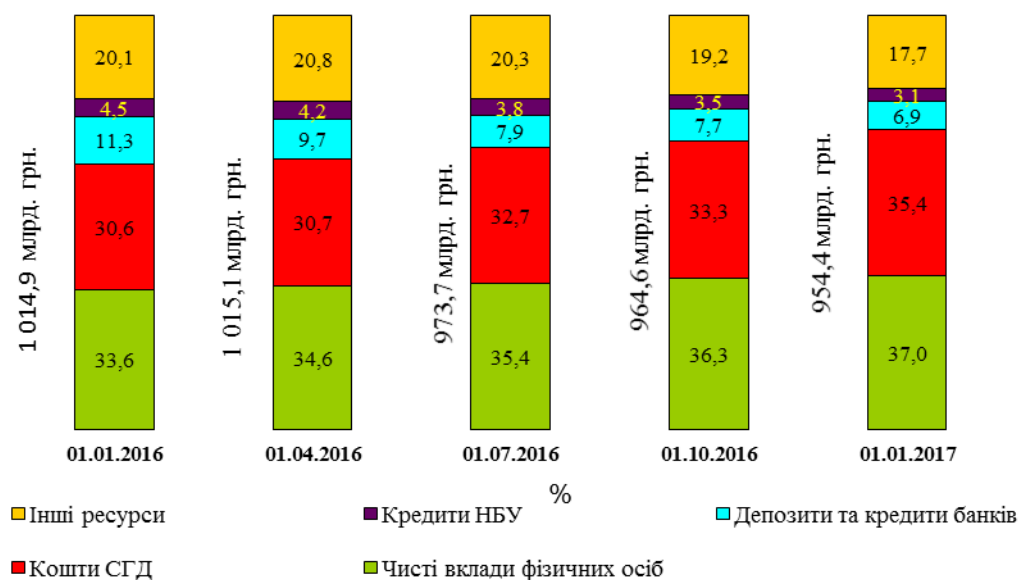

Рис.4.4. Структура зобов'язань

1. Кошти на лоро-рахунках збільшились на 1 219,4 млн грн або на 10,0%, а їх частка у структурі - з 1,2% до 1,4%.

2. Кошти бюджету зменшились на 214,7 млн грн або на 4,0% до 5 149,8 млн грн, але їх частка залишилась незмінною - 0,5%.

3. Загалом портфель залучених кредитів на міжбанківському ринку скоротився на 65 370,8 млн грн або на 40,8%, в структурі – з 15,8% до 9,9%. З них, кредити, отримані від інших банків, скоротились за рік на 49 216,8 млн грн або на 42,9% до 65 437,4 млн грн. (7,7% в структурі зобов'язань). При цьому по 16 банках частка МБК в зобов'язаннях перевищує середні значення по системі, з яких у 4-ох ресурси більш як на половину формуються за рахунок МБК. Не залучають ресурси на міжбанківському ринку 59 учасників Фонду.

4. Кредити, отримані від НБУ, за рік скоротились на 16 154,0 млн грн або на 35,5% і досягли 29 385,6 млн грн., їх питома вага у зобов'язаннях скоротилась з 4,5% до 3,1%. Із загальної кількості банків лише 7 банків мають кредити, отримані від НБУ.

5. Загальний приріст коштів клієнтів склав 39 276,4 млн. грн. або на 12,3%. З них, кошти СГД приросли на 27 337,9 млн грн або на 8,8% (що майже вдвічі менше попереднього року) до 35,4% в структурі (57 банків мають цей показник вищий за системний, з них у 31 банку це значення перевищує 50%). За строковістю 70,4% коштів СГД складають кошти на вимогу (що перевищує рівень попереднього року).

Вклади фізичних осіб збільшились на 11 938,5 млн грн або на 3,5%, а їх частка у структурі – від 33,6% до 36,99%. За строковістю структура вкладів на 71,7% складається зі строкових. По 49 банках частка вкладів у зобов'язаннях

перевищує середні значення по системі, у тому числі по 30 – їх частка понад 50%.

6. Частка вкладів у пасивах за рік збільшилась з 32,8% до 36,0%. По 47 банках (це на 3 установи більше ніж в попередньому році) частка вкладів перевищує середні значення по системі, із яких у 10 – понад 50,0%, що свідчить про статус спеціалізованих ощадних установ.

7. Боргові цінні папери власного боргу приросли на 3 954,2 млн грн або на 39,9%, а їх частка – від 0,98% до 1,45%.

8. Кредити, отримані від міжнародних організацій, скоротились на 2 842,8 млн грн або на 3,7%, але в структурі їх питома вага незначно збільшилась від 7,53% до 7,71%.

9. Субординований борг скоротився на 35 108,3 млн грн або на 61,7% (це в 6 разів більше ніж скорочення минулого року), а його частка – від 5,61% до 2,28%. Рівень субординованого боргу в зобов'язаннях у 8 банків перевищує 30% (в тому числі в 3 банках він вищий за 50%).

10. Кредиторська заборгованість скоротилась на 3 148,9 млн грн або на 13,5%, а її частка – від 2,29% до 2,11%.

Строкові кошти в структурі зобов'язань скоротились з 62,9% до 57,6%, з них 46,0% - кошти фізичних осіб. Вартість залучених коштів збільшилась з 8,1% до 8,3%.

Таким чином, тенденція попереднього року не збереглася. Обмеження ресурсів на міжбанківському ринку компенсується за рахунок клієнтських коштів та емісії цінних паперів власного боргу. На збільшення обсягу клієнтських коштів впливала девальвація національної валюти. Політика Національного банку направлена на значне скорочення кредитування банків. Основним джерелом формування ресурсної бази системи залишаються вклади фізичних осіб (37% в структурі зобов'язань). Тенденція щодо зменшення строкового ресурсу, яка існує з початку 2014 року, продовжується. Нарощування коштів СГД відбувається виключно за рахунок коштів на поточних рахунках, в той час як суми строкових коштів скорочуються.

Сукупні активи приросли на 122 551,6 млн грн або на 8,9% до 1 494 810,6 млн грн. Збільшення сукупних активів в два рази спостерігається в двох банках – АТ «ГАСкомбанк» та ПАТ "БАНК АВАНГАРД".

Аналіз активів

Скорочення сукупних активів спостерігається по 39 учасниках Фонду.

За рахунок значного збільшення обсягів резервів під активні операції (на 61,3%), рівень чистих активів скоротився на 42 269,5 млн. грн. або на 3,8%.

Структура активів зазнала наступних змін (рис.4.5.).

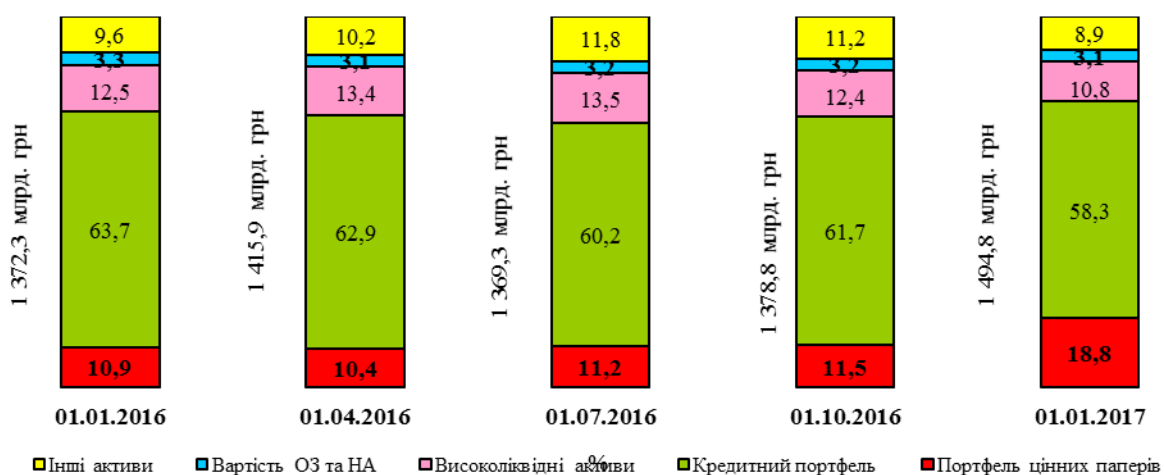

Рис.4.5. Структура активів

Високоліквідні активи скоротились на 8 796,5 млн грн або на 5,2%, в структурі – з 12,5% до 10,8% за рахунок зменшення обсягів розміщення коштів на ностро-рахунках на 19 987,4 млн грн. На 11 190,9 млн. грн. або на 20% збільшується розміщення в готівкові кошти та кошти в НБУ. По 50 банках частка високоліквідних активів у структурі перевищує середні значення по системі. По 19 банках значення показника менше 5,0%.

Обсяг приросту портфеля цінних паперів звітного року в 8 разів перевищив приріст попереднього року та склав 131 272,0 млн. грн. або 87,7% та досяг 281 007,3 млн. грн. що складає 18,8% в структурі активів. 87,2% приросту дає збільшення обсягу портфеля цінних паперів, що рефінансуються НБУ, а саме на 114 447,7 млн. грн. або на 88,5% до 16,3% в структурі активів. Обсяг цінних паперів в торговому портфелі приріс на 25 246,1% або в 8 разів до 28 819,3 млн.грн. та 1,93% в структурі активів. За іншими напрямками інвестицій в цінні папери спостерігається зменшення.

По 39 банках обсяг інвестиційної діяльності вище системних значень, з яких в 4 – її обсяг більше 50% сукупних активів.

Таким чином, структура портфеля цінних паперів дещо змінилась за рахунок скорочення портфеля на продаж на 8 047,4 млн. грн. або на 51,8% та збільшення торгового портфеля цінних паперів. Цінні папери, які рефінансуються НБУ залишаються основною складовою портфеля та складають в ньому 86,8%.

Центр доходності інвестиційного портфеля перемістився з цінних паперів в торговому портфелі до портфелю цінних паперів на продаж.

Система визнає зменшення інвестиційних ризиків, резерви по вкладенням в цінні папери скорочуються на 25%.

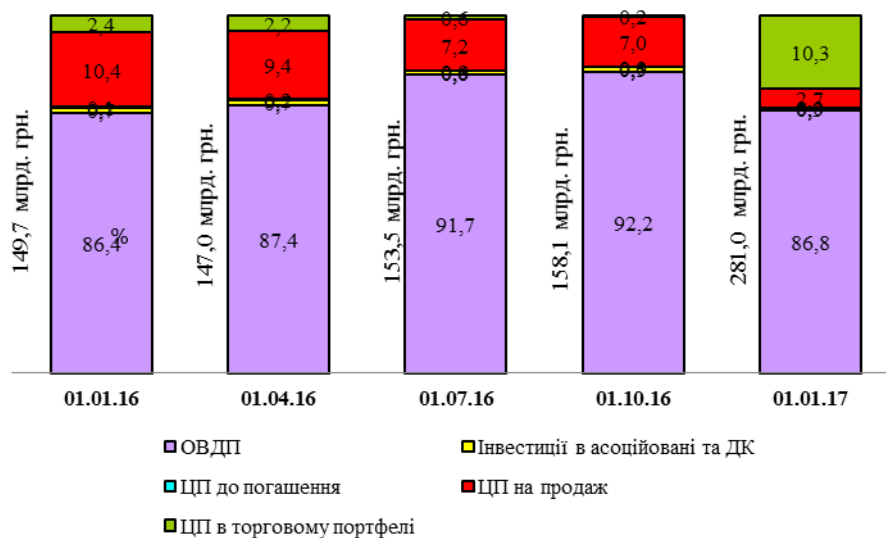

Рис.4.6. Структура портфеля цінних паперів

Обсяг кредитного портфеля зменшився на 2 477,4 млн грн. (що в 13 разів менше обсягів скорочення попереднього року) або на 0,28%. Скорочення обсягів кредитування відбувається за рахунок зменшення обсягів кредитування фізичних осіб на 13 102,5 млн грн. або на 9,1%, міжбанківських кредитів на 2 073,7 млн грн. або на 12,8%.

Зменшення чистого кредитного портфеля відбувається на 155 623,3 млн грн або на 25,3% ще й за рахунок значного – на 59,3% збільшення резервів під кредитну діяльність

Частка кредитного портфеля у структурі активів скоротилась з 63,7% до 58,3%.

На відміну від попереднього року обсяги кредитування СГД збільшуються на 13 775,1 млн грн або на 1,9%. Структура кредитного портфеля за напрямками кредитування наведена на рис. 4.7.

8 учасників Фонду проводять агресивну кредиту політику, рівень їх кредитного портфеля в структурі активів перевищує 80%. Недостатню кредитну політику проводять 33 учасника Фонду, обсяги їх кредитного портфеля в структурі активів займають менше 50%.

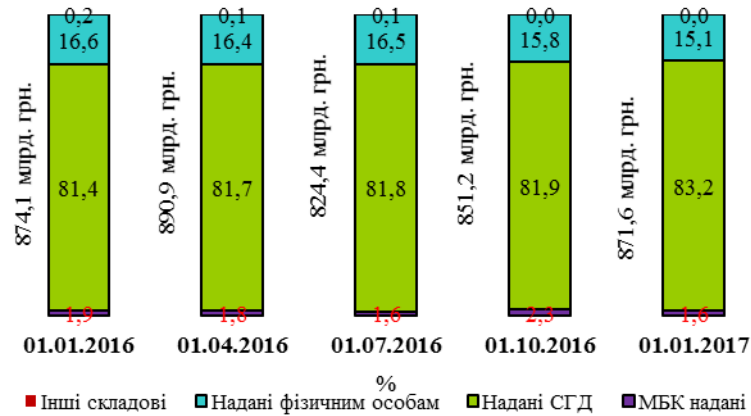

Рис.4.7. Структура кредитного портфеля

При скороченні обсягів кредитування, прострочена заборгованість за кредитами приросла на 17 320,3 млн грн або на 9,5% від 20,8% до 22,8% у структурі кредитного портфеля. Прострочена заборгованість за нарахованими доходами за кредитами збільшилась на 2,6%. 27 банків мають частку нарахованих доходів в активах більше системних значень, 7 з них вдвічі перевищують ці значення. Тенденція була б ще гіршою, але система «очистилась» від проблемного кредитного портфеля за рахунок ліквідації банків зі значним кредитними проблемами.

По 29 банках частка простроченої заборгованості у кредитному портфелі перевищує середні значення по системі, у тому числі по 22 банках її рівень перевищує 30 %.

Обсяги резервів під кредитні ризики свідчать про рівень визнання останніх банками. По системі достатність резервів за кредитами склала 156% (8 учасників вдвічі перевищують це значення).

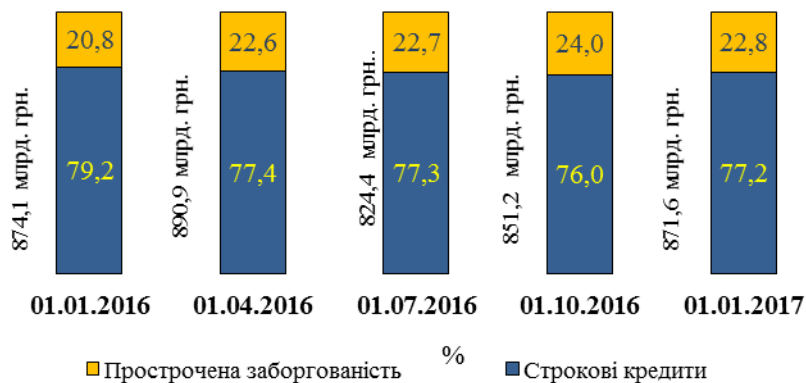

Рис. 4.8. Якість кредитного портфеля

Таким чином, обсяги кредитування за рік скоротились, якість кредитного портфеля погіршується, що призводить до збільшення обсягів резервування, прибутковість кредитного портфеля дещо покращилась, але за рахунок девальвації гривні.

Основні засоби та нематеріальні активи приросли на 756,2 млн грн. або на 1,7%, в структурі їх питома вага скорочується з 3,3% до 3,1%.

Дебіторська заборгованість скоротилась на 19 204,2 млн. грн., або на 39,7%, в структурі - з 3,5% до 1,95%.

Таким чином, валюта балансу системи за рік скоротилась на 42 269,5 млн. грн або на 3,8% за рахунок признання високих ризиків та створення значних резервів під активні операції. Рівень резервування під активні операції за рік збільшився на 164 821,2 млн грн. або на 61,3%. Ділова активність дещо покращилась, доходні активи приросли на 12,6% за рахунок розширення інвестицій в цінні папери. 58,6% високоліквідних активів розміщені на ностро-рахунках, що свідчить про наявність «скритого» ризику ліквідності в системі.

Сукупні доходи скоротились на 9 782,9 млн грн або на 5,5% і склали 169 631,4 млн грн. Їх структура зазнала наступних змін (рис.5.9). Продовжується тенденція попереднього року щодо скорочення процентних доходів: за рік їх зменшення склало 1 136,7 млн. грн або на 0,95%, в структурі їх частка збільшилась з 66,9% до 70,2%. Процентні доходи скорочуються за рахунок зменшення доходів від кредитних операцій, процентні доходи від операцій з цінними паперами збільшуються на 1 787,8 млн грн. або на 11,6%.

Аналіз фінансових результатів

Таке скорочення доходів від основної діяльності банки компенсують за рахунок збільшення комісійних доходів, які приросли на 2 038,5 млн грн. або на 7,7% до 16,8% в структурі доходів.

На відміну від попереднього року, результати від торгівельних операцій зменшуються на 11 768,2 млн грн або на 62,3%, в структурі їх частка скорочується з 10,5% до 4,2%.

Продовжується тенденція попереднього року щодо збільшення доходів від інвестиційної діяльності (приріст звітного року склав 1 463,2 млн грн або в 4,6 рази и досяг 1,1% в структурі доходів).

Скорочення інших операційних доходів складає 1 375,2 млн грн. або 15,6% до 7 446,2 млн грн.

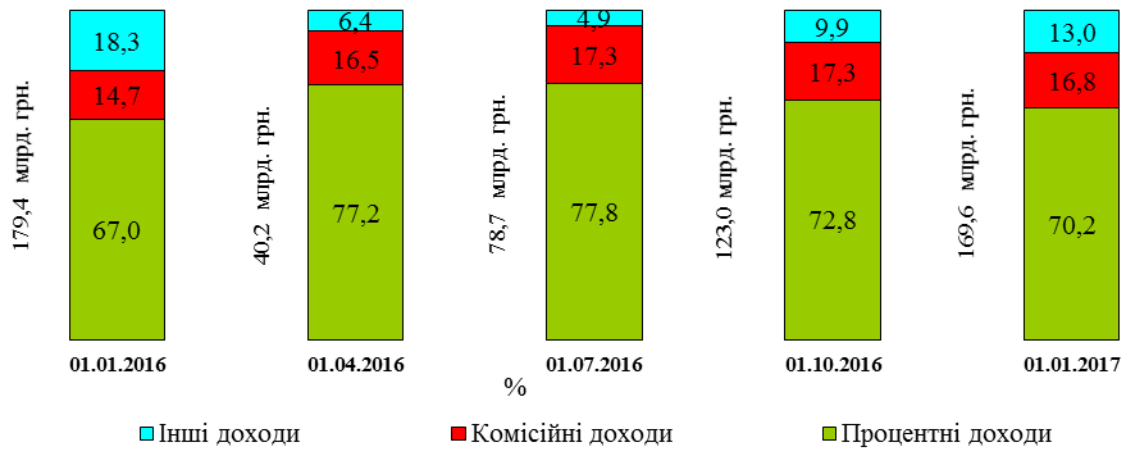

Рис.4.9. Структура доходів

Сукупні витрати (рис.4.10) збільшились на 86 035,0 млн грн або на 35,3% за рахунок відрахувань у резерви, які збільшились на 84,3% до 60,3% в структурі витрат.

За рахунок значної емісії цінних паперів власного боргу спостерігається приріст процентних витрат за ними майже втричі.

Комісійні витрати приросли на 1 009,5 млн грн або на 18,7%.

На відміну від попереднього року, загальні адміністративні витрати збільшуються на 2 641,6 млн грн. або на 7,6%, в структурі їх питома вага скоротилась з 14,3% до 11,4%; чистий процентний дохід збільшився на 5 716,9 млн грн або на 16,5% і склав 40 445,7 млн грн.; чистий комісійний дохід збільшився на 1 029,0 млн грн або на 4,9% і склав 22 083,6 млн грн.

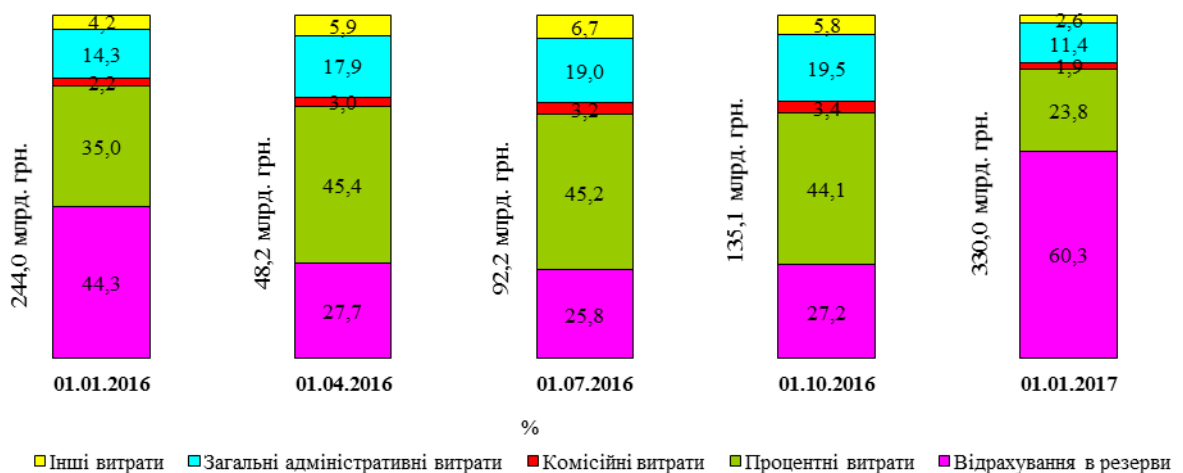

Рис.4.10. Структура витрат

Таким чином, за 2016 рік банківська система отримала збиток у розмірі 160 389,7 млн грн., що на 95 817,9 млн грн. більше попереднього року і

пояснюється як значними обсягами відрахувань у резерви під активні операції так і «недоотриманням» доходів за рахунок скорочення обсягів кредитування. (рис. 4.11).

Прибутковою є діяльність 62 учасників Фонду, а загальна сума прибутку по них склала 10 356,5 млн грн. (це вдвічі більше рівня попереднього року). Збитковою виявилась діяльність 37 банків, загальна сума збитків по яких склала 170 746,2 млн грн.

Разом із тим, по 8 банках прибуток відображено за рахунок від'ємних відрахувань у резерви. Таким чином, потенційно збитковість системи є ще більшою.

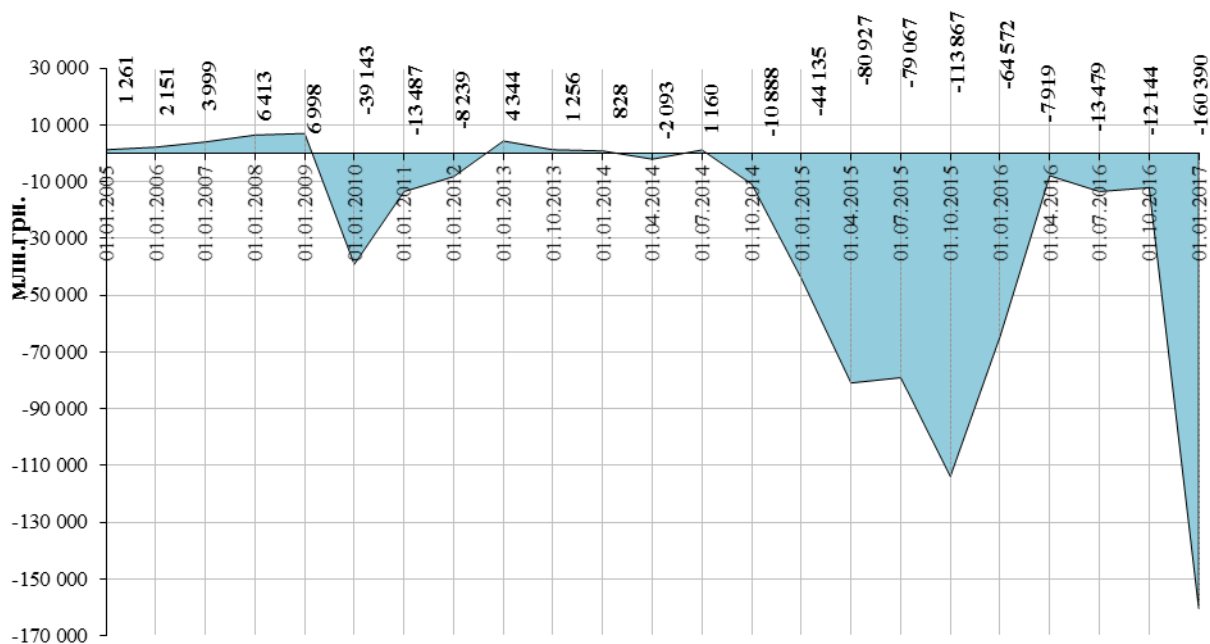

Рис. 4.11. Фінансовий результат діяльності банків, млн грн.

Не зважаючи на незначне покращення показників ефективності діяльності системи (значення чистого спреду в порівнянні з попереднім роком збільшилось з 2,1% до 2,2%; чиста процентна маржа збільшилась з 2,93 до 3,65), недостатня якість активів, яка призвела до збільшення обсягів відрахувань у резерви; скорочення обсягів кредитування – все це призвело до збиткового результату діяльності банківської систему у 2016 році.

Динаміка фінансового результату протягом року була нестабільною, кінцевий збиток є потенційно значно більшим.

4.2. Аналіз тенденцій вкладних операцій учасників Фонду

Аналіз вкладних операцій за 2016 рік проводився по 99 учасниках Фонду згідно отриманих від учасників Фонду щомісячних «Звітів про вклади фізичних осіб в учасниках Фонду гарантування вкладів фізичних осіб-форма звітності №1Ф за станом на 01.01.2017.

Таблиця 4.2.

Дані про вклади фізичних осіб в банках, виключених із реєстру учасників Фонду протягом 2016 року (звітність №1Ф станом на 01.01.2016)

№ з/п	№ з/р	Назва банку	Кількість вкладників	Сума вкладів, грн.		Сума можливого відшкодування, грн.	Дата постанови про ліквідацію/виключення
			осіб	усього	в т. ч. в іноземній		
1	198	ПРЕМІУМ	16 557	809 940 345	610 290 998	154 292 665	10.02.2016
2	214	АВАНТ-БАНК	32 443	932 994 797	430 940 869	553 430 057	25.02.2016
3	211	СОЮЗ	1 083	50 097 519	41 908 591	1 239 439	15.03.2016
4	120	УКРІНБАНК	169 085	2 735 517 856	1 458 093 353	1 861 539 945	22.03.2016
5	128	ТК КРЕДИТ	347	16 923 795	4 433 445	554 248	07.04.2016
6	73	БАНК ПЕТРОКОММЕРЦ - УКРАЇНА	23 519	65 975 874	43 231 487	24 438 615	21.04.2016
7	226	СОФІЙСЬКИЙ	3 643	338 098 078	257 703 503	28 459 995	22.04.2016
8	232	ІНВЕСТИЦІЙНО-ТРАСТОВИЙ БАНК*	1	20 031	0	20 031	31.05.2016
9	148	ФІНАНС БАНК*	207	347 062	60 706	293 287	31.05.2016
10	20	ХРЕЩАТИК	1 053 687	4 652 736 028	1 992 157 178	2 753 620 538	02.06.2016
11	230	МИХАЙЛІВСЬКИЙ	238 309	1 419 128 343	479 748 165	1 226 877 270	12.07.2016
12	69	ФІДОБАНК	340 591	2 599 054 583	1 193 655 170	1 531 586 405	18.07.2016
13	220	СМАРТБАНК	349	58 721 318	5 980	8 171 063	21.07.2016
14	158	КЛАСИКБАНК	217	18 853 763	136 770	629 814	11.08.2016
15	182	ЄВРОБАНК	9 553	397 723 756	287 948 467	110 184 857	16.08.2016
16	67	КСГ	1 673	31 733 743	16 429 093	13 894 064	30.08.2016
17	234	ДЕРЖЗЕМБАНК		0	0	0	27.09.2016
18	147	ФІНЕКСБАНК*	988	7 291 480	2 401 512	5 955 980	18.11.2016
19	166	АРТЕМ-БАНК	3 560	164 030 878	94 895 267	75 581 343	15.12.2016
Загалом по виключених за 2016 рік банках			1 895 812	14 299 189 250	6 914 040 555	8 350 769 614	

* ліквідація за рішенням власників

Тенденції ринку вкладних операцій

✓ чисельність вкладників – за 2016 рік зменшилась на 3,6 млн. осіб або на 8,1% до 41,1 млн. осіб.

Із діючих банків за 2016 рік найбільше зменшення вкладників відбулось в АТ «Райффайзен Банк Аваль» («-»715,1 тис. осіб або на 22,2% до 2,5 млн. осіб). Найбільший приріст кількості вкладників за 2016 рік відбувався в ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК» (+253,8 тис осіб або на 1,2% до 20,6 млн. осіб).

В 7 банках, у кожному з яких вкладників понад 1 млн. осіб, зосереджено загалом 31,3 млн. вкладників, що складає 76,1% із всього по Фонду (таблиця 2). В ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК» зосереджено вклади 20,6 млн. осіб, що складає 50,2% до кількості вкладників всіх учасників Фонду.

Таблиця 4.3

Банки, в яких зосереджена найбільша кількість вкладників, станом на 01.01.2017

№ з/п	№ з/р	Назва банку	01.01.2016			01.01.2017			За 2016 рік				
			Кількість вкладників, тис. осіб		Сума вкладів, тис. грн.	Кількість вкладників, тис. осіб		Сума вкладів, тис. грн.	Сума можливого відшкодування, тис. грн.	Кількість вкладників тис. осіб	Сума вкладів тис. грн.	СМВ тис. грн.	
			усього	у т. ч. в іноз. валюті	усього	усього	у т. ч. в іноз. валюті	усього					
1	113	ПРИВАТБАНК	20 370	3 028	139 201 396	88 432 523	20 624	3 562	152 266 844	95 098 915	254	13 065 448	6 666 392
2	121	РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ	3 221	133	18 370 641	10 593 444	2 506	108	20 192 279	11 248 122	-715	1 821 638	654 678
3	90	УКРСИББАНК	2 349	246	12 089 324	6 215 535	2 280	209	13 231 275	6 894 985	-69	1 141 950	679 450
4	111	ПУМБ	2 337	213	14 151 979	6 411 304	1 738	142	15 231 784	6 800 379	-599	1 079 805	389 075
5	21	УКРСОЦБАНК	1 638	232	14 131 877	7 026 987	1 591	222	16 773 152	8 491 733	-47	2 641 275	1 464 745
6	48	АЛЬФА-БАНК	1 253	85	14 655 713	5 735 495	1 381	93	18 010 919	7 078 870	128	3 355 206	1 343 375
7	143	СБЕРБАНК	1 136	434	10 405 718	2 575 465	1 164	476	11 333 904	2 855 943	28	928 186	280 478
Всього по банках			32 304	4 371	223 006 648	126 990 753	31 284	4 812	247 040 156	138 468 947	-1 021	24 033 507	11 478 194
% до всього по Фонду			75,46	78,22	64,09	69,18	76,11	81,07	64,64	68,12	59,82	70,33	58,28

№ з/п	№ з/р	Назва банку	01.01.2016				01.01.2017				За 2016 рік		
			Кількість вкладників, тис. осіб		Сума вкладів, тис. грн.	Сума можливого відшкодування, тис. грн.	Кількість вкладників, тис. осіб		Сума вкладів, тис. грн.	Сума можливого відшкодування, тис. грн.	Кількість вкладників	Сума вкладів	СМВ
			усього	у т. ч. в іноз. валюті	усього	усього	у т. ч. в іноз. валюті	усього	усього	усього	тис. осіб	тис. грн.	тис. грн.
Всього по Фонду			42 808	5 589	347 978 787	183 575 923	41 102	5 935	382 149 862	203 271 696	-1 706	34 171 075	19 695 772

✓ **сума вкладів** – за 2016 рік зросла на 19,9 млрд. грн. або на 5,5% до **382,1 млрд. грн.** Сума вкладів в національній валюті зросла на 5,4 млрд. грн. або на 3,3% до 169,9 млрд. грн. (44,5% в структурі вкладів). Гривневий еквівалент вкладів в іноземній валюті виріс на 14,5 млрд. грн., або на 7,3%, до 212,3 млрд. грн. (55,5% в структурі), що відповідає скороченню еквіваленту дол. США на 0,43 млрд. дол. США, або на 5,3% до 7,81 млрд. дол. США.

За 2016 рік найбільший приріст суми вкладів спостерігався в ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК» (+13,1 млрд. грн. або на 9,4%) до 152,3 млрд. грн. За 2016 рік найбільше скорочення суми вкладів (крім неплатоспроможних та проблемних банків) відбулось в ПАТ «Промінвестбанк» (-3,0 млрд. грн. або на 36,2% до 5,3 млрд. грн.).

В 10 банках, в кожному з яких сума вкладів перевищує 10 млрд. грн., разом зосереджено 295,5 млрд. грн. або 77,3% із суми вкладів усього по Фонду (таблиця 4.4.).

Таблиця 4.4.

Банки, в яких зосереджена найбільша сума вкладів, станом на 01.01.2017, тис. грн.

№ з/п	№ з/р	Назва банку	01.01.2016			01.01.2017			за 2016 рік	
			Сума вкладів		Сума можливого відшкодування, тис. грн.	Сума вкладів		Сума можливого відшкодування	Сума вкладів	Сума можливого відшкодування
			усього	в т. ч. в іноземній	усього	в т. ч. в іноземній	усього	в т. ч. в іноземній	усього	в т. ч. в іноземній
1	113	ПРИВАТБАНК	139 201 396	69 820 655	88 432 523	152 266 844	83 755 684	95 098 915	13 065 448	6 666 392
2	22	УКРЕКСІМБАНК	24 592 986	16 579 610	8 610 579	24 607 713	16 614 528	8 740 733	14 727	130 154
3	121	РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ	18 370 641	7 409 779	10 593 444	20 192 279	7 506 807	11 248 122	1 821 638	654 678
4	48	АЛЬФА-БАНК	14 655 713	9 111 632	5 735 495	18 010 919	11 802 629	7 078 870	3 355 206	1 343 375
5	21	УКРСОЦБАНК	14 131 877	7 760 129	7 026 987	16 773 152	8 747 495	8 491 733	2 641 275	1 464 745
6	111	ПУМБ	14 151 979	8 243 477	6 411 304	15 231 784	8 862 610	6 800 379	1 079 805	389 075
7	52	УКРГАЗБАНК	11 107 087	5 606 643	6 765 315	13 765 974	7 127 139	7 927 621	2 658 887	1 162 306
8	90	УКРСИББАНК	12 089 324	6 493 358	6 215 535	13 231 275	6 410 866	6 894 985	1 141 950	679 450
9	143	СБЕРБАНК	10 405 718	8 562 595	2 575 465	11 333 904	9 332 238	2 855 943	928 186	280 478
10	85	ОТП БАНК	9 324 113	6 229 205	3 183 423	10 118 815	5 759 261	3 596 237	794 702	412 814
Всього по банках			268 030 834	145 817 082	145 550 071	295 532 657	165 919 258	158 733 539	27 501 822	13 183 468
% до всього по Фонду			77,03	76,40	79,29	77,33	78,17	78,09	80,48	66,94
Всього по Фонду			347 978 787	190 860 081	183 575 923	382 149 862	212 259 120	203 271 696	34 171 075	19 695 772

✓ **середній розмір вкладу** - за 2016 рік зріс на 1 194 грн. до 9 298 грн. або на 14,7%. Середній розмір вкладу по гарантованих Фондом вкладах (понад 10 грн.) за 2016 рік зріс на 1 040 грн. до 16 378 грн. Найбільший середній розмір вкладу зосереджено в ПАТ "БАНК АВАНГАРД" (394,2 тис. грн., де кількість вкладників склала 22 особи) тобто в банку висока залежність від «великих вкладників».

✓ **сума можливого відшкодування** за рахунок коштів Фонду – за 2016 рік зросла на 11,3 млрд. грн. або на 5,9% і станом на 01.01.2017 склала 203,3 млрд. грн. Найбільший приріст суми відшкодування в 2016 році

спостерігався в ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК» (+6,7 млрд. грн. або на 7,6% до 95,1 млрд. грн.).

В таблиці 4 наведена структура вкладів учасників Фонду з початку 2014 року.

Таблиця 4.5.

Щомісячна динаміка вкладних операцій фізичних осіб в розрізі валют

Дата	Кількість вкладників, млн. осіб	Загальна сума вкладів, млрд. грн.	Сума можливого відшкодування, млрд. грн.	Сума вкладів в національній валюті, млрд. грн.	Сума вкладів в іноземній валюті, млрд. грн.	Сума вкладів в іноземній валюті, млрд. дол. США	Офіційний курс гривні щодо долара США
01.01.2014	47,4	402,6	245,6	224,3	178,4	22,3	7,9930
01.01.2015	46,5	382,1	209,9	172,1	210,0	13,3	15,7686
01.01.2016	44,7	362,3	191,9	164,5	197,8	8,24	24,0007
01.01.2017	41,1	382,1	203,3	169,9	212,3	7,81	27,1908

В таблиці 4.6 наведена динаміка вкладних операцій учасників Фонду починаючи з 2000 року (рис. 4.12). Річна динаміка суми вкладів в 2014 та 2015 роках майже однакова. Зменшення вкладів населення пов'язане із ліквідацією банків, високим рівнем недовіри до банківської системи, зростаючою інфляцією та погіршенням соціального становища в країні. Скорочення суми вкладів за 2014 загалом складало 20,5 млрд. грн. або 5,1%, за 2015 – 19,8 млрд. грн. або 5,2%, а приріст за 2016 рік склав +19,9 млрд. грн. або 5,5%.

Таблиця 4.6.

Динаміка вкладних операцій фізичних осіб

Період	Кількість вкладників		Загальна сума вкладів		Середній розмір вкладу (СРВ), грн.		СРВ без 1 або 10 грн.	
	тис. осіб	темпи приросту до початку року, %	млн. грн.	темпи приросту до початку року, %	грн.	темпи приросту до початку року, %	грн.	темпи приросту до початку року, %
01.01.2000	4 558,9		3 675,58		806			
01.01.2001	5 358,8	17,5	5 603,62	52,5	1 046	29,7		
01.01.2002	4 837,4	-9,7	9 264,13	65,3	1 915	83,1		
01.01.2003	7 005,5	44,8	16 645,80	79,7	2 376	24,1		
01.01.2004	10 488,4	49,7	29 160,58	75,2	2 780	17,0	3 745	
01.01.2005	15 021,2	43,2	38 432,07	31,8	2 559	-8,0	3 368	-10,1
01.01.2006	18 570,2	23,6	67 885,22	76,6	3 656	42,9	4 561	35,4
01.01.2007	24 239,9	30,5	100 416,06	47,9	4 143	13,3	4 945	8,4
01.01.2008	29 607,8	22,1	155 236,15	54,6	5 243	26,6	6 105	23,5
01.01.2009	34 532,3	16,6	204 934,68	32,0	5 935	13,2	7 001	14,7
01.01.2010	31 568,0	-8,6	198 010,58	-3,4	6 273	5,7	7 455	6,5
01.01.2011	32 577,8	3,2	254 180,28	28,4	7 802	24,4	9 400	26,1
01.01.2012	35 007,8	7,5	282 596,88	11,2	8 072	3,5	9 594	2,1
01.01.2013	44 428,9	26,9	338 496,80	19,8	7 619	-5,6	16 006	66,8
01.01.2014	47 447,2	6,8	402 615,53	18,9	8 486	11,4	17 148	7,1
01.01.2015	46 523,5	-1,9	382 081,64	-5,1	8 213	-3,2	16 487	-3,9
01.01.2016	44 703,4	-3,9	362 277,96	-5,2	8 104	-1,3	15 338	-7,0
01.01.2017	41 101,8	-8,1	382 149,86	5,5	9 298	14,7	16 378	6,8

Невисокі темпи скорочення суми вкладів в 2014-2015 роках пов'язані із девальвацією гривні (в 2 та в півтора рази відповідно). В доларовому еквіваленті зменшення валютних вкладів в обох роках також майже однакове (на 40,3 та на 38,1% відповідно).

За 2016 рік динаміка змінилась, а саме: спостерігався приріст суми вкладів на 19,9 млрд. грн. або на 5,5% до 382,1 млрд. грн. як в національній валюті (+5,4 млрд. грн. або на 3,3% до 169,9 млрд. грн.), так і в іноземній (+14,5 млрд. грн. або на 7,3% до 212,3 млрд. грн.). Разом з тим, в доларовому еквіваленті вклади в іноземній валюті продовжили зменшуватись (-0,4 млрд.

доларів США або -5,3% до 7,8 млрд. доларів США), проте темпи їх падіння значно скоротились.

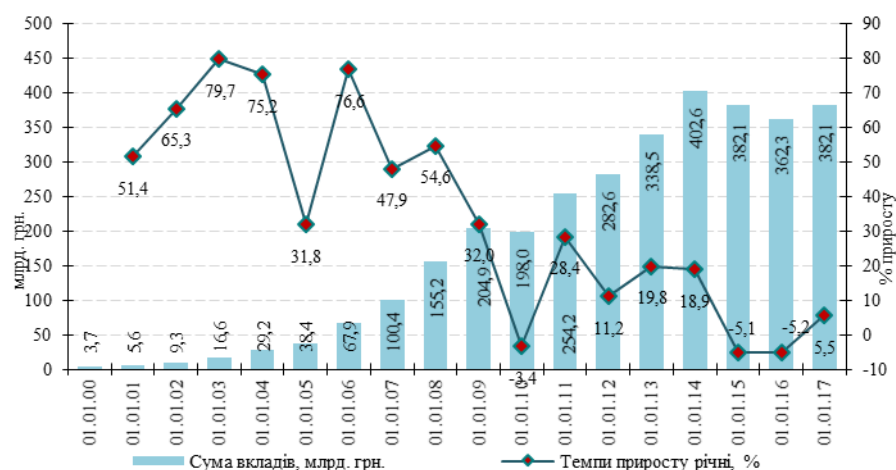

Рис. 4.12. Динаміка суми вкладів в учасниках Фонду протягом 2000-2016 рр.

У разі обрахунку суми вкладів за курсом НБУ, який склався на початку 2016 року, загальне скорочення суми вкладів за 2016 рік в гривневому еквіваленті склало б 5 млрд. грн. або 1,4% за рахунок відтоку вкладів в іноземній валюті, що нівелювалось курсовими переоцінками.

Якщо не враховувати девальвацію гривні відносно долара США загалом за 3 роки в 3,4 рази, то з початку 2014 року сума вкладів фізичних осіб скоротилась умовно на 170,3 млрд. грн. або на 42,3% (в перерахунку за курсом НБУ, який склався на початку 2014 року – 7,993 грн./долар США).

Сума вкладів фізичних осіб – підприємців станом на 01.01.2017 склала 14,4 млрд. грн., що складає 3,8% в структурі вкладів. Кількість фізичних осіб – підприємців – 1,1 млн. осіб або 2,7% із всіх вкладників. Найбільша кількість фізичних осіб – підприємців (510,2 тис. осіб або 46,5%) та сума коштів (4,9 млрд. грн. або 34,3%) зосереджена у ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК».

Вклади у розрізі валют

Питома вага вкладів у національній валюті за 2016 рік зменшилась від 45,4 до 44,5%, а в іноземній валюті зросла від 54,6 до 55,5% (рис. 4.13).

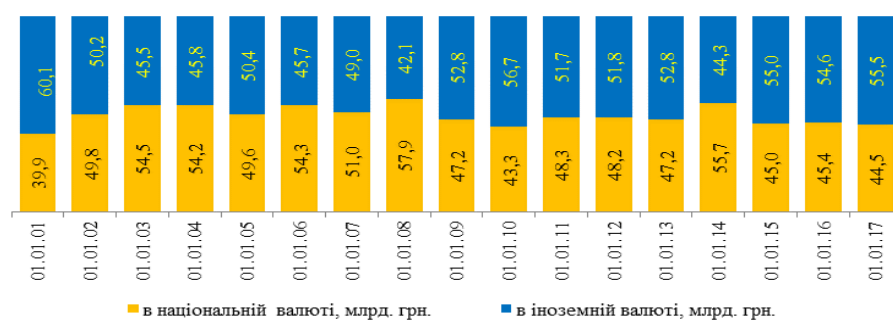

Рис. 4.13. Динаміка структури вкладів у розрізі валют, %

Вклади в національній валюті за 2016 рік зросли на 5,4 млрд. грн. або на 3,3% і склали 169,9 млрд. грн. Для порівняння, за 2015 рік зменшення вкладів у національній валюті складало 7,6 млрд. грн. або 4,4% від 172,1 до 164,5 млрд. грн. Тобто, в 2016 році (у порівнянні з 2014 та 2015) намітилось незначне зростання вкладів в національній валюті (рис. 4.14).

Гривневий еквівалент суми вкладів в іноземній валюті за 2016 рік виріс на 14,5 млрд. грн. або на 7,3% до 212,3 млрд. грн., що еквівалентно зменшенню суми вкладів на 0,4 млрд. доларів США або на 5,3% до 7,81 млрд. доларів США та зумовлюється, зміною офіційного курсу гривні до дол. США, а саме з 24,00 грн. (станом на 01.01.2016) до 27,19 грн. (станом на 30.12.2016). Для порівняння, за 2015 рік гривневий еквівалент суми вкладів в іноземній валюті зменшився на 12,2 млрд. грн. або на 5,8% від 210,0 до 197,8 млрд. грн., що еквівалентно зменшенню на 5,1 млрд. доларів США або на 5,1% від 13,3 до 8,2 млрд. доларів США.

Тобто, в 2016 році темпи скорочення доларової маси на вкладах населення та девальвації гривні сповільнились (рис. 4.14).

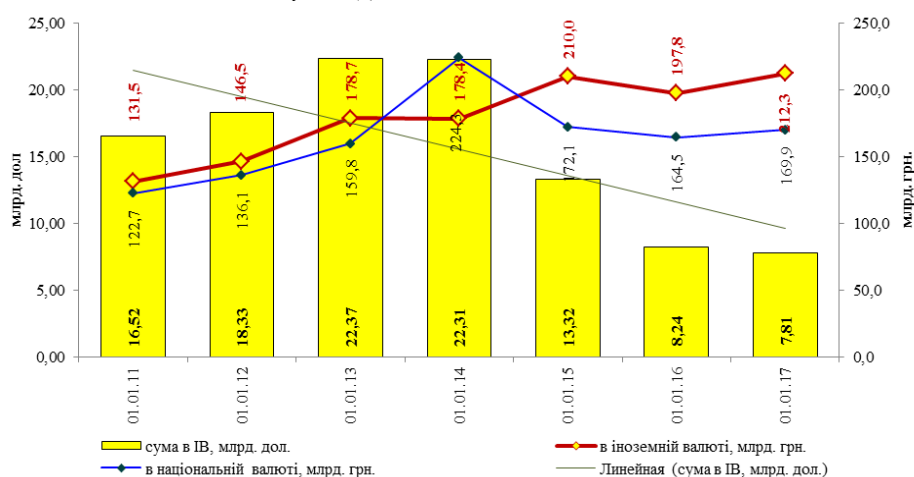

Рис. 4.14. Динаміка вкладів в іноземній валюті

Граничний розмір відшкодування

Відповідно до статті 26 закону України про систему гарантування вкладів фізичних осіб **сума граничного розміру** відшкодування коштів за вкладами фізичних осіб за рахунок коштів Фонду складає **200 000 грн.** (або 7,4 тис. доларів США). За весь період існування Фонду сума граничного розміру відшкодування коштів за вкладами підвищилась в 400 разів. Структура вкладів фізичних осіб за діапазонами станом на 01.01.2017 має наступний вигляд (Таблиця 4.7., рис. 4.15 та 4.16).

Таблиця 4.7.

Структура вкладів за діапазонами сум по учасниках Фонду станом на 01.01.2017

Розмір вкладу, грн.	Кількість вкладників		Сума вкладів		Середній розмір вкладу грн.
	осіб	%	тис. грн.	%	
до 10 грн.	17 770 096	43,23%	23 268,39	0,01%	1,31
від 10 до 100 000 грн.	22 572 098	54,92%	84 428 154,92	22,09%	3 740,38
від 100 000 до 200 000 грн.	436 874	1,06%	63 440 023,55	16,60%	145 213,55
від 200 000 до 500 000 грн.	240 170	0,58%	66 576 820,43	17,42%	277 207,06

понад 500 000 грн.	82 534	0,20%	167 681 594,31	43,88%	2 031 666,88
Всього	41 101 772	100,0%	382 149 861,60	100,0%	9 297,65
Всього без 10 грн.	23 331 676	56,8%	382 126 593,21	100,0%	16 378,02
від 10 до 200 тис. грн. (гарантовані повністю)	23 008 972	98,6%	147 868 178,47	38,7%	6 426,54

Станом на 01.01.2017 повністю захищеними (діапазон від 10 грн. до 200 тис. грн.), є кошти 23,0 млн. осіб або 98,6% вкладників, у таких вкладників зосереджено 147,9 млрд. грн. або 38,7% від загальної суми вкладів. Середній розмір вкладу в гарантованому Фондом діапазоні становить 6427 грн.

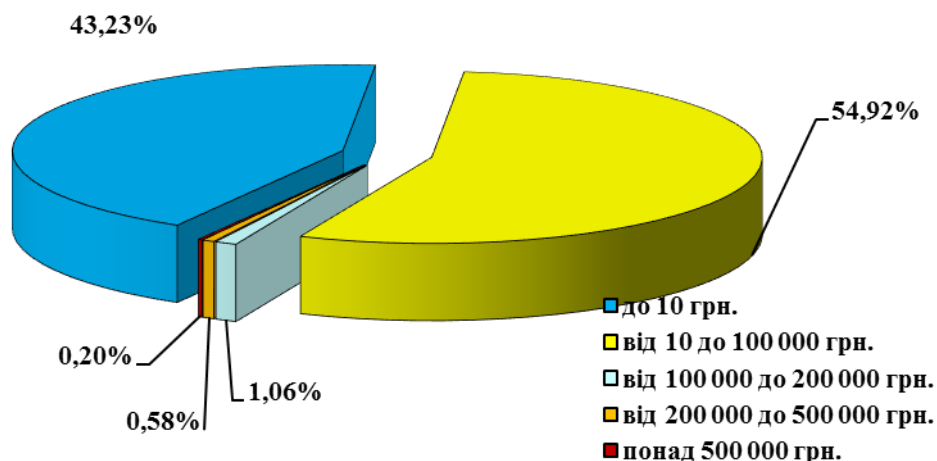

Рис. 4.15. Кількість вкладів, %

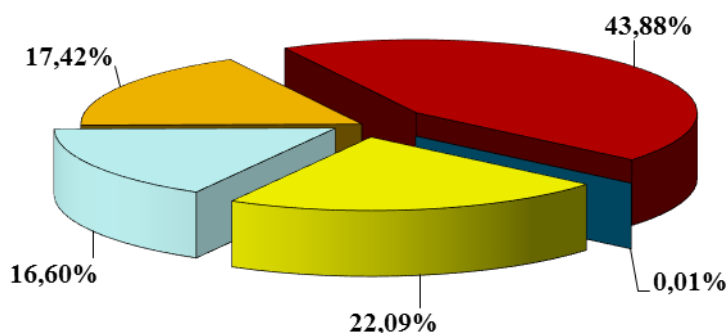

Рис. 4.16. Сума вкладів, %

Як видно із структури вкладів, половина вкладників тримає вклади розміром від 10 грн. до 100 тис. грн. (54,9% із усіх вкладників), що складає 96,7% із гарантованих вкладів. Значна кількість вкладників (43,2%) мають рахунки до 10 грн. А найбільша частка суми вкладів (167,7 млрд. грн. або 43,9%) знаходиться у 82,5 тис. осіб (0,2% із усіх вкладників), які володіють вкладками понад 500 тис. грн.

Таким чином, гарантований рівень відшкодування за вкладками забезпечує покриття більшості вкладів населення та свідчить про наміри вкладників тримати вклади в гарантованому Фондом діапазоні коштів.

Сума можливого відшкодування та гарантовані Фондом вклади

Сума можливого відшкодування в учасниках Фонду за 2016 рік зросла на 11,3 млрд. грн. або на 5,9% і склала 203,3 млрд. грн. або 53,2% до загальної суми вкладів учасників Фонду. Для порівняння, за 2015 рік сума можливого відшкодування зменшилась на 17,9 млрд. грн. або на 8,6% від 209,9 до 191,9 млрд. грн.

Сума можливого відшкодування в 95 банках (без неплатоспроможних станом на 01.01.2017) складала 202,1 млрд. грн. В 4 неплатоспроможних банках сума відшкодування становить 1,1 млрд. грн., кількість осіб, яким гарантовано вклади – 80,5 тис. осіб.

Ресурси Фонду станом на 01.01.2017 склали 15,3 млрд. грн. та не покривають суму можливого відшкодування тільки в ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК» (покриття складає 16,1%, сума відшкодування складає 95,1 млрд. грн. або 46,8% із усього по Фонду). Крім того, висока можлива сума витрат на виплату коштів вкладникам неплатоспроможних та потенційно неплатоспроможних банків, може значно зменшити обсяг ресурсів.

Сума можливого відшкодування за 2016 рік зросла по 73 банках. Найбільші обсяги приросту суми (понад 1 млрд. грн.) спостерігались у 5 банках (таблиця 4.8.):

Таблиця 4.8.

Банки, в яких відбувся найбільший приріст суми можливого відшкодування за 2016 рік

№ з/п	№ з/р	Назва банку	01.01.2016			01.01.2017			Динаміка за 2016 рік			
			Кількість вкладників осіб	Сума вкладів грн.	СМВ, грн.	Кількість вкладників осіб	Сума вкладів грн.	СМВ, грн.	Сума вкладів, грн.	Сума можливого відшкодування		
										грн.	грн.	
1	113	ПРИВАТБАНК	20 370 148	139 201 395 954	88 432 522 688	20 623 942	152 266 843 926	95 098 914 768	13 065 447 972	6 666 392 079	7,5	
2	21	УКРСОЦБАНК	1 638 241	14 131 876 812	7 026 987 077	1 591 259	16 773 151 951	8 491 732 505	2 641 275 139	1 464 745 428	20,8	
3	48	АЛЬФА-БАНК	1 252 780	14 655 713 009	5 735 495 407	1 381 154	18 010 918 562	7 078 870 467	3 355 205 553	1 343 375 060	23,4	
4	179	ПЛАТИНУМ БАНК	437 301	4 938 495 029	3 661 656 382	520 777	5 912 241 147	4 889 371 393	973 746 118	1 227 715 011	33,5	
5	52	УКРГАЗБАНК	835 656	11 107 086 560	6 765 315 231	812 389	13 765 973 629	7 927 621 206	2 658 887 070	1 162 305 975	17,2	

Варто зазначити наявність у системі учасників Фонду тенденції неадекватного приросту суми можливого відшкодування та динаміки депозитних операцій зазвичай притаманна банкам, які в подальшому визнаються проблемними/неплатоспроможними, що потенційно може збільшувати витрати Фонду на виплату гарантованої суми вкладникам неплатоспроможних банків. Так, приріст суми відшкодування при зменшенні суми вкладів за 2016 рік відбувся в 10 банках.

Співвідношення суми можливого відшкодування (СМВ) до загальної суми вкладів (СВ) у цілому по Фонду за 2016 рік зросло з 53,0 до 53,2%.

Станом на 01.01.2017 у 6 банках майже всі кошти вкладників захищені Фондом (покриття СМВ до СВ понад 90%) (таблиця 4.9.).

Таблиця 4.9.

Співвідношення суми можливого відшкодування до суми вкладів станом на 01.01.2017

№ з/п	№ з/р	Назва банку	01.01.2016			01.01.2017		
			Сума вкладів	Сума можливого відшкодування	СВ/СМВ	Сума вкладів	Сума можливого відшкодування	СВ/СМВ
			грн.		%	грн.		%
1	228	АЛЬПАРИ БАНК	440 755	440 683	99,98	263 473	263 369	99,96
2	178	УБРР	229	225	98,36	229	225	98,36
3	37	ФІНБАНК	7 480 485	6 672 187	89,19	3 173 058	3 086 447	97,27
4	237	ВЕКТОР БАНК	13 786 306	11 875 357	86,14	74 416 584	71 968 703	96,71
5	221	СЕБ КОРПОРАТИВНИЙ БАНК	8 185 783	7 890 898	96,40	3 973 942	3 795 693	95,51
6	127	НОВИЙ	197 873 424	117 492 044	59,38	100 073 195	92 132 320	92,06

Структура суми можливого відшкодування

Відповідно до даних форм звітності 1Ф станом на 01.01.2017 – сума відшкодування банків розподілена таким чином: загальна сума відшкодування – 203,3 млрд. грн., сума вкладів на строкових депозитах склала 130,9 млрд. грн. або 64,4%, сума вкладів на поточних рахунках – 70,9 млрд. грн. або 34,9%, в тому числі на карткових рахунках – 56,7 млрд. грн. або 80,1% із усіх поточних (таблиця 4.10).

Таблиця 4.10.

Структура суми можливого відшкодування за строками погашення станом на 01.01.2017

№ з/п	Найменування показника	01.01.2016		01.01.2017	
		Кількість	Сума вкладів	Кількість	Сума вкладів
1	Сума вкладів/к-ть вкладників усього	44 703 431	362 277 975 753,27	41 101 772	382 149 861 596,40
2	В іноземній валюті	5 686 386	197 774 121 761,71	5 935 264	212 259 120 297,87
	Частина IV				
9	Сума можливого відшкодування усього, у тому числі:	23 093 542	191 926 692 686,14	22 822 061	203 271 695 554,14
9,1	Вклади на поточних рахунках, у тому числі:	20 087 303	67 731 121 223,14	19 356 938	70 852 501 658,79
9,1,1	Вклади на карткових рахунках	18 160 673	53 429 960 116,17	17 753 485	56 722 422 674,28
9,2	Іменні ощадні сертифікати, у тому числі зі строком погашення:	9 332	1 404 576 780,21	8 686	1 413 336 583,62
9,2,1	до запитання	39	4 312 915,62	246	36 863 078,52
9,2,2	до 1 місяця	927	141 282 980,59	1 789	288 847 015,68
9,2,3	від 1 до 2 місяців	951	145 079 855,68	1 346	215 876 586,81
9,2,4	від 2 до 3 місяців	1 188	180 043 599,95	1 292	214 787 122,97
9,2,5	від 3 до 4 місяців	1 109	157 023 540,60	990	158 240 103,02
9,2,6	від 4 до 5 місяців	1 842	266 666 218,68	1 041	161 872 818,43
9,2,7	від 5 до 6 місяців	2 171	310 713 833,74	820	129 345 161,79
9,2,8	від 6 до 7 місяців	206	29 690 315,66	281	41 660 278,34
9,2,9	від 7 до 8 місяців	88	15 040 891,44	261	41 518 699,29
9,2,10	від 8 до 9 місяців	162	24 920 538,72	219	33 956 840,73
9,2,11	від 9 до 10 місяців	196	28 003 238,83	208	33 211 777,19
9,2,12	від 10 до 11 місяців	261	36 786 752,02	182	27 844 562,03
9,2,13	від 11 до 12 місяців	395	62 402 462,68	177	27 846 764,73
9,2,14	більше 12 місяців	21	2 609 636,00	11	1 465 774,09
9,3	Вклади на депозитних рахунках, у тому числі зі строком повернення:	8 533 669	122 749 135 760,58	9 288 562	130 948 753 143,92
9,3,1	до 1 місяця	921 801	25 973 347 710,14	919 234	24 900 775 936,95
9,3,2	від 1 до 2 місяців	815 234	16 471 387 571,84	843 686	17 020 802 439,32
9,3,3	від 2 до 3 місяців	882 216	18 239 818 779,35	925 630	18 334 248 177,87
9,3,4	від 3 до 4 місяців	749 555	12 614 925 268,35	784 640	12 400 233 434,96
9,3,5	від 4 до 5 місяців	707 519	11 414 199 262,33	752 883	12 150 814 665,04
9,3,6	від 5 до 6 місяців	715 491	10 693 718 115,07	779 605	11 854 178 435,15
9,3,7	від 6 до 7 місяців	525 809	3 901 791 732,03	583 152	5 898 757 164,62
9,3,8	від 7 до 8 місяців	500 724	3 310 479 092,61	557 176	4 615 688 031,11
9,3,9	від 8 до 9 місяців	683 985	3 676 214 674,37	721 102	4 635 845 605,33
9,3,10	від 9 до 10 місяців	698 043	4 045 603 085,42	735 420	4 775 506 634,66
9,3,11	від 10 до 11 місяців	803 282	3 796 620 386,94	854 608	4 448 504 367,77
9,3,12	від 11 до 12 місяців	1 020 608	4 953 292 879,12	1 310 240	5 687 637 034,95
9,3,13	більше 12 місяців	200 919	2 554 339 744,48	209 306	3 289 952 824,58
9,3,14	строк дії договорів за якими закінчився і які не перераховані на поточний/картковий рахунок (С/Д)	208 250	1 103 397 458,53	178 939	935 808 391,61

№ з/п	Найменування показника	01.01.2016		01.01.2017	
		Кількість	Сума вкладів	Кількість	Сума вкладів
9,4	Інші	33 263	41 858 922,21	34 546	57 104 167,81

Структура вкладів за строковістю

Згідно з даними форми N 10 (місячна) "Оборотно-сальдовий баланс банків" на строкових депозитах зосереджено 71,7% коштів фізичних осіб, а питома вага коштів на поточних рахунках склала 28,3% в структурі (що є найвищою часткою за період з 2001 року). З початку року сума строкових депозитів зросла на 4,3 млрд. грн. або на 1,7% до 252,9 млрд. грн., сума поточних рахунків зросла – на 7,6 млрд. грн. або на 8,7% до 100,0 млрд. грн. Динаміка структури вкладів за строковістю наведена на рис. 4.17.

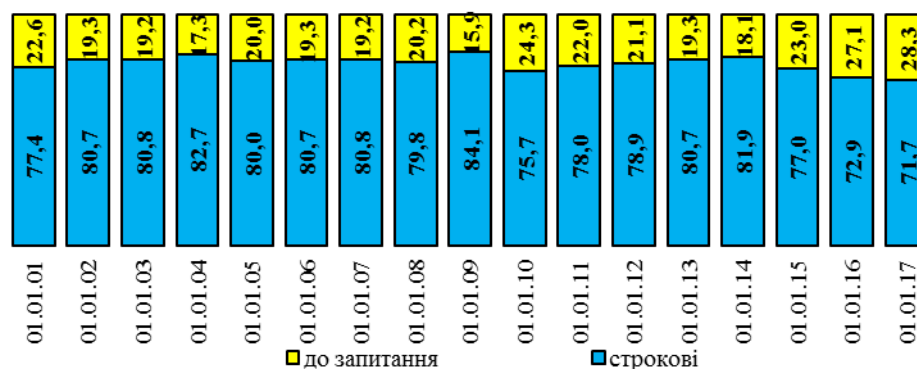

Рис. 4.17. Динаміка структури вкладів фізичних осіб за строковістю за 2001-2016 рр., %

Середньозважена процентна ставка за вкладами

Аналіз середньозважених щомісячних процентних ставок за депозитами фізичних осіб проводився відповідно до щомісячної форми звітності 350Д «Інформація про суми та середньозважені процентні ставки за депозитами фізичних осіб у розрізі банків, груп банків, видів валют (національна та іноземна), строків (усього, до запитання, строкові, з них довгострокові), резидентності (резиденти, нерезиденти), усього за банками».

Середньозважена процентна ставка за 2016 рік за вкладами в національній валюті знизилась на 16,3% від 16,83 до 14,08%, а в іноземній – знизилась на 22,3% від 6,40 до 4,97%. (рис. 4.18).

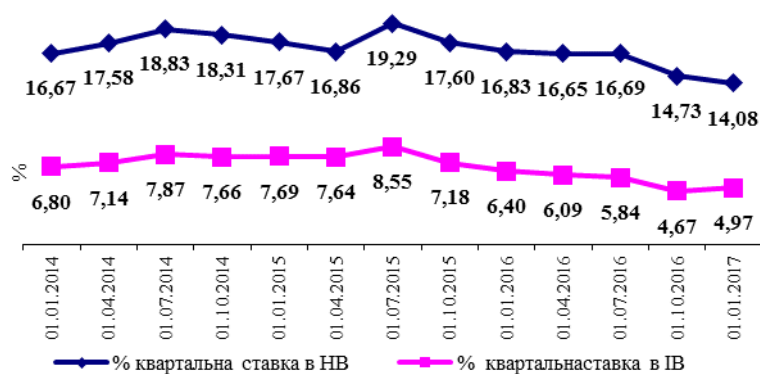

Рис. 4.18. Динаміка середньозважених квартальних процентних ставок за вкладками фізичних осіб за 2014-2016 рр.

За результатами аналізу процентних ставок за 2016 рік виявлено, що в 19 банках ставка за вкладками в національній валюті перевищує середньозважену по системі на 4 процентних пункти, із яких в 2 – за вкладками в іноземній валюті (рис. 5.19). Найвищу ставку за вкладками в національній валюті пропонував ПАТ БАНК "ТРАСТ" (26,03%), а за вкладками в іноземній - ПАТ "АСВІО БАНК" (10,13%). Як правило, високі ставки за вкладками пропонують банки, в яких є проблеми із джерелами наповнення ресурсами.

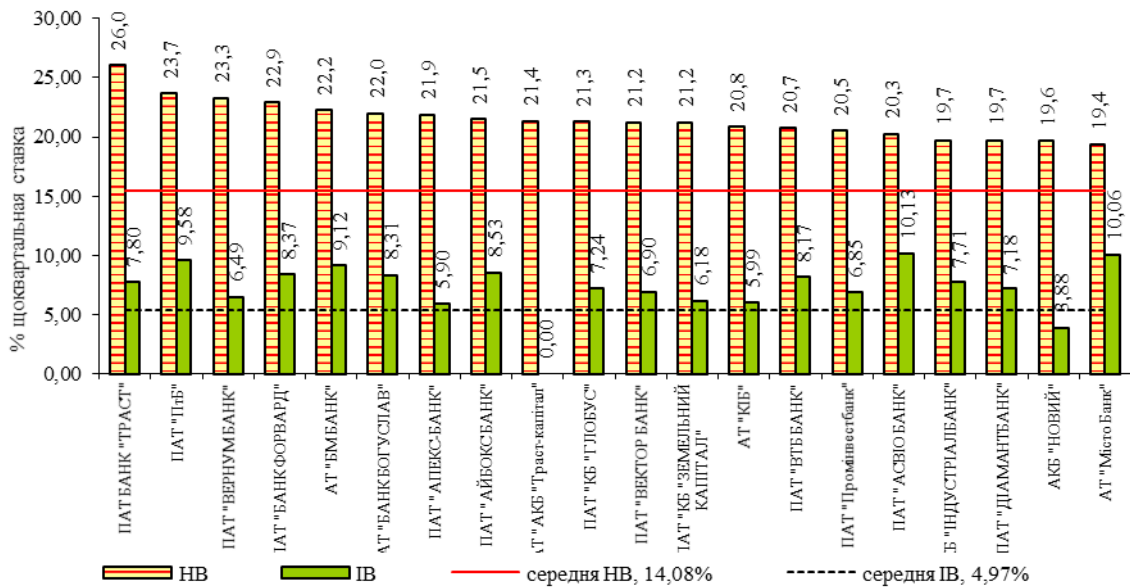

Рис. 4.19. Найвищі ставки у системі за 2016 рік (понад 4 пп)

5. РЕГУЛЯТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ

5.1. Здійснення контрольних функцій щодо діяльності банків-учасників Фонду

На виконання свого основного завдання, а саме - забезпечення функціонування системи гарантування вкладів, Фонд здійснює контроль за виконанням зобов'язань банків у зв'язку з їх участю в системі гарантування вкладів. З цією метою здійснюються інспекційні перевірки банків-учасників Фонду. У 2016 році перевірки здійснювались відповідно до Плану проведення інспекційних перевірок, затвердженого рішенням виконавчої дирекції Фонду від 12.11.2015. Загалом було здійснено 70 інспекційних перевірок, з них 63 планових та 7 позапланових.

Також, у 2016 році окремо здійснено аналіз дотримання банками вимог Фонду щодо формування та ведення бази даних про вкладників у 24 учасниках Фонду.

Позапланові інспекційні перевірки банків здійснювались інспекційними групами Фонду переважно з питання виконання банками вимог розпоряджень про усунення ними порушень вимог законодавства про гарантування вкладів фізичних осіб.

Планові інспекції проводились з метою перевірки:

1. Достовірності наданої Фонду звітності;
2. Повноти і своєчасності розрахунків з Фондом за зборами до Фонду та нарахованою пенєю;
3. Повноти і достовірності ведення бази даних про вкладників;
4. Дотримання вимог щодо інформування вкладників про участь банку у Фонді;
5. Дотримання інших вимог Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» та нормативно – правових актів Фонду.

Перевірки були спрямовані на отримання інформації про виконання або невиконання банками вимог Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», у тому числі дотримання правил нарахування та сплати зборів, надання відомостей для ведення реєстру учасників Фонду, відповідності обліку інформації про вкладників – фізичних осіб в базі даних, а також порядку інформування вкладників про систему гарантування вкладів фізичних осіб в Україні. Особлива увага в ході перевірок приділялась достовірності розрахунків за зборами і звітам, наданими до Фонду банками, та можливості банків належним чином здійснювати формування бази даних про вкладників – фізичних осіб відповідно до вимог Фонду.

За результатами 58 інспекційних перевірок банків встановлено порушення вимог Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» та нормативно – правових актів Фонду, за результатами 12 інспекційних перевірок банків порушень не встановлено.

За результатами перевірок банків встановлено 101 факт порушення вимог нормативно-правових актів Фонду (рис. 5.1.)

Рис. 5.1. Питома вага порушень з окремих питань, що перевірялися, в загальній кількості встановлених порушень

Банки, за результатами перевірок яких були встановлені порушення, надавали уточнені форми звітності, необхідну інформацію для ведення реєстру, інформували Фонду про вжиті заходи щодо усунення порушень, тощо.

Загалом були виявлені наступні порушення:

Достовірність наданої Фонду звітності

Для аналізу тенденцій розвитку ринку ресурсів, залучених від вкладників банками-учасниками, з метою захисту прав і законних інтересів вкладників, зміцнення довіри до банківської системи України, стимулювання залучення коштів у банківську систему та забезпечення ефективної процедури виведення неплатоспроможних банків з ринку встановлено вимоги стосовно надання банками-учасниками форми звітності № 1Ф. Основні вимоги щодо складання та надання цієї форми визначені Інструкцією про порядок складання звіту про вклади фізичних осіб в учасниках Фонду гарантування вкладів фізичних осіб затвердженою рішенням виконавчої дирекції і зареєстрованою в Міністерстві юстиції України. Результати проведених перевірок свідчать, що банками допускалися певні порушення при складанні та наданні звітності, зокрема надання недостовірної інформації щодо кількості та сум коштів фізичних осіб та фізичних осіб-підприємців.

За підсумками проведених перевірок встановлені факти порушень учасниками Фонду порядку складання звітності № 1-Ф у дев'ятнадцяти з перевірених банків, питома вага даного порушення складає 18,81% від виявлених порушень.

Повнота і своєчасність розрахунків з Фондом за зборами до Фонду та нарахованою пенєю

В результаті проведених у 2016 році перевірок, було встановлено, що учасники Фонду при обчисленні суми регулярного збору не в повному обсязі враховували залишки коштів фізичних осіб, які обліковувались на відповідних балансових рахунках, залишки за якими мали включатися до розрахунку регулярного збору відповідно з яких здійснюється відрахування до Фонду та недостовірно здійснювали розрахунок ступеня ризику, на який зважається базова річна ставка в національній та іноземній валюті. Відповідним підрозділом Фонду за результатами перевірок банків з питання повноти розрахунків банками з Фондом за зборами виявлено заниження суми регулярного збору банками до Фонду в сумі 961,5 тис. грн., донараховано пеню за неповну сплату регулярного збору банками до Фонду в сумі 581,4 тис. грн.

Загалом, порушення у частині повноти і своєчасності сплати зборів до Фонду встановлені у 13 учасників, питома вага даного порушення складає 12,87% від всіх виявлених порушень.

Результати проведених перевірок свідчать, що банки у цілому правильно розраховували базу нарахування регулярного збору, визначали ступінь ризику та в повному обсязі сплачували регулярний збір до ФГВФО.

Повнота і достовірність ведення бази даних про вкладників

Фондом встановлені вимоги щодо формування бази даних про вкладників-фізичних осіб в банках-учасниках. Основні вимоги викладені в Правилах формування та ведення баз даних про вкладників, затверджених рішенням виконавчої дирекції. У звітному періоді були встановлені випадки допущення банками типових порушень при формуванні та веденні бази даних, серед яких - помилки щодо неповноти та некоректності інформації про вкладника, що унеможлиблює здійснення однозначної ідентифікації вкладників та дублювання інформації про одного вкладника. Загальна кількість банків, в яких виявлено вищезазначені недоліки у веденні бази даних, становить 44 банка. Питома вага цього порушення складає 43,56% від усіх виявлених порушень. У цілому у банках, що були охоплені перевіркою, розроблений програмно-апаратний комплекс, який дозволяє накопичувати і зберігати інформацію про вкладників, забезпечувати зберігання даних у архівний файл на зовнішніх носіях, відокремлених як логічно, так і фізично.

Дотримання вимог щодо інформування вкладників про участь банку у Фонді гарантування вкладів фізичних осіб

Законом України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», а також розділом III «Порядку здійснення Фондом гарантування вкладів фізичних осіб захисту прав та охоронюваних законом інтересів вкладників» визначено вимоги до банків-учасників у частині обов'язкового розміщення інформації про систему гарантування вкладів фізичних осіб в Україні.

У приміщеннях банків, де вкладникам надаються банківські послуги (на інформаційних стендах та/або в операційному залі, де здійснюються операції з приймання вкладів від фізичних осіб тощо), а також на власній сторінці в мережі Інтернет учасники Фонду зобов'язані розміщувати таку інформацію про систему гарантування вкладів фізичних осіб, як копія свідоцтва учасника Фонду, реквізити (місцезнаходження, номер телефону «гарячої лінії», адресу офіційної сторінки Фонду в мережі Інтернет), коротку довідку про систему гарантування вкладів фізичних осіб тощо.

Результати проведених перевірок свідчать, що банками допускалися деякі порушення вимог щодо інформування вкладників про участь банку у Фонді, зокрема, зокрема на Інтернет сторінці та у приміщеннях банку було розміщено не достовірну інформацію щодо реквізитів Фонду. Крім того, у договорах банківського вкладу, договорах банківського рахунку, підписаних банком з вкладниками фізичними особами, була відсутня інформація про умови відшкодування коштів за цими вкладками. У ході проведених у 2016 році перевірок зафіксовано 7 випадків порушення банками вимог щодо інформування вкладників про систему гарантування вкладів фізичних осіб в Україні, питома вага цього порушення складає 6,93% від всіх виявлених порушень.

Дотримання інших вимог Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» та нормативно – правових актів Фонду

Банки-учасники повинні подавати інформацію передбачену Положенням про порядок ведення реєстру учасників Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, затвердженим рішенням виконавчої дирекції Фонду і зареєстрованим в Міністерстві юстиції України.

Зокрема банки зобов'язані у визначені строки подавати до Фонду таку інформацію як телефон і факс, сторінку в мережі Інтернет, інформацію щодо членів спостережної (наглядової) ради, членів правління (ради директорів), голови правління або виконуючих обов'язки голови правління, головного бухгалтера тощо.

Під час проведення перевірок у 2016 році було виявлено, що всупереч встановленим вимогам, банки наприклад:

- не повідомляли або не своєчасно повідомляли Фонд про зміни заступників Голови Правління та членів Правління;

- не повідомляли або не своєчасно повідомляли Фонд про зміни інформації щодо двадцяти найбільших учасників банку.

У ході проведених у 2016 році перевірок зафіксовано 18 випадків порушення банками вимог Фонду щодо подавання інформації передбаченої Положенням про порядок ведення реєстру учасників Фонду, питома вага даного порушення складає 17,82% від всіх виявлених порушень.

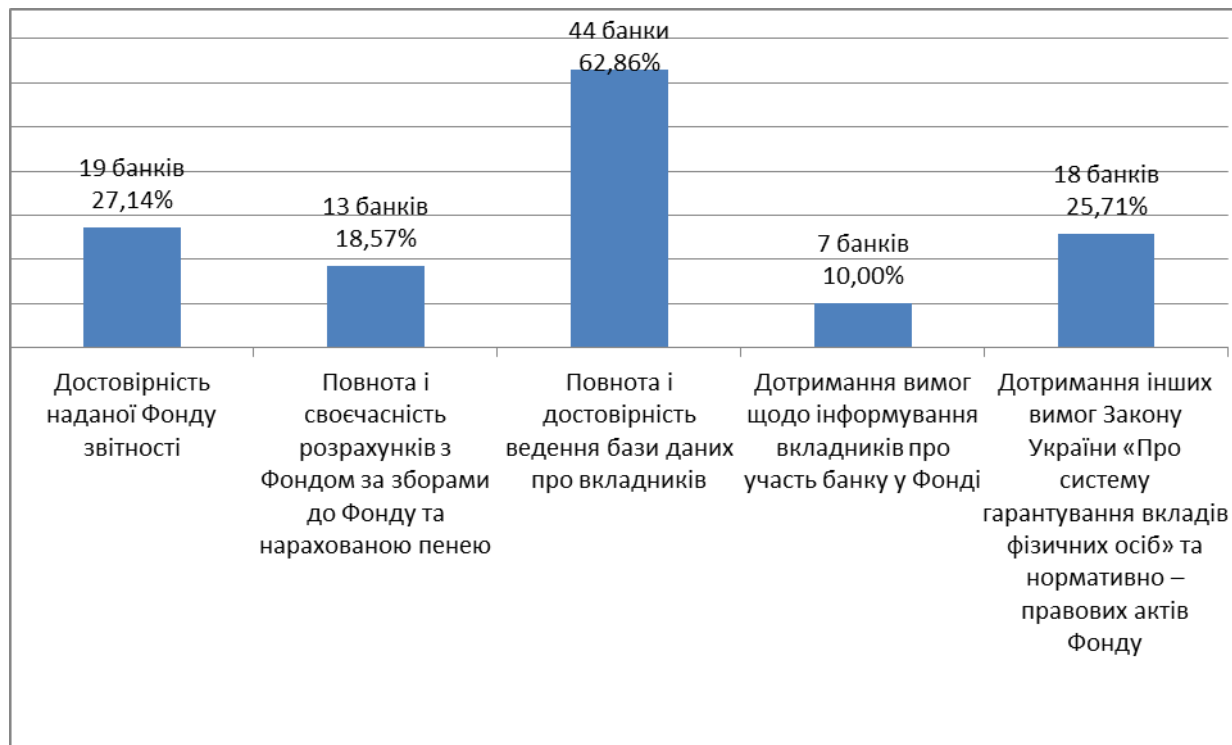

Рис. 5.2. Питома вага банків-порушників у загальній кількості банків, що були перевірені у 2016 році.

Станом на 01.01.2017 відділом інспектування проведено 70 інспекційних перевірок. За результатами інспекційних перевірок у 58 банках були встановлені порушення вимог Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» та нормативно-правових актів Фонду. Працівниками відділу інспектування за результатами інспекційних перевірок станом на 01.01.2017 з початку року складено 95 протоколів про правопорушення банками законодавства у сфері гарантування вкладів фізичних осіб.

У зв'язку з високим рівнем установлених порушень банкам надавалися рекомендації з посилення контролю за виконанням вимог Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» та нормативно-правових актів Фонду.

5.2. Адміністративно-господарські санкції та адміністративні штрафи

Однією з функцій Фонду, що здійснюється на виконання його основного завдання, яким є забезпечення функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб та виведення неплатоспроможних банків з ринку, є застосування

до банків та їх керівника відповідно фінансових санкції і накладення адміністративних штрафів.

За 2016 рік уповноваженими працівниками Фонду було складено 113 протоколів про вчинення адміністративного правопорушення. Провадження у справах про адміністративні правопорушення здійснювалися відповідно до Кодексу України про адміністративні правопорушення, оскільки передбачено, що підставами для притягнення керівників банків до адміністративної відповідальності є допущення таких адміністративних правопорушень:

- ✓ порушення керівником банку порядку складання відомостей до Фонду (частина перша статті 166 19 Кодексу);
- ✓ порушення керівником банку порядку подання відомостей до Фонду (частина перша статті 166 19 Кодексу);
- ✓ невиконання керівником банку законних рішень Фонду (частина друга статті 166-19 Кодексу);
- ✓ несвоєчасне виконання керівником банку законних рішень Фонду (частина друга статті 166-19 Кодексу);
- ✓ невнесення банком збору до Фонду (частина третя статті 166-19 Кодексу);
- ✓ несвоєчасне внесення банком збору до Фонду (частина третя статті 166 19 Кодексу).

За результатами розгляду справ про адміністративні правопорушення уповноваженою посадовою особою винесено 105 рішень, які винесені з урахуванням частини другої статті 36 Кодексу України про адміністративні правопорушення. Серед них, 102 рішення – постанови про накладення адміністративного стягнення на керівників банків, а 3 рішення – постанови про закриття справи про адміністративне правопорушення.

Таким чином, за порушення керівником банку порядку складання або подання відомостей до Фонду уповноваженою посадовою особою накладено штрафи на суму 714 000,00 грн., несвоєчасне внесення банком збору до Фонду або невнесення банком збору до Фонду накладено штрафи на суму 108 800,00 грн., невиконання або несвоєчасне виконання законних рішень Фонду накладено штрафи на суму 6800,00 грн. Отже, загальна сума накладених штрафів склала 829 600,00 грн., та сплачених добровільно до Державного бюджету України складає 799 000,00 грн.

У разі порушення банками законодавства про систему гарантування вкладів фізичних осіб Фонд адекватно вчиненому правопорушенню застосовує до банків адміністративно-господарські санкції у вигляді письмового застереження або штрафу чи розпорядження про усунення порушень законодавства про систему гарантування вкладів фізичних осіб.

Фонд накладав на банки санкції за такі порушення:

- неподання банком відомостей Фонду, якщо подання таких відомостей вимагалось Законом та/або нормативно-правовими актами;
- несвоєчасне подання банком відомостей Фонду, якщо подання таких відомостей вимагалось Законом та/або нормативно-правовими актами Фонду;
- подання банком недостовірних відомостей Фонду, якщо подання таких відомостей вимагалось Законом та/або нормативно-правовими актами Фонду;
- порушення банком порядку ведення бази даних вкладників;
- невиконання банком рішень та/або нормативно-правових актів Фонду чи розпоряджень про усунення банком порушень вимог законодавства про гарантування вкладів фізичних осіб;
- несвоєчасне виконання банком рішень та/або нормативно-правових актів Фонду чи розпоряджень про усунення банком порушень вимог законодавства про гарантування вкладів фізичних осіб.

Посадовою особою, яка уповноважена розглядати справи, протягом 2016 року було прийнято 206 рішень, із яких:

- ✓ 94 - застереження про вжиття заходів щодо недопущення порушень законодавства про систему гарантування вкладів фізичних осіб у подальшій діяльності;
- ✓ 98 - розпорядження про усунення порушень вимог законодавства у сфері гарантування вкладів фізичних осіб;
- ✓ 10 - постанов про закриття справи про правопорушення у сфері гарантування вкладів фізичних осіб;
- ✓ 4 – постанови про накладення штрафу на суму 790 500,00 грн.

Рис. 5.3. Питома вага винесених рішень уповноваженою особою Фонду

Протягом 2016 року були зафіксовані порушення наступних нормативно-правових актів Фонду:

- у 21 банку порушені норми Положення про порядок розрахунку, нарахування і сплати зборів до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, затвердженого рішенням виконавчої дирекції Фонду 02.07.2012 №1, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 27.07.2012 за №1273/21585;

- у 34 банках порушені норми Положення про порядок ведення реєстру учасників Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, затвердженого рішенням виконавчої дирекції Фонду від 12.07.2012 № 7, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 07.09.2012 за № 1547/21859;

- у 74 банку порушені норми Інструкції про порядок складання звіту про вклади фізичних осіб в учасниках Фонду – форма звітності № 1Ф, затвердженої рішенням виконавчої дирекції Фонду від 09.07.2012 № 5, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 02.08.2012 за № 1314/21626 та Правил надання звітності учасниками Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, затверджених рішенням виконавчої дирекції Фонду від 09.07.2012 № 4, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 27.07.2012 за № 1269/21581, в частині неподання або несвоєчасного подання Звіту про вклади в учасниках Фонду гарантування вкладів фізичних осіб – форма звітності № 1Ф;

- у 40 банках порушені норми Правил формування та ведення баз даних про вкладників, затверджені рішенням виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб 09.07.2012 № 3, зареєстровані в Міністерстві юстиції України 23.08.2012 за № 1430/21742;

- у 19 банках порушені норми Правил надання звітності учасниками Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, затверджених рішенням виконавчої дирекції Фонду від 09.07.2012 № 4, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 27.07.2012 за № 1269/21581;

- у 11 банках порушені норми Положення про порядок інформування громадськості про систему гарантування вкладів фізичних осіб, затвердженого рішенням виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від 23.07.2012 № 10, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 14.08.2012 за № 1370/21682;

- у 1 банку порушені норми Порядку здійснення Фондом гарантування вкладів фізичних осіб захисту прав та охоронюваних законом інтересів вкладників, затвердженим рішенням виконавчої дирекції Фонду від 26.05.2016 № 825, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 17.06.2016 за № 874/29004;

- у 2 банках невиконання рішення виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб;

- у 3 банках невиконання розпорядження про усунення порушень банком вимог законодавства про гарантування вкладів фізичних осіб;

- у 1 банку невиконання застереження про вжиття заходів щодо недопущення порушень законодавства про систему гарантування вкладів фізичних осіб у подальшій діяльності.

Рис. 5.4. Питома вага порушень нормативно-правових актів Фонду

6. УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ

6.1. Джерела формування фінансових ресурсів

З метою забезпечення функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб та виведення неплатоспроможних банків з ринку Фонд у 2016 році продовжував здійснювати акумуляцію фінансових ресурсів.

Станом на 01 січня 2017 року кошти Фонду склалися з:

- коштів на рахунках в НБУ - 2 309,8 млн грн;
- коштів в державних цінних паперах, що були отримані у 2016 році у якості кредиту держави у сумі 7 941,0 млн грн;
- інвестицій в державні цінні папери, які знаходяться у заставі під кредити Національного банку України у сумі 5 065,1 млн грн.

Формування фінансових ресурсів Фонду протягом 2016 року відбувалось у відповідності до статті 19 Закону з таких джерел:

- 1) початкові та регулярні збори з учасників Фонду;
- 2) доходи від інвестування коштів Фонду в державні цінні папери;
- 3) доходи у вигляді процентів, нарахованих за залишками коштів на розрахункових рахунках Фонду, відкритих в Національному банку України;
- 4) кредити залучені від Національного банку України;
- 5) продаж ОВДП (отриманих з Державного бюджету України у якості кредиту);
- 6) кошти отримані від виконання заходів, передбачених планом врегулювання;
- 7) інші джерела, не заборонені законодавством України.

Таблиця 6.1

Формування фінансових ресурсів Фонду у 2016 та 2015 роках, млн грн

Джерело формування коштів Фонду	2016	2015
Початковий збір	0,0	0,0
Регулярний збір	3 332,4	3 480,5
Доходи від інвестування в державні цінні папери	777,9	2 062,6
Доходи у вигляді процентів по залишкам коштів на розрахункових рахунках в НБУ	345,4	116,2
Кредити залучені від НБУ	0,0	9 950,0
Продаж ОВДП	0,0	51 766,8
Погашення ОВДП	668,6	184,9
Кошти отримані від виконання заходів, передбачених планом врегулювання, у т.ч.:	6 853,4	5 163,9
<i>в ліквідацію (погашення кредиторських вимог)</i>	6 622,5	2 389,4
<i>під час тимчасової адміністрації (повернення цільових позик)</i>	230,9	2 635,3
<i>від продажу неплатоспроможних банків, перехідних банків</i>	0,0	139,2
Інші надходження, у т.ч.:	102,5	501,3
<i>отримані гарантійні внески</i>	100,0	498,6
<i>інші надходження</i>	2,5	2,7
Всього за джерелами	12 080,2	73 226,2

У зв'язку з прогнозом виникненням дефіциту ліквідності на початку 2017 року, Фонд у 2016 році з метою здійснення виплат коштів вкладникам неплатоспроможних банків залучив додаткові джерела фінансування - кредит Кабінету Міністрів України за рахунок Державного бюджету України 2016 року у формі облігацій внутрішньої державної позики у сумі 7 941,0 млн грн зі строком погашення в 2031 році з доходністю 9,99 відсотків річних, в обмін на векселі Фонду з такими ж строками та доходністю.

6.2. Використання фінансових ресурсів

Протягом звітного періоду кошти Фонду витрачались за напрямками, передбаченими статтею 20 Закону, а саме:

- перерахування коштів для здійснення виплат гарантованої суми відшкодування вкладникам банків – 11 444,4 млн грн (63,2%);
- цільова позика для авансування виплат вкладникам банку протягом дії тимчасової адміністрації – 3 213,3 млн грн (17,7%);
- сплата відсотків векселями Фонду – 1 264,7 млн грн (7,0%);
- погашення частки кредитів НБУ – 635,0 млн грн (3,5%);
- сплата відсотків за користування кредитами НБУ – 1 172,4 млн грн (6,5%);
- забезпечення поточної діяльності Фонду згідно кошторису витрат на 2016 рік – 243,1 млн грн (1,3%);
- інші витрати – 141,0 млн грн (0,8%).

Таблиця 6.2.

Використання фінансових ресурсів Фонду у 2016 та 2015 роках

млн грн

Напрямки використання коштів Фонду	2016	2015
Перерахування коштів для здійснення виплат вкладникам неплатоспроможних банків	11 444,4	23 034,4
Надання цільової позики	3 213,3	27 358,7
Фінансова підтримка приймаючих, перехідних банків	0,0	598,9
Процентні витрати за векселями Фонду	1 264,7	1 264,7
Погашення кредитів НБУ	635,0	10 446,2
Процентні витрати за кредитами НБУ	1 172,4	2 414,2
Кошторисні витрати	243,1	123,9
Інші витрати, у т.ч.:	141,0	459,4
<i>повернення гарантійних внесків</i>	140,0	458,6
<i>інші витрати</i>	1,0	0,8
Всього за напрямками	18 113,9	65 700,4

Кошторис витрат Фонду на 2016 рік затверджений рішенням адміністративної ради Фонду від 24 грудня 2015 року №23 (зі змінами від 15 червня 2016 №14) у загальній сумі 330, 77 млн грн.

Виконання кошторису за 2016 рік складає 243,07млн грн, або 73,5% від планової суми.

Відповідно до Річного плану закупівель на 2016 рік та додатку до нього, Фондом було заплановано здійснення закупівель товарів, робіт та послуг на загальну суму 87,7 млн грн.

Протягом звітного періоду фактично здійснено закупівель товарів, робіт та послуг на суму 45,9 млн грн, а саме:

– відповідно до вимог Закону України «Про здійснення державних закупівель» на 26,6 млн грн, з них:

- товарів – 23,3 млн грн;
- послуг - 3,3 млн грн.

– допорогових закупівель та закупівель, що не підпадають під дію Закону України «Про здійснення державних закупівель», на 19,3 млн грн, з них:

- товарів - 1,0 млн грн;
- послуг - 18,3 млн грн.

Економія коштів від проведених процедур закупівель на конкурсній основі склала 0,7 млн грн, зокрема:

Назва процедури	Предмет закупівлі	Очікувана вартість, тис. грн	Вартість укладеного договору, тис. грн	Економія, тис. грн.
Відкриті торги	Програмно-апаратний комплекс (обладнання, монтаж, налаштування, запуск)	21 550,0	21 370,0	180,0
Відкриті торги	Папір офісний для друку, формату А4 класу В	320,0	192,00	128,0
Відкриті торги	Друкування (виготовлення) рекламно-інформаційної продукції із символікою Фонду, річного звіту	289,4	127,4	162,0

6.3. Погашення кредиторських вимог Фонду

Станом на 01.01.2017 заборгованість банків, що ліквідуються, зі сплати кредиторських вимог Фонду склала 76 978,2 млн грн. Загальна кількість банків, до яких Фонду мав зареєстровані кредиторські вимоги, склала 100 банків, з яких 81 банків були під управлінням Фонду та 19 банків – під управлінням НБУ.

Таблиця 6.3.

Кредиторські вимоги Фонду до неплатоспроможних банків

Банки у ліквідації	На 01.01.2017	На 01.01.2016	Різниця
--------------------	---------------	---------------	---------

	Кількість банків	Сума, млн грн	Кількість банків	Сума, млн грн	Кількість банків	Сума, млн грн
Банки під управлінням Фонду	81	72 916,3	55	67 298,4	26	5 618,0
Банки під управлінням НБУ	19	4 061,9	19	4 061,9	0	0,0
Всього	100	76 978,2	74	71 360,3	26	5 618,0

За звітний рік сума кредиторських вимог Фонду до банків у ліквідації збільшилася на 5 618,0 млн грн, що відбулося за рахунок збільшення кількості банків у ліквідації (Таблиця 6.3.).

Перелік найбільших кредиторських вимог Фонду до банків у ліквідації представлено у Таблиці 6.4.

Таблиця 6.4.

Найбільші вимоги Фонду до банків, що ліквідуються, станом на 01.01.2017

№	Найменування банку	Сума, млн грн	Питома вага
1	2	3	4
1	ПАТ "ДЕЛЬТА БАНК"	12 017,7	15,6%
2	ПАТ "БАНК"ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ"	10 088,2	13,1%
3	ПАТ "ВІЕЙБІ БАНК"	6 313,5	8,2%
4	ПАТ "ІМЕКСБАНК"	4 373,9	5,7%
5	ПАТ КБ "НАДРА"	3 763,1	4,9%
6	ПАТ "БАНК МИХАЙЛІВСЬКИЙ"	2 614,4	3,4%
7	ПАТ"КБ "ХРЕЩАТИК"	2 568,4	3,3%
8	ПАТ "БРОКБІЗНЕСБАНК"	2 208,2	2,9%
9	ПАТ "МІСЬКИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК"	1 993,0	2,6%
10	ПАТ "ФІДОБАНК"	1 875,4	2,4%
11	ПАТ "БАНК "КИЇВСЬКА РУСЬ"	1 792,6	2,3%
12	ПАТ "БАНК "ТАВРИКА"	1 782,7	2,3%
13	ПАТ КБ "ПІВДЕНКОМБАНК"	1 708,7	2,2%
14	ПАТ "УКРІНБАНК"	1 702,9	2,2%
15	ПАТ КБ "АКТИВ-БАНК"	1 296,3	1,7%
16	ПАТ "ТЕРРА БАНК"	1 290,5	1,7%
17	ПАТ "ЄВРОГАЗБАНК"	1 252,2	1,6%
18	ПАТ "БАНК ФОРУМ"	1 166,8	1,5%
19	ПАТ КБ "ДЕМАРК"	957,2	1,2%
20	ПАТ БАНК "МЕРКУРІЙ"	918,4	1,2%
21	Інші (80 банків)	15 294,1	19,9%
	Всього	76 978,2	100,0%

Найбільшу суму в абсолютному виразі займає ПАТ "ДЕЛЬТА БАНК" 12 017,7 млн грн, що складає 15,6% загальної суми. На другому та третьому місцях розташувалися ПАТ "БАНК"ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ" та ПАТ "ВІЕЙБІ

БАНК" з сумами 10 088,2 млн грн, або 13,1% загальної суми, та 6 313,5 млн грн, або 8,2% загальної суми, відповідно. У таблиці наведені дані 20 банків з питомою вагою вимог 1,0 % та вище. Решта 80 банків мають кредиторські вимоги ФГВФО на суму 15 294,1 млн грн, що становить 19,9% загальної суми.

За звітний рік було погашено кредиторські вимоги Фонду на загальну суму 6 622,5 млн грн. Погашення проводили 64 банки виключно під управлінням Фонду гарантування.

Перелік найбільших сум погашення кредиторських вимог Фонду банками у ліквідації представлено у Таблиці 6.5.

Таблиця 6.5.

Найбільші погашення кредиторських вимог Фонду у звітному році.

№	Найменування банку	Сума, млн грн	Питома вага
1	2	3	4
1	АТ «ДЕЛЬТА БАНК»	2 788,4	42,1%
2	ПАТ "БАНК"ФОРУМ"	914,8	13,8%
3	ПАТ "ВіЕйБі Банк"	393,1	5,9%
4	ПАТ «Банк «Київська Русь»	265,6	4,0%
5	ПАТ "КБ "ХРЕЩАТИК"	253,7	3,8%
6	ПАТ "БАНК КАМБІО"	211,0	3,2%
7	ПАТ "БАНК "ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ"	198,8	3,0%
8	ПАТ "КБ "ПІВДЕНКОМБАНК"	176,8	2,7%
9	ПАТ «КБ «ПРЕМІУМ»	150,5	2,3%
10	ПАТ «ЗЛАТОБАНК»	116,6	1,8%
11	ПАТ "УКРГАЗПРОМБАНК"	105,8	1,6%
12	ПАТ «КБ «НАДРА»	104,8	1,6%
13	ПАТ "БРОКБІЗНЕСБАНК"	86,3	1,3%
14	ПАТ "УКРІНБАНК"	86,0	1,3%
15	ПУАТ «ФІДОБАНК»	67,6	1,0%
16	Інші (49 банків)	702,8	10,6%
	Всього	6 622,5	100,0%

Найбільшу суму в абсолютному виразі погасив АТ «ДЕЛЬТА БАНК» 2 788,4 млн грн, що складає 42,1% загальної суми. На другому та третьому місцях розташувалися ПАТ "БАНК"ФОРУМ" та ПАТ "ВіЕйБі Банк" з сумами 914,8 млн грн, або 13,8% загальної суми, та 393,1 млн грн, або 5,9% загальної суми, відповідно. У таблиці наведені дані 15 банків з питомою вагою погашення 1,0 % та вище. Решта 49 банків погасили кредиторські вимоги Фонду на суму 702,8 млн грн, що становить 10,6% загальної суми.

Надходження від погашення кредиторських вимог Фонду помісячно протягом звітного року представлені на рис. 6.1.

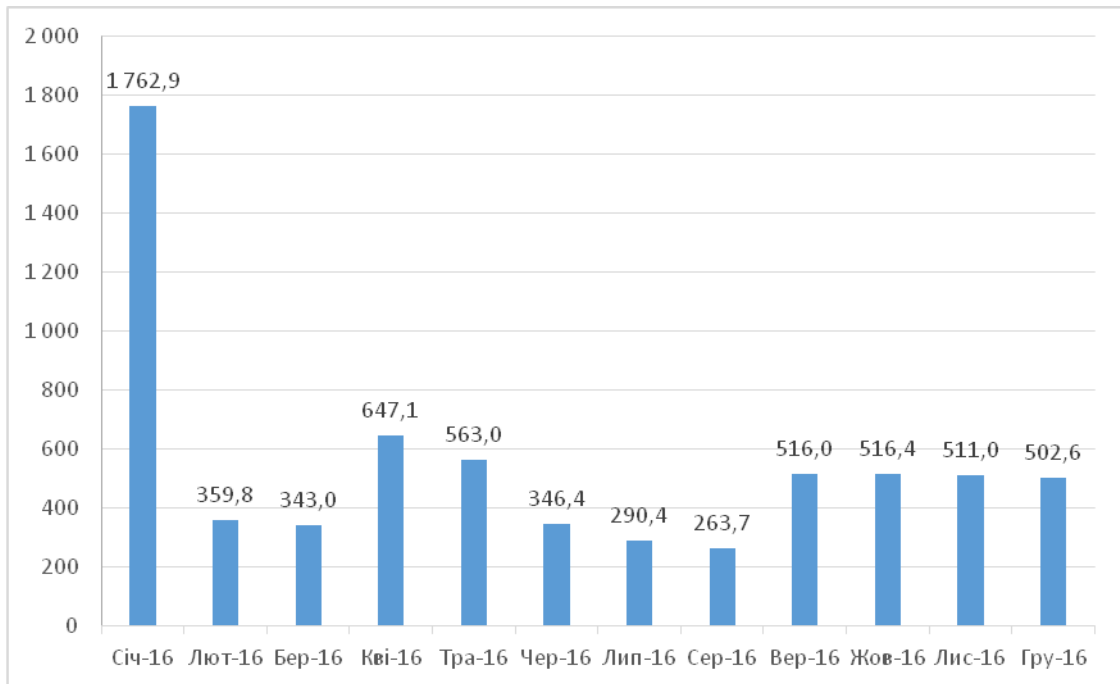

Рис.6.1. Погашення кредиторських вимог Фонду протягом звітнього року

За звітний рік не відбувалося списання вимог Фонду через виключення банків з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців.

Разом з цим, за звітний рік ПАТ "УКРІНБАНК" погасив під час тимчасової адміністрації цільову позику Фонду в сумі 52,0 млн грн.

6.4. Оцінка фінансової стійкості Фонду

Відповідно до частини 3 статті 19 Закону мінімальний обсяг коштів Фонду не може бути нижчим за 2,5 відсотка від суми гарантованих Фондом коштів вкладників у межах суми відшкодування з урахуванням зборів з учасників Фонду, які мають надійти протягом поточного кварталу.

За розрахунками, здійсненими відповідно до Методики оцінки фінансової стійкості Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, показник фінансової стійкості Фонду (ФСФ) станом на 01.01.2017 становив 5,11%, що є достатнім згідно вимог законодавства.

Оцінка прогнозованої фінансової стійкості Фонду до кінця 2017 року, показувала можливе суттєве зниження фінансової стійкості Фонду, що свідчить про потенційний дефіцит коштів.

6.5. Фінансові інвестиції Фонду

У зв'язку з тим, що протягом 2016 року Фонд здійснював виведення з ринку 85* неплатоспроможних банків із загальною сумою відшкодування вкладникам гарантованої суми близько 11,4 млрд грн, інвестування коштів в державні цінні папери не проводилось. Інвестиційним планом на 2016 рік інвестування не планувалось.

Для забезпечення виплат вкладникам неплатоспроможних банків Фонд наприкінці 2016 року отримав в якості кредиту від Кабінету Міністрів України за рахунок Державного бюджету України облігації внутрішньої державної позики (далі – ОВДП) на загальну суму 7 941 млн грн зі строком погашення у 2031 році з доходністю 9,99 відсотків річних в обмін на векселі Фонду з такими ж строками та доходністю.

Балансова вартість портфелю ОВДП Фонду станом на 01.01.2017 становила 13 006,1 млн грн, із яких вартість ОВДП, що були отримані Фондом в якості кредиту МФУ наприкінці 2016 року в обмін на векселі Фонду, складала 7 941,0 млн грн, або 61,1%. Інша частина ОВДП балансовою вартістю 5 065,1 млн грн, або 38,9%, знаходилась в заставі під раніше отримані Фондом кредити.

Середньозважена дохідність портфелю цінних паперів, що утримуються Фондом до погашення та знаходяться в заставі під отримані кредити, станом на 01.01.2017 р. становила 14,25%.

* За винятком ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК», який було виведено з ринку за участю держави, у спосіб «продаж неплатоспроможного банку інвестору».

7. ВИВЕДЕННЯ БАНКІВ З РИНКУ

Фонд здійснює процедуру виведення неплатоспроможних банків з ринку, у тому числі шляхом здійснення тимчасової адміністрації та ліквідації банків, організовує відчуження всіх або частини активів і зобов'язань неплатоспроможного банку, продаж неплатоспроможного банку або створення та продаж перехідного банку. Процедура виведення неплатоспроможного банку з ринку розпочинається Фондом не пізніше наступного робочого дня після офіційного отримання рішення НБУ про віднесення банку до категорії неплатоспроможних або рішення про ліквідацію банку та відкликання банківської ліцензії.

7.1. Підготовка планів врегулювання

Протягом 30 днів з дня початку тимчасової адміністрації виконавча дирекція Фонду затверджує план врегулювання з обов'язковим дотриманням принципу найменших витрат для Фонду.

У плані врегулювання на підставі оцінки фінансового і майнового стану банку визначаються заходи щодо виведення неплатоспроможного банку з ринку в один із таких способів:

1) ліквідація банку з відшкодуванням з боку Фонду коштів за вкладками фізичних осіб у порядку, встановленому Законом «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб»;

2) ліквідація банку з відчуженням у процесі ліквідації всіх або частини його активів і зобов'язань на користь приймаючого банку;

3) відчуження всіх або частини активів і зобов'язань неплатоспроможного банку на користь приймаючого банку з відкликанням банківської ліцензії неплатоспроможного банку та подальшою його ліквідацією;

4) створення та продаж інвестору перехідного банку з передачею йому активів і зобов'язань неплатоспроможного банку і подальшою ліквідацією неплатоспроможного банку;

5) продаж неплатоспроможного банку інвестору.

У 2016 році Національним банком України було віднесено до категорії неплатоспроможних 16 банків. У цих банках Фондом було введено тимчасову адміністрацію (ПАТ «АВАНТ-БАНК», АТ КБ «ТК КРЕДИТ», ПАТ «БАНК ПЕТРОКОММЕРЦ – Україна», АТ «РОДОВІД БАНК», ПАТ «КБ «ХРЕЩАТИК», ПАТ «БАНК «ЮНІСОН», ПУАТ «ФІДОБАНК», ПАТ «БАНК МИХАЙЛІВСЬКИЙ», ПУАТ «СМАРТБАНК», ПАТ «КЛАСИКБАНК», ПАТ КБ «ЄВРОБАНК», ПАТ «ДЕРЖЗЕМБАНК», АТ «АРТЕМ-БАНК», ПАТ БАНК «ТРАСТ», ПАТ «КБ «ІНВЕСТБАНК», ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК»). Ще у 3-х банках після відкликання Національним банком України ліцензії за порушення законодавства Фондом було одразу розпочато ліквідацію (АТ «КБ "СОЮЗ» та ПАТ «КБ «ПРЕМІУМ», ПАТ «КСГ БАНК»).

Серед 16 банків (у які було введено тимчасову адміністрацію) у 10 випадках остаточним способом виведення банку з ринку став «ліквідація банку

з відшкодуванням з боку Фонду коштів за вкладками фізичних осіб», як єдиний можливий (через відсутність кваліфікованих інвесторів/приймаючих банків) і, відповідно, найменш витратний для Фонду. Ще у 2 випадках (ПАТ КБ «СВРОБАНК», ПУАТ «ФІДОБАНК») остаточним способом виведення банку з ринку також став «ліквідація банку з відшкодуванням з боку Фонду коштів за вкладками фізичних осіб», як найменш витратний (через невідповідність конкурсної пропозиції найменш витратному способу). У ПАТ «КБ «ХРЕЩАТИК» найменш витратним остаточним способом виведення банку з ринку також став спосіб «ліквідація банку з відшкодуванням з боку Фонду коштів за вкладками фізичних осіб», оскільки Фондом не отримано позитивного висновку Національного банку України про фінансовий стан приймаючого банку та спроможність виконати зобов'язання перед вкладниками і кредиторами.

У одному випадку (ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК») способом виведення банку з ринку став «продаж неплатоспроможного банку інвестору» - державі в особі Міністерства фінансів України. Ще у 2-х банках (АТ «РОДОВІД БАНК», ПАТ «БАНК «ЮНІСОН») остаточний спосіб виведення неплатоспроможного банку з ринку не визначено через оскарження в судовому порядку дій Національного банку України та Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, зокрема, заходи забезпечення позовів щодо заборони посадовим особам Фонду гарантування вкладів фізичних осіб приймати рішення та/або вчиняти будь-які інші дії щодо ліквідації зазначених банків.

ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК» було віднесено до категорії неплатоспроможних банків та введено тимчасову адміністрацію Фонду на підставі рішення Правління Національного банку України від 18.12.2016 № 498-рш/БТ «Про віднесення ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ «ПРИВАТБАНК» до категорії неплатоспроможних» та рішення виконавчої дирекції Фонду від 18.12.2016 № 2859 відповідно.

Постановою Кабінету Міністрів України від 18.12.2016 № 961 «Деякі питання участі забезпечення стабільності фінансової системи» прийнято пропозицію Національного банку України щодо участі держави в особі Міністерства фінансів України у виведенні з ринку ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ «ПРИВАТБАНК» у спосіб, визначений пунктом 5 частини другої статті 39 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб». Також цією постановою було встановлено, що держава в особі Міністерства фінансів України придбаває акції ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК» у повному обсязі за одну гривню.

Враховуючи участь держави у виведенні неплатоспроможного банку з ринку, спосіб виведення неплатоспроможного банку з ринку «продаж неплатоспроможного банку інвестору» був визначений як найменш витратний для Фонду спосіб врегулювання неплатоспроможності ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК». План врегулювання неплатоспроможності ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК» виконано в повному обсязі.

7.2. Здійснення тимчасової адміністрації та ліквідації банків

Фонд розпочинає процедуру виведення неплатоспроможного банку з ринку не пізніше наступного робочого дня після офіційного отримання рішення Національного банку України про віднесення банку до категорії неплатоспроможних. Виконавча дирекція Фонду не пізніше наступного робочого дня після офіційного отримання рішення Національного банку України про віднесення банку до категорії неплатоспроможних призначає з числа працівників Фонду уповноважену особу Фонду (кілька уповноважених осіб), якій Фонд делегує всі або частину своїх повноважень тимчасового адміністратора.

Тимчасова адміністрація запроваджується на строк, що не перевищує один місяць. У разі виведення неплатоспроможного банку з ринку у спосіб, передбачений пунктами 3 - 5 частини другої статті 39 Закону, тимчасова адміністрація може бути продовжена на строк до одного місяця. У разі виведення неплатоспроможного банку з ринку у спосіб, передбачений пунктами 1 і 2 частини другої статті 39 Закону, строк тимчасової адміністрації може бути продовжений на п'ять днів з припиненням не пізніше дня отримання рішення Національного банку України про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку. Тимчасова адміністрація припиняється після виконання плану врегулювання або в інших випадках за рішенням виконавчої дирекції Фонду.

Тимчасову адміністрацію та ліквідацію банків Фонд здійснює через призначену виконавчою дирекцією уповноважену особу.

Загальні фінансові показники банків, що виводяться Фондом з ринку (85 банків), станом на 01.01.2017 (за 2014-2016 р.р.):

- загальна сума активів – 471 389,04 млн грн,
- оціночна вартість активів – 97 099,28 млн грн,
- реалізовано активів – 4 211,85 млн грн,
- загальна гарантована сума - 85 355,24 млн грн,
- заборгованість за кредитами НБУ – 55 535,03 млн грн,
- погашено Фонду (3-я черга) – 9 181,90 млн грн.

Потягом 2016 року кількість банків, що виводяться Фондом з ринку, збільшилася на 18 банків, за рахунок чого:

- загальна сума активів збільшилась на 78 277,19 млн грн (на 19,9%),
- оціночна вартість активів збільшилась на 15 052,73 млн грн (на 18,3%).

У 2016 році було реалізовано активів на загальну суму – 3 181,25 млн грн та погашено Фонду (3-я черга) – 6 622,44 млн грн.

Таблиця 7.1.

Динаміка змін показників неплатоспроможних банків в управлінні Фонду протягом 2016 року (активи)

Ряд	Назва	I Квартал			II Квартал			III Квартал			IV Квартал		
		Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень	Липень	Серпень	Вересень	Жовтень	Листопад	Грудень
1	Активи банків без урахування резервів (млн грн)	398 351,18	436 132,55	433 411,57	435 076,61	446 274,82	447 210,77	448 016,26	456 352,76	459 186,44	455 725,47	458 354,31	471 389,04
2	Активи банків з урахування резервів (млн грн)	84 502,03	91 091,30	84 722,68	87 713,91	89 883,34	87 058,90	84 244,99	81 448,09	79 360,79	76 549,36	76 072,19	76 019,62
3	Оціночна вартість активів (млн грн)	82 517,27	80 592,69	79 903,46	81 806,79	81 553,60	84 027,32	99 438,06	100 601,45	100 689,98	98 705,82	97 542,85	97 099,28
4	Реалізовано активів Банків (млн грн)	1 261,28	1 334,53	1 588,65	1 964,73	2 267,50	2 366,91	2 563,04	2 755,04	3 067,54	3 431,15	3 763,94	4 211,85
5	Кількість Банків	68	71	73	75	78	80	81	82	82	82	83	85

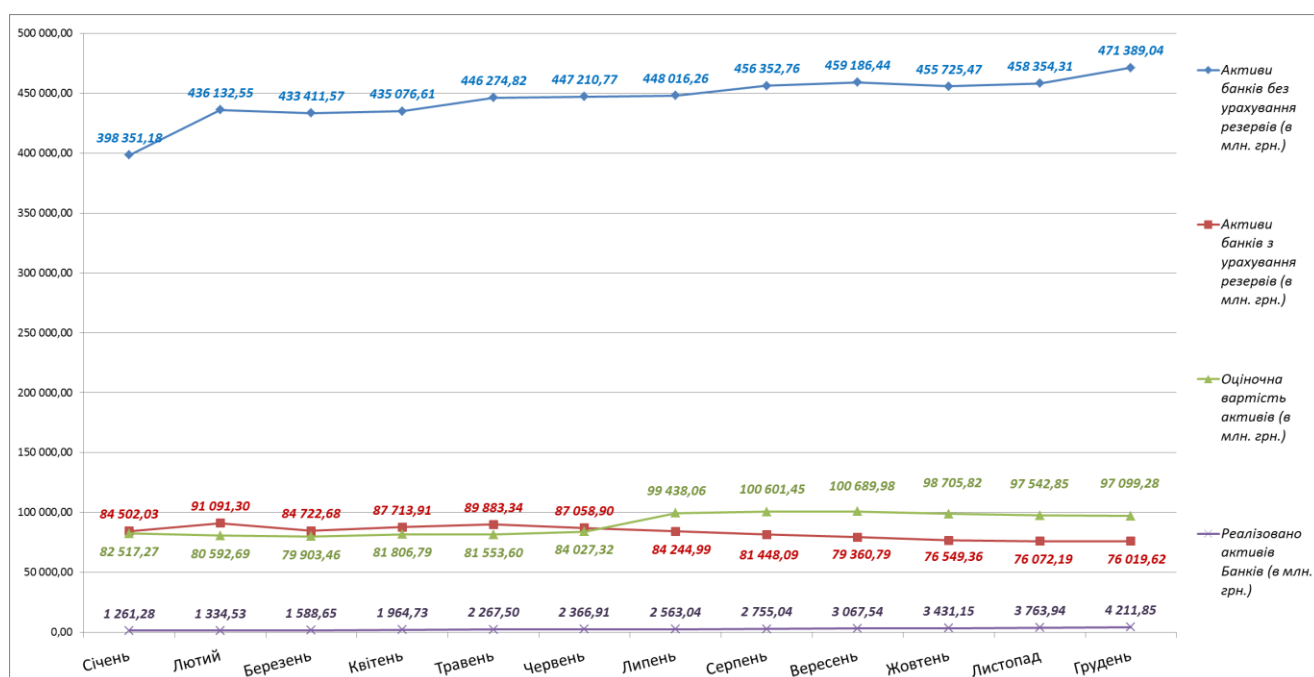

Рис. 7.1. Динаміка змін показників неплатоспроможних банків в управлінні Фонду протягом 2016 року (активи)

Таблиця 7.2.

Динаміка змін показників неплатоспроможних банків в управлінні Фонду протягом 2016 року (пасиви)

Ряд	Назва	I Квартал			II Квартал			III Квартал			IV Квартал		
		Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень	Липень	Серпень	Вересень	Жовтень	Листопад	Грудень
1	Загальна гарантована сума (млн грн)	76 932,78	77 109,51	77 356,38	80 309,86	84 850,04	83 560,63	83 557,03	83 724,44	83 979,11	83 991,44	84 245,72	85 355,24
2	Залишок боргу за кредитами НБУ (млн грн)	52 560,43	56 944,69	56 868,44	56 961,06	56 839,13	56 757,99	56 698,08	56 577,33	56 467,54	55 905,43	55 794,42	55 535,03
3	Погашено НБУ (млн грн)	1 156,23	1 179,62	1 247,97	1 345,84	1 467,77	1 548,95	1 608,87	1 729,62	1 839,74	2 402,89	2 513,91	2 767,15
4	Погашено Фонду (3-тя черга) (млн грн)	4 322,36	4 682,21	5 025,21	5 672,32	6 235,33	6 581,74	6 872,18	7 135,87	7 651,88	8 168,32	8 679,29	9 181,90
5	Кількість Банків	68	71	73	75	78	80	81	82	82	82	83	85

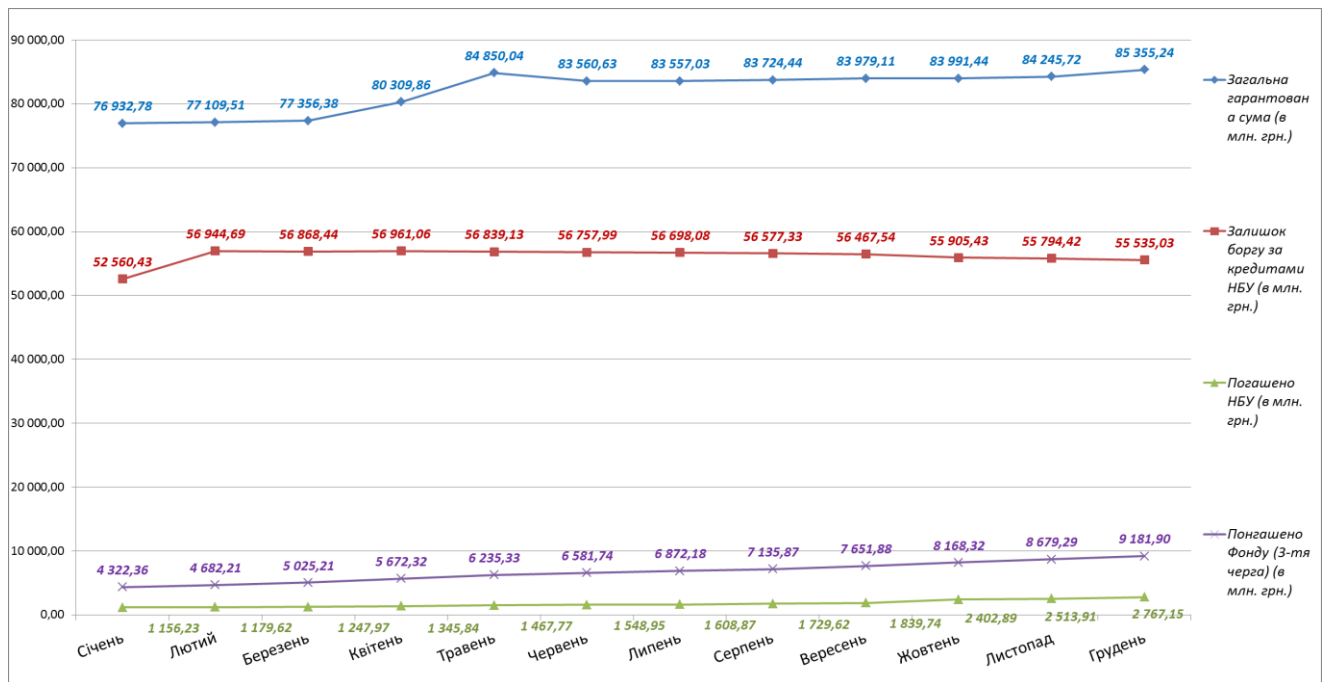

Рис. 7.2. Динаміка змін показників неплатоспроможних банків в управлінні Фонду протягом 2016 року (пасиви)

Станом на 01.01.2017 року в управлінні Фонду знаходиться 85 банків, з них в стадії тимчасової адміністрації знаходиться 4 банки: ПАТ "КБ "ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА", АТ "РОДОВІД БАНК", ПАТ "БАНК "ЮНІСОН", ПАТ "КБ "ІНВЕСТБАНК" та 81 банк в стадії ліквідації.

Загальна балансова вартість активів зазначених банків становить більше 471,38 млрд. грн., гарантована сума вкладів, складає близько 85,35 млрд грн. (табл. 7.3.)

Таблиця 7.3.

Банки, що знаходяться на стадії ліквідації

тис. грн

№ з/п	Банки	Активи з урах. резервів, тис. грн.	Активи без урах. резервів, тис. грн.
1	ПАТ "ЕРДЕ БАНК"	20 234,83	235 980,46
2	ПАТ "БАНК ТАВРИКА"	10 648,62	5 837 864,03
3	ПАТ "КБ ДАНІЕЛЬ"	53 353,44	556 090,46
4	ПАТ "РЕАЛ БАНК"	8 126,90	5 504 684,60
5	ПАТ "БРОКБІЗНЕСБАНК"	706 492,72	20 417 810,93
6	АТ БАНК "МЕРКУРІЙ"	76 168,88	1 477 164,02
7	ПАТ "БАНК"ФОРУМ"	614 255,55	17 768 662,50
8	ПАТ КБ "ІНТЕРБАНК"	5 929,38	995 877,60
9	ПАТ "КБ "ПРОМЕКОНОМБАНК"	150 308,24	296 418,99
10	ПАТ "КБ "ПІВДЕНКОМБАНК"	102 491,28	8 349 107,36
11	ПАТ "ЗАХІДІНКОМБАНК"	36 658,85	848 015,12
12	ПАТ "АВТОКРАЗБАНК"	21 613,48	1 734 372,09
13	ПАТ "СТАРОКІЇВСЬКИЙ БАНК"	187 513,07	574 502,95
14	ПАТ "ФІНРОСТБАНК"	337 827,70	1 897 575,90
15	ПАТ "КБ "УФС"	73 832,28	2 876 999,89
16	АТ "ЄВРОГАЗБАНК"	329 477,05	5 687 942,91

17	АТ "БАНК ЗОЛОТІ ВОРОТА"	50 169,22	1 102 695,56
18	ПАТ "ТЕРРА БАНК"	21 460,68	5 809 769,20
19	ПАТ "КБ "АКТИВ-БАНК"	318 719,54	5 866 605,70
20	ПАТ "ПРАЙМ-БАНК"	20 074,90	237 830,12
21	ПАТ "АКТАБАНК"	523 165,40	1 068 652,63
22	ПАТ "ІНТЕРКРЕДИТБАНК"	512,28	79 211,25
23	ПАТ "ГРІН БАНК"	3 942,00	4 611,89
24	АТ КБ "ЕКСПОБАНК"	892 258,23	3 504 794,04
25	ПАТ "БАНК "ДЕМАРК"	21 534,73	2 274 392,38
26	АТ "ПОРТО-ФРАНКО"	69 721,74	1 446 866,82
27	ПАТ КБ "АКСІОМА"	7 677,86	695 379,56
28	ПАТ "МЕЛПОР БАНК"	360,88	91 322,79
29	ПАТ "БГ БАНК"	385 145,80	2 157 521,30
30	ПАТ "ЛЕГБАНК"	35 675,01	827 363,94
31	ПАТ "БАНК КАМБІЮ"	268 302,53	1 890 921,08
32	ПАТ "ВІЕЙБІ БАНК"	3 348 136,28	28 311 962,09
33	ПАТ "МІСЬКИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК"	88 006,74	4 931 748,29
34	ПАТ "ПРОФІН БАНК"	65 866,22	626 268,80
35	ПАТ АБ "УКООПСІЛКА"	16 090,52	180 689,08
36	ПАТ "УКРАЇНСЬКИЙ БІЗНЕС БАНК"	270 759,23	4 109 909,37
37	ПАТ "ЗЛАТОБАНК"	76 473,28	12 300 208,74
38	ПАТ "ІМЕКСБАНК"	349 882,72	15 704 539,99
39	ПАТ "КРЕДИТПРОМБАНК"	877 804,57	1 317 394,75
40	ПАТ "КБ "НАДРА"	5 600 708,43	49 355 939,97
41	ПАТ "ЕНЕРГОБАНК"	656 920,80	2 443 506,22
42	ПАТ КБ "СТАНДАРТ"	12 324,02	1 128 035,65
43	ПАТ "АКБ "КИЇВ"	10 226,11	163 569,35
44	ПАТ "ОМЕГА БАНК"	4 922,85	4 922,85
45	ПАТ "БАНК "КИЇВСЬКА РУСЬ"	797 051,00	5 287 128,00
46	ПАТ "УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК"	48 559,76	1 762 423,51
47	ПАТ "БАНК НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ"	309 977,46	2 106 125,05
48	ПАТ "БАНК "МОРСЬКИЙ"	10 039,08	10 039,08
49	ПАТ "ЧОРНОМОРСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ ТА РЕКОНСТРУКЦІЇ"	106 716,27	106 716,27
50	ПАТ "СХІДНО-ПРОМИСЛОВИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК"	27 858,52	27 858,52
51	ПАТ "УКРАЇНСЬКИЙ КОМУНАЛЬНИЙ БАНК"	5 789,79	5 789,79
52	ПАТ "УКРГАЗПРОМБАНК"	235 302,59	973 912,57
53	ПАТ АБ "СТОЛИЧНИЙ"	2 852,80	653 130,20
54	АТ "ДЕЛЬТА БАНК"	14 527 856,10	94 268 847,25
55	ПАТ "АКБ "КАПІТАЛ"	513 784,04	1 286 056,67
56	ПАТ "РАДИКАЛ БАНК"	123 784,51	706 518,89
57	ПАТ "ІНТЕГРАЛ-БАНК"	508 769,46	1 096 621,36
58	АТ "БАНК "НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ"	4 040,48	2 208 505,03
59	ПАТ "УНІКОМБАНК"	773 640,19	1 356 951,95
60	АТ "БАНК ВЕЛЕС"	6 926,04	14 438,44
61	ПАТ БАНК "КОНТРАКТ"	208 775,23	401 340,04
62	АТ "БАНК "ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ"	3 578 314,00	50 313 641,00
63	ПАТ "ВБР"	3 934 829,67	7 741 879,59
64	ПАТ "ЮНІОН СТАНДАРД БАНК"	26 163,07	972 846,46
65	ПАТ "КБ "ПРЕМІУМ" (дані станом на 01.12.2016)	412 052,37	1 377 221,27
66	ПАТ "АВАНТ-БАНК"	482 163,99	1 939 994,23
67	АТ "КБ "СОЮЗ"	-	-
68	ПАТ "УКРІНБАНК" (дані станом на 07.07.2016)	2 215 127,11	5 322 424,60

69	АТ КБ "ТК КРЕДИТ"	310 066,39	1 195 627,84
70	ПАТ "БАНК ПЕТРОКОММЕРЦ - УКРАЇНА"	56 523,87	989 849,18
71	ПАТ "БАНК "СОФІЙСЬКИЙ"	34 966,04	787 566,06
72	ПАТ "КБ "ХРЕЩАТИК"	1 658 869,00	7 785 780,90
73	ПАТ "БАНК МИХАЙЛІВСЬКИЙ"	1 451 205,00	4 627 220,00
74	ПУАТ "ФІДОБАНК"	1 952 583,09	5 369 840,97
75	ПУАТ "СМАРТБАНК"	30 172,86	389 082,34
76	ПАТ "КЛАСИКБАНК"	291,21	384 429,63
77	ПАТ КБ "ЄВРОБАНК"	585 426,03	890 609,11
78	ПАТ "КСГ БАНК"	120 965,00	437 261,00
79	ПАТ "ДЕРЖЗЕМБАНК"	135 596,41	135 596,41
80	АТ "АРТЕМ-БАНК"	254 935,80	510 051,30
81	ПАТ "БАНК "ТРАСТ"	490 791,72	760 746,62
	Сума	52 674 540,79	426 899 774,35

Таблиця 8.4.

Банки, що знаходяться на стадії тимчасової адміністрації

тис. грн.

№ з/п	Банки	Активи з урах. резервів,	Активи без урах. резервів,
1	ПАТ "КБ "ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА"	14 346 741,05	24 320 293,05
2	АТ "РОДОВІД БАНК"	8 152 477,07	19 109 624,87
3	ПАТ "БАНК "ЮНІСОН"	488 974,57	679 358,82
4	ПАТ "КБ "ІНВЕСТБАНК"	356 889,26	379 990,19
	Сума	23 345 081,95	44 489 266,93

85	Загальна сума, в тис. грн.	76 019 622,74	471 389 041,28
-----------	-----------------------------------	----------------------	-----------------------

Нижче представлено розподіл активів неплатоспроможних банків за основними видами:

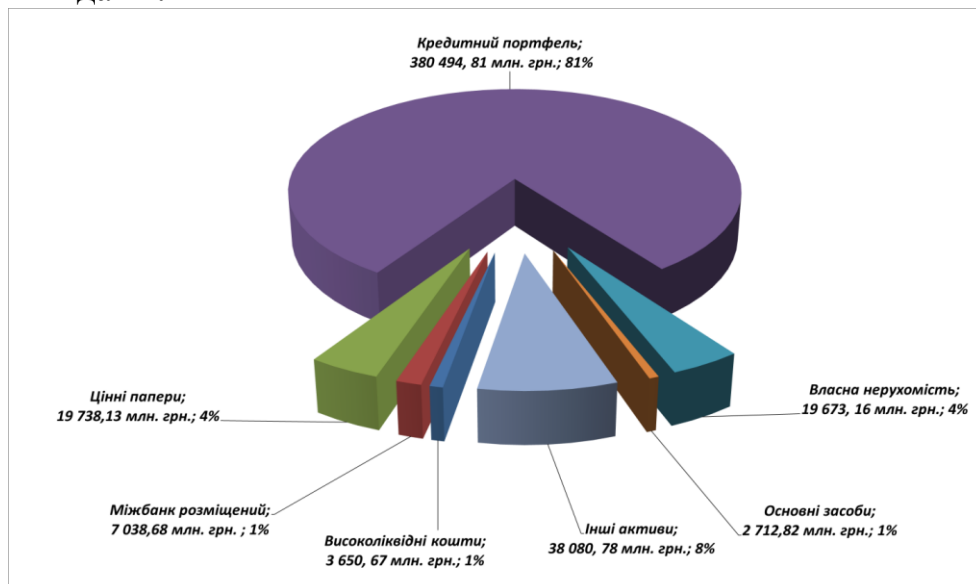

Рис. 7.3. Розподіл активів банків у стадії тимчасової адміністрації та ліквідації

Виконання зобов'язань Фонду перед вкладниками здійснюється Фондом з дотриманням вимог щодо найменших витрат Фонду та збитків для вкладників у спосіб, визначений Законом, у тому числі шляхом передачі активів і зобов'язань

банку приймаючому банку, продажу банку, створення перехідного банку протягом дії тимчасової адміністрації або виплати відшкодування вкладникам у строк, встановлений цим Законом.

Фонд або уповноважена особа в разі делегування їх відповідних повноважень, зобов'язаний забезпечити проведення інвентаризації банківських активів і зобов'язань. Під час інвентаризації перевіряється наявність і відповідність балансової вартості фактичній вартості таких активів та зобов'язань неплатоспроможного банку:

- 1) готівки у касі та матеріальних цінностей у сховищі банку;
- 2) заборгованості за кредитами перед банком, у тому числі наявності забезпечення виконання зобов'язань за кредитними договорами;
- 3) заборгованості за цінними паперами перед банком;
- 4) заборгованості за зобов'язаннями банку перед кредиторами;
- 5) вимог банку до клієнта за списаною безнадійною заборгованістю (у тому числі наявності забезпечення виконання зобов'язань за такою заборгованістю).

Протягом 30 днів з дня початку тимчасової адміністрації виконавча дирекція Фонду затверджує план врегулювання з обов'язковим дотриманням принципу найменших витрат для Фонду.

Враховуючи велику кількість банків, що виводяться Фондом з ринку, необхідність централізації управління та реалізації активів (майна) банків, було запроваджено ідею створення кластерів банків – передачу в управління одній уповноваженій особі декількох банків.

Так, станом на 01.01.2017 було створено 24 кластери, до складу яких увійшло 63 неплатоспроможних банки з різних регіонів України, а саме:

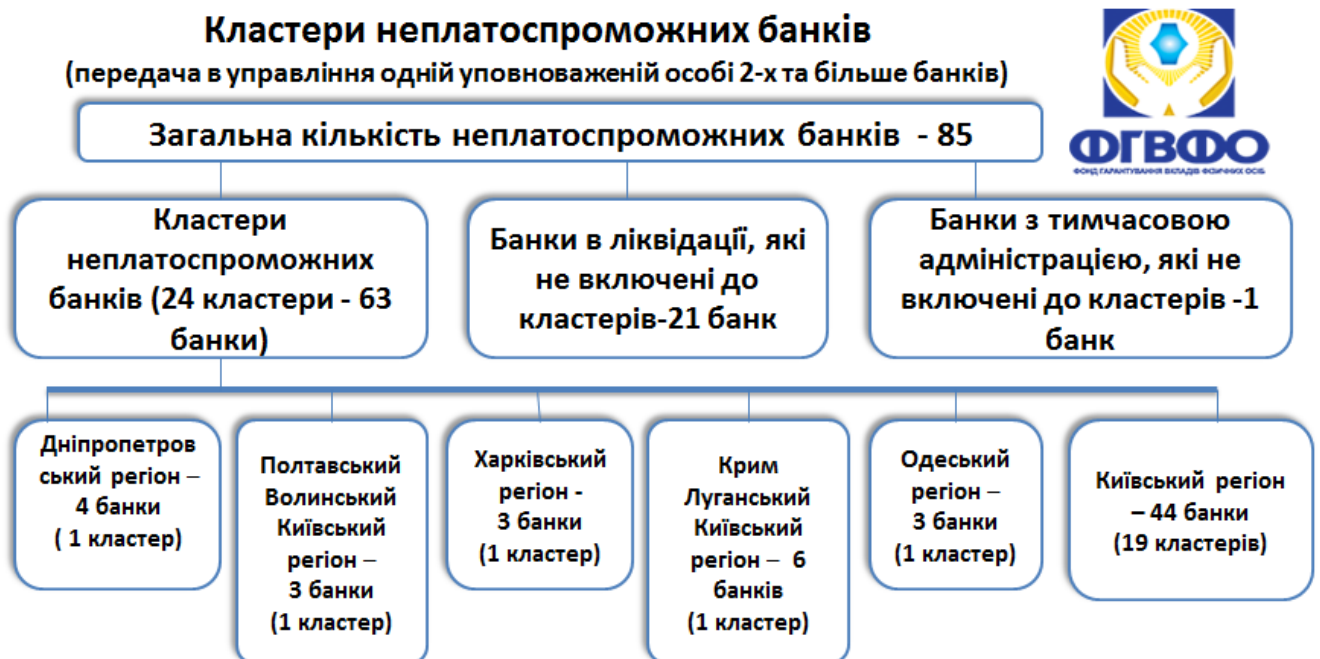

Рис. 7.4. Кластери неплатоспроможних банків

Економічний ефект створення кластерів:

1. Оптимізація витрат на здійснення процедури ліквідації.
2. Централізація управління неплатоспроможними банками, реалізації активів та координації Фондом процесів, які супроводжують процедуру виведення неплатоспроможних банків з ринку. Скорочення кількості уповноважених осіб Фонду.
3. Оптимізація структури управління, полегшення комунікацій між банками та структурами Фонду, які відповідають за процедури ліквідації.
4. Створення єдиного консолідованого підходу до реалізації активів неплатоспроможних банків.

Здійснення ліквідації банків

Фонд розпочинає процедуру ліквідації банку не пізніше наступного робочого дня після офіційного отримання рішення Національного банку України про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку, крім випадку, коли ліквідація здійснюється за ініціативою власників банку.

Ліквідація банку має бути завершена не пізніше двох років з дня початку процедури ліквідації банку. Фонд має право прийняти рішення про продовження ліквідації банку на строк до двох років з можливістю повторного продовження на строк до одного року.

На стадії ліквідації станом на 01.01.2017 року знаходиться 81 банк з балансовою вартістю активів 426,89 млрд грн (див. табл. 8.3.)

Однією з основних задач при ліквідації банку є скорочення операційних/господарських витрат банку та витрат на утримання персоналу.

У нижченаведених таблицях 8.5 і 8.6 представлена консолідована інформація щодо закриття відділень неплатоспроможних банків та скорочення персоналу банків.

Станом на 01 січня 2017 року загальна кількість працюючих відділень неплатоспроможних банків, що виводяться Фондом з ринку, становила 271. З метою скорочення витрат неплатоспроможних банків на утримання відділень протягом 2016 року уповноваженими особами Фонду було закрито 1 231 відділень. Загалом за весь період тимчасової адміністрації та ліквідації в неплатоспроможних банках (85 банків) станом на 01.01.2017 було закрито 4 357 відділень.

Таблиця 7.5.

Динаміка змін кількості відділень банків протягом 2016 року

В од. / Місяць	I Квартал 2016 р.			II Квартал 2016 р.			III Квартал 2016 р.			IV Квартал 2016 р.		
	Січень 2016 р.	Лютий 2016 р.	Березень 2016 р.	Квітень 2016 р.	Травень 2016 р.	Червень 2016 р.	Липень 2016 р.	Серпень 2016 р.	Вересень 2016 р.	Жовтень 2016 р.	Листопад 2016 р.	Грудень 2016 р.
Загальна кількість відділень/філій станом на дату введення ТА	4 149	4 249	4 250	4 396	4 531	4 537	4 537	4 540	4 540	4 540	4 580	4 628
Кількість відділень / філій станом на звітну дату	807	632	540	562	610	548	420	335	309	280	267	271
Кількість закритих відділень / філій за період введення Тимчасової адміністрації до звітної дати	3 342	3 617	3 710	3 834	3 921	3 989	4 117	4 205	4 231	4 260	4 313	4 357
Кількість банків	68	71	73	75	78	80	81	82	82	82	83	85

Рис. 7.5. Динаміка змін кількості відділень банків протягом 2016 року

Загальна кількість чисельності штату працівників в неплатоспроможних банках, що виводяться Фондом з ринку, станом на 01.01.2017 становила 5 245 осіб (без врахування соціальних відпусток). З метою забезпечення оптимізації витрат неплатоспроможних банків на виплату заробітної плати уповноваженими особами Фонду в 2016 році скорочено 9 239 працівника (без врахування соціальних відпусток). Загалом за весь період проведення тимчасової адміністрації та ліквідації в неплатоспроможних банках (85 банків) станом на 01 січня 2017 було скорочено 34 690 працівник (без врахування соціальних відпусток).

Таблиця 7.6.

Динаміка змін кількості штату працівників протягом 2016 року

Назва / Місяць	I Квартал			II Квартал			III Квартал			IV Квартал		
	Січень 2016 р.	Лютий 2016 р.	Березень 2016 р.	Квітень 2016 р.	Травень 2016 р.	Червень 2016 р.	Липень 2016 р.	Серпень 2016 р.	Вересень 2016 р.	Жовтень 2016 р.	Листопад 2016 р.	Грудень 2016 р.
Загальна чисельність штату працівників банку станом на дату введення ТА (без врахування соціальних відпусток)	34 174	34 620	34 807	36 504	38 814	39 073	39 102	39 178	39 178	39 178	39 417	39 935
Загальна чисельність скороченого штату працівників за період введення ТА (без врахування соціальних відпусток)	26 079	26 918	27 943	28 510	29 463	30 861	31 886	33 386	33 731	33 988	34 228	34 690
Чисельність штату банку станом на звітну дату (без врахування соціальних відпусток)	8 095	7 702	6 864	7 994	9 351	8 212	7 216	5 792	5 447	5 190	5 189	5 245
Кількість банків	68	71	73	75	78	80	81	82	82	82	83	85

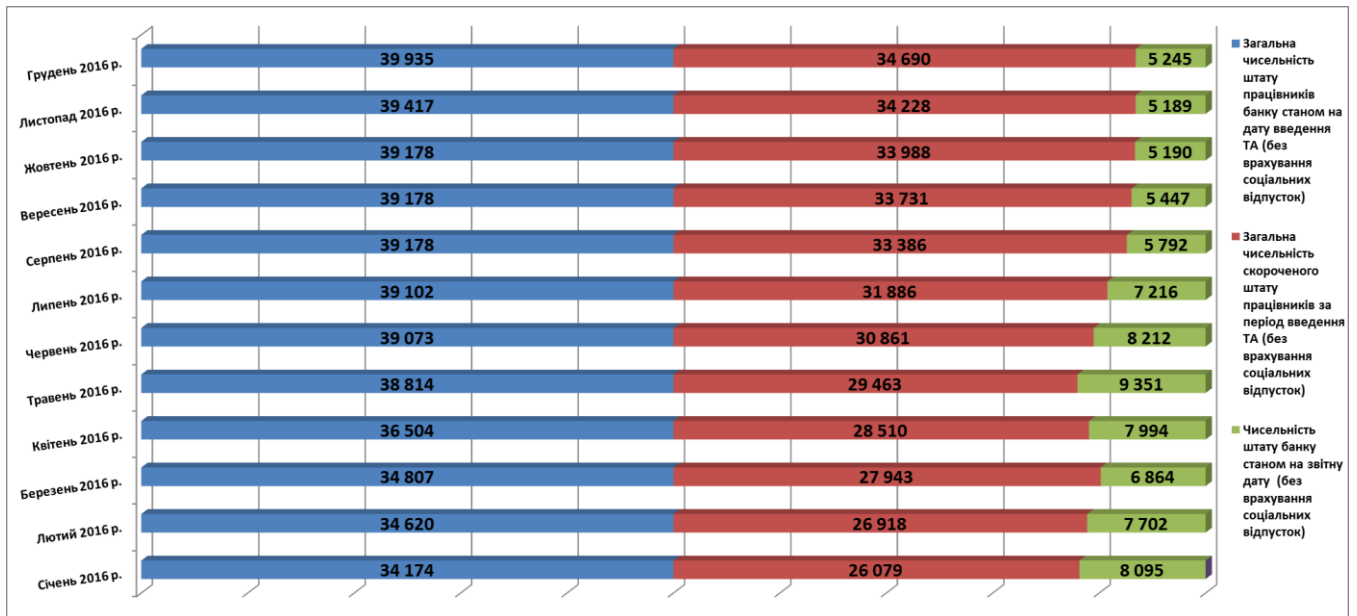

Рис. 7.6. Динаміка змін кількості штату працівників протягом 2016 року

З дня початку процедури ліквідації банку Фонд або уповноважена особа в разі делегування їм відповідних повноважень, приступає до інвентаризації та оцінки майна банку з метою формування ліквідаційної маси банку. До ліквідаційної маси банку включаються будь-яке нерухоме та рухоме майно, кошти, майнові права та інші активи банку. До ліквідаційної маси банку не включається майно у випадках, прямо передбачених законом, а також ліцензія, гудвіл.

Кошти, що залишилися після задоволення забезпечених вимог та покриття витрат, пов'язаних з утриманням, збереженням та продажем (здійсненням правочинів за участі банку) предмета забезпечення, підлягають включенню до складу ліквідаційної маси.

Інвентаризація майна банку та формування ліквідаційної маси мають бути завершені у строк до шести місяців з дня прийняття рішення про ліквідацію банку та відкликання банківської ліцензії. Результати інвентаризації та формування ліквідаційної маси відображаються в акті, який підлягає затвердженню виконавчою дирекцією Фонду.

7.3. Задоволення вимог кредиторів банків

З дня свого призначення уповноважена особа Фонду на ліквідацію приступає до оцінки майна банку шляхом залучення суб'єктів оціночної діяльності у порядку, визначеному Положенням Про порядок відбору осіб, які можуть виконувати роботи (надавати послуги) неплатоспроможним банкам або банкам, що ліквідуються, Фондом гарантування вкладів фізичних осіб, затвердженого рішенням виконавчої дирекції Фонду №434 від 28.03.2016 р. та іншими нормативно-правовими актами Фонду.

Така оцінка здійснюється з метою формування ліквідаційної маси банку. Кошти, одержані в результаті ліквідації та продажу майна (активів) банку, спрямовуються Фондом на задоволення вимог кредиторів у такій черговості:

1) зобов'язання, що виникли внаслідок заподіяння шкоди життю та здоров'ю громадян;

2) грошові вимоги щодо заробітної плати, що виникли із зобов'язань банку перед працівниками до прийняття рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку;

3) вимоги Фонду, що виникли у випадках, визначених Законом, у тому числі покриття витрат Фонду, передбачених пунктом 7 частини другої статті 20 Закону, витрат, пов'язаних із консолідованим продажем активів Фондом;

4) вимоги вкладників - фізичних осіб (у тому числі фізичних осіб - підприємців), які не є пов'язаними особами банку, у частині, що перевищує суму, виплачену Фондом;

5) вимоги Національного банку України, що виникли в результаті зниження вартості застави, наданої для забезпечення кредитів рефінансування;

6) вимоги фізичних осіб (у тому числі фізичних осіб - підприємців), які не є пов'язаними особами банку, платежі яких або платежі на ім'я яких заблоковано;

7) вимоги інших вкладників, які не є пов'язаними особами банку, юридичних осіб - клієнтів банку, які не є пов'язаними особами банку;

8) інші вимоги, крім вимог за субординованим боргом;

9) вимоги кредиторів банку (фізичних осіб, у тому числі фізичних осіб - підприємців, а також юридичних осіб), які є пов'язаними особами банку;

10) вимоги за субординованим боргом.

Вимоги до банку, незадоволені за недостатністю його майна, вважаються погашеними, що не позбавляє Фонд або уповноважену особу Фонду права звертатися з вимогами до пов'язаної з банком особи у порядку, визначеному частиною п'ятою статті 52 Закону.

Вимоги кожної наступної черги задовольняються в міру надходження коштів від продажу майна (активів) банку після повного задоволення вимог попередньої черги. У разі якщо обсяг коштів, одержаних від продажу майна (активів), недостатній для повного задоволення всіх вимог однієї черги, вимоги задовольняються пропорційно до суми вимог, що належать кожному кредитору однієї черги. У разі відмови кредитора від задоволення визнаної в установленому порядку вимоги Фонд не враховує суму грошових вимог цього кредитора.

Так, станом на 01.01.2017 року загальна балансова вартість активів 73 банків, у яких рішенням виконавчої дирекції Фонду затверджено реєстр акцептованих вимог кредиторів, становить 424,19 млрд. грн., у той час як їх оціночна вартість – 85,30 млрд. грн., або 20,11%, що, звичайно, не достатньо для задоволення всіх вимог кредиторів банків (табл. 7.7.).

Таблиця 7.7.

Вартість активів банків, у яких затверджено реєстр акцептованих вимог кредиторів

№ з/п	БАНК	Балансова вартість активів	Оціночна вартість активів
1	ПАТ "ЕРДЕ БАНК"	235 980,46	7 823,47
2	ПАТ "БАНК ТАВРИКА"	5 837 864,03	21 065,81
3	ПАТ "КБ ДАНІЕЛЬ"	556 090,46	28 097,64
4	ПАТ "РЕАЛ БАНК"	5 504 684,60	20 563,40
5	ПАТ "БРОКБІЗНЕСБАНК"	20 417 810,93	3 169 333,25
6	АТ БАНК "МЕРКУРІЙ"	1 477 164,02	70 388,47
7	ПАТ "БАНК"ФОРУМ"	17 768 662,50	5 798 838,99
8	ПАТ КБ "ІНТЕРБАНК"	995 877,60	4 476,61
9	ПАТ "КБ "ПРОМЕКОНОМБАНК"	296 418,99	12 973,95
10	ПАТ "КБ "ПІВДЕНКОМБАНК"	8 349 107,36	275 341,70
11	ПАТ "ЗАХІДІНКОМБАНК"	848 015,12	110 967,31
12	ПАТ "АВТОКРАЗБАНК"	1 734 372,09	136 722,21
13	ПАТ "СТАРОКИЇВСЬКИЙ БАНК"	574 502,95	164 905,13
14	ПАТ "ФІНРОСТБАНК"	1 897 575,90	110 723,70
15	ПАТ "КБ "УФС"	2 876 999,89	4 367,02
16	АТ "ЄВРОГАЗБАНК"	5 687 942,91	389 067,44
17	АТ "БАНК ЗОЛОТІ ВОРОТА"	1 102 695,56	68 796,84
18	ПАТ "ТЕРРА БАНК"	5 809 769,20	126 387,78
19	ПАТ "КБ "АКТИВ-БАНК"	5 866 605,70	600 457,65
20	ПАТ "ПРАЙМ-БАНК"	237 830,12	32 895,60
21	ПАТ "АКТАБАНК"	1 068 652,63	147 005,72
22	ПАТ "ІНТЕРКРЕДИТБАНК"	79 211,25	8 252,48
23	ПАТ "ГРІН БАНК"	4 611,89	2 480,08
24	АТ КБ "ЕКСПОБАНК"	3 504 794,04	991 593,34
25	ПАТ "БАНК "ДЕМАРК"	2 274 392,38	86 549,12
26	АТ "ПОРТО-ФРАНКО"	1 446 866,82	46 080,38
27	ПАТ КБ "АКСІОМА"	695 379,56	152 068,76
28	ПАТ "МЕЛІОР БАНК"	91 322,79	230,60
29	ПАТ "БГ БАНК"	2 157 521,30	664 138,10
30	ПАТ "ЛЕГБАНК"	827 363,94	118 473,44
31	ПАТ "БАНК КАМБЮ"	1 890 921,08	319 028,57
32	ПАТ "ВІЕЙБІ БАНК"	28 311 962,09	5 187 717,64
33	ПАТ "МІСЬКИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК"	4 931 748,29	977 602,33
34	ПАТ "ПРОФІН БАНК"	626 268,80	95 123,97
35	ПАТ АБ "УКООПСПІКА"	180 689,08	20 294,36
36	ПАТ "УКРАЇНСЬКИЙ БІЗНЕС БАНК"	4 109 909,37	591 451,97
37	ПАТ "ЗЛАТОБАНК"	12 300 208,74	1 302 388,02
38	ПАТ "ІМЕКСБАНК"	15 704 539,99	2 029 548,16
39	ПАТ "КРЕДИТПРОМБАНК"	1 317 394,75	176 901,08
40	ПАТ "КБ "НАДРА"	49 355 939,97	7 662 942,65
41	ПАТ "ЕНЕРГОБАНК"	2 443 506,22	569 920,90
42	ПАТ КБ "СТАНДАРТ"	1 128 035,65	36 992,98
43	ПАТ "АКБ "КІЇВ"	163 569,35	230 426,92
44	ПАТ "ОМЕГА БАНК"	4 922,85	2 816,20
45	ПАТ "БАНК "КІЇВСЬКА РУСЬ"	5 287 128,00	1 064 352,81
46	ПАТ "УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК"	1 762 423,51	145 806,42

47	ПАТ "БАНК НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ"	2 106 125,05	153 399,85
48	ПАТ "УКРГАЗПРОМБАНК"	973 912,57	205 628,04
49	ПАТ АБ "СТОЛИЧНИЙ"	653 130,20	109 214,00
50	АТ "ДЕЛЬТА БАНК"	94 268 847,25	27 399 364,26
51	ПАТ "РАДИКАЛ БАНК"	706 518,89	280 859,15
52	ПАТ "ІНТЕГРАЛ-БАНК"	1 096 621,36	236 622,40
53	АТ "БАНК "НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ"	2 208 505,03	477 788,92
54	ПАТ "УНІКОМБАНК"	1 356 951,95	84 500,71
55	АТ "БАНК ВЕЛЕС"	14 438,44	6 618,96
56	ПАТ БАНК "КОНТРАКТ"	401 340,04	229 915,64
57	АТ "БАНК "ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ"	50 313 641,00	9 870 921,00
58	ПАТ "ВБР"	7 741 879,59	4 962 915,85
59	ПАТ "ЮНІОН СТАНДАРД БАНК"	972 846,46	139 210,24
60	ПАТ "КБ "ПРЕМІУМ" (дані станом на 01.12.2016)	1 377 221,27	539 655,21
61	ПАТ "АВАНТ-БАНК"	1 939 994,23	699 444,18
62	ПАТ "УКРІНБАНК" (дані станом на 07.07.2016)	5 322 424,60	-
63	АТ КБ "ТК КРЕДИТ"	1 195 627,84	406 216,83
64	ПАТ "БАНК ПЕТРОКОММЕРЦ - УКРАЇНА"	989 849,18	213 243,04
65	ПАТ "БАНК "СОФІЙСЬКИЙ"	787 566,06	271 301,42
66	ПАТ "КБ "ХРЕЩАТИК"	7 785 780,90	2 251 322,60
67	ПАТ "БАНК МИХАЙЛІВСЬКИЙ"	4 627 220,00	137 990,00
68	ПУАТ "ФІДОБАНК"	5 369 840,97	2 134 854,84
69	ПУАТ "СМАРТБАНК"	389 082,34	34 167,57
70	ПАТ "КЛАСИКБАНК"	384 429,63	173 141,63
71	ПАТ КБ "ЄВРОБАНК"	890 609,11	236 450,39
72	ПАТ "КСГ БАНК"	437 261,00	125 971,79
73	ПАТ "ДЕРЖЗЕМБАНК"	135 596,41	136 323,58

73	Загальна сума в тис. грн.	424 192 516,10	85 301 423,07
----	---------------------------	----------------	---------------

Загальна сума затверджених акцептованих вимог кредиторів станом на 01.01.2017 становить 243 836 985,60 тис. грн (73 банки у стадії ліквідації), з них (у розрізі черг):

Таблиця 7.8.

Сума акцептованих вимог кредиторів у розрізі черг станом на 01.01.2017

Сума затверджених акцептованих вимог кредиторів станом на 01.01.2017, тис.грн	2 черга, тис. грн	3 черга, тис. грн	4 черга, тис. грн	5 черга, тис. грн	6 черга, тис. грн	7 черга, тис. грн	8 черга, тис. грн	9 черга, тис. грн	10 черга, тис. грн
243 836 985,60	37 860,28	81 022 699,96	35 709 805,82	8 543 451,79	56 133,08	102 104 575,30	10 669 995,87	4 014 579,16	1 677 884,33

За 2016 рік сума затверджених акцептованих вимог кредиторів зросла на 119 033 338,06 тис. грн, що обумовлено затвердженням реєстру кредиторів в 2016 році у 25 неплатоспроможних банках, з них найбільші по сумі

затверджених акцептованих вимог кредиторів: АТ «ДЕЛЬТА БАНК» – 53 737 259,07 тис. грн, АТ «БАНК «ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ» – 30 855 175,97 тис. грн, ПАТ «ВБР» – 6 541 509,84 тис. грн, ПАТ «КБ «ХРЕЩАТИК» – 6 150 012,21 тис. грн, ПУАТ «ФІДОБАНК» – 5 089 546,13 тис. грн.

За 2016 рік за всіма чергами кредиторських вимог погашено – 10 636 253,67 тис. грн.

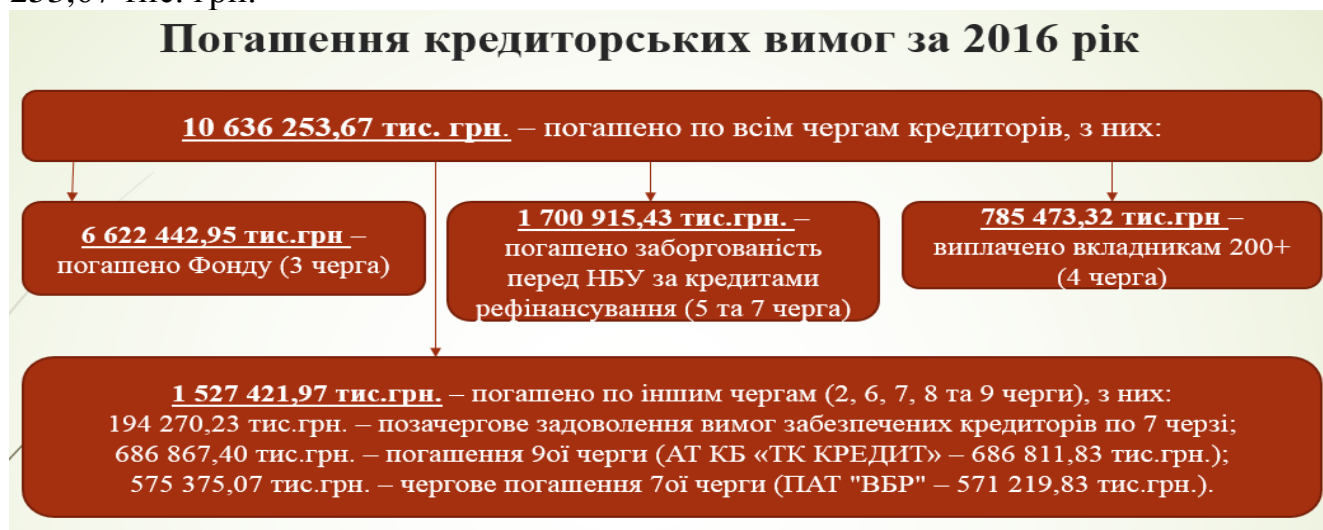

Рис. 7.7. Погашення кредиторських вимог за 2016 рік

Погашення кредиторських вимог другої черги.

Сума акцептованих вимог кредиторів другої черги – 37 860,28 тис. грн.

Станом на 01.01.2017 погашено 29 533,35 тис. грн, що становить 78,01% всієї заборгованості за чергою, з них за 2016 рік – 12 092, 22 тис. грн.

З 28 банків повністю другу чергу погасили 17 неплатоспроможних банків. У 5 банках повне погашення не відбулось, у зв'язку з тим, що окремі фізичні особи вчасно не з'явилися за заробітною платою. Кількість депонованих коштів за такими банками – 29,85 тис. грн.

У 6 банках не розпочато погашення 2ої черги, а саме: ПАТ «КБ «ПРОМЕКОНОМБАНК», АТ «БАНК «НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ», ПАТ «УНІКОМБАНК», ПАТ «АВАНТ-БАНК», ПАТ «БАНК ПЕТРОКОММЕРЦ – Україна», ПАТ «БАНК МИХАЙЛІВСЬКИЙ».

Погашення кредиторських вимог третьої черги.

Сума акцептованих вимог кредиторів третьої черги – 81 022 699,96 тис. грн.

Станом на 01.01.2017 погашено 9 181 904,55 тис. грн, що становить 11,33% всієї заборгованості по черзі, з них за 2016 рік – 6 622 442,95 тис. грн.

Лідерами з погашення третьої черги за 2016 рік були наступні банки:

1. АТ «ДЕЛЬТА БАНК» – 2 788 394,99 тис. грн (42,11% від суми погашення третьої черги за 2016 рік);

2. ПАТ «БАНК"ФОРУМ» – 914 790,87 тис. грн (13,81% від суми погашення третьої черги за 2016 рік);

3. ПАТ «ВІЕЙБИ БАНК» – 393 082,41 тис. грн (5,94% від суми погашення третьої черги за 2016 рік);

4. ПАТ «БАНК «КИЇВСЬКА РУСЬ» – 265 617,93 тис. грн (4,01% від суми погашення третьої черги за 2016 рік);

5. ПАТ «КБ «ХРЕЩАТИК» – 253 741,32 тис. грн (3,83% від суми погашення третьої черги за 2016 рік);

У наступній діаграмі наведені лідери серед банків з обсягу погашення третьої черги (за весь час) станом на 01.01.2017 (у відсотковому співвідношенні суми погашення кожного банку до загальної суми погашення третьої черги кредиторів – 9 181 904,55 тис. грн):

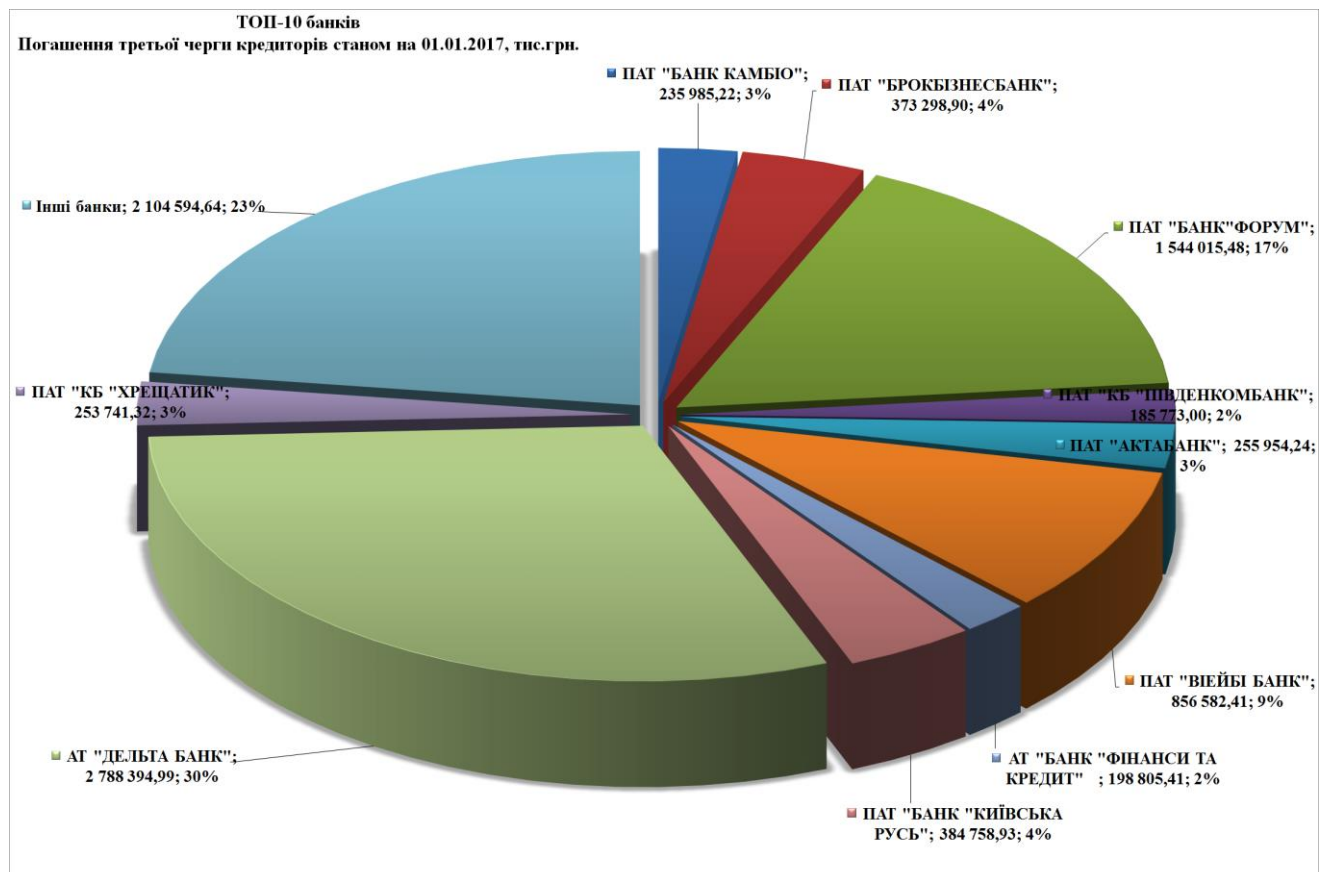

Рис. 7.8. Лідери серед банків з обсягу погашення третьої черги (за весь час), станом на 01.01.2017

Погашення кредиторських вимог четвертої черги.

Сума акцептованих вимог кредиторів четвертої черги – 35 709 805,82 тис. грн. За четвертою чергою погашено 929 699,58 тис. грн, що становить 2,60%. За 2016 рік четверту чергу погашено на – 785 473,32 тис. грн.

Повністю четверту чергу погасили наступні банки:

ПАТ "ГРІН БАНК" (задоволено вимоги 4 вкладників 200+).

ПАТ "КРЕДИТПРОМБАНК" (задоволено вимоги 3 вкладників 200+).

ПАТ "УКРАЇНСЬКИЙ БІЗНЕС БАНК" – задоволено 96,49% вимог кредиторів – 165 398,16 тис. грн (з 65 вкладників 200+ задоволено вимоги 62, 3 – депоновано 6 021,81 тис. грн).

ПАТ "ПРАЙМ-БАНК" – задоволено 93,97% вимог кредиторів – 10 766,60 тис. грн (з 18 вкладників 200+ задоволено вимоги 17, 1 – депоновано 690,30 тис. грн).

ПАТ "ВБР" задоволено 99,99% вимог кредиторів – 719 337,74 тис. грн (з 139 вкладників 200+ задоволено вимоги 134, 5 – депоновано 8,89 тис. грн).

Погашення кредиторських вимог п'ятої черги.

Сума акцептованих вимог кредиторів п'ятої черги – 8 543 451,79 тис. грн, що складається із заборгованості перед НБУ наступних банків: ПАТ "РЕАЛ БАНК" – 809 729,30 тис. грн, ПАТ "БАНК "ФОРУМ" – 486 712,41 тис. грн (заборгованість за кредитами рефінансування погашена повністю, залишок заборгованості перед НБУ 25,30 тис. грн – зразки монет, які належать НБУ), АТ "БАНК "ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ" – 7 056 553,25 тис. грн, ПАТ "КБ "ХРЕЩАТИК" – 190 456,83 тис. грн (заборгованість за кредитами рефінансування погашена повністю).

Загалом п'яту чергу погашено на 677 143,94 тис. грн, що складає 7,93% від загальної заборгованості за п'ятою чергою. За 2016 рік п'яту чергу погашено на 494 520,54 тис. грн (ПАТ "БАНК "ФОРУМ" – 304 063,71 тис. грн, ПАТ "КБ "ХРЕЩАТИК" – 190 456,83 тис. грн).

Погашення кредиторських вимог шостої черги.

Сума акцептованих вимог кредиторів шостої черги – 56 133,08 тис. грн.

Шосту чергу погашено на 152,24 тис. грн, що становить 0,27%, з них ПАТ "ГРІН БАНК" – 6,50 тис. грн (100% акцептованих вимог за шостою чергою), ПАТ "ПРАЙМ-БАНК" – 5,20 тис. грн (65,82% акцептованих вимог за шостою чергою), ПАТ "ВБР" – 140,54 тис. грн (95,77% акцептованих банком вимог за шостою чергою).

За 2016 рік шосту чергу погашено на 141,74 тис. грн.

Погашення кредиторських вимог сьомої черги.

Сума акцептованих вимог кредиторів сьомої черги – 102 104 575,30 тис. грн, у тому числі залишок заборгованості перед НБУ, що включений до сьомої черги станом на 01.01.2017 становить – 33 167 070,61 тис. грн.

Сьому чергу погашено на 2 929 991,84 тис. грн (2, 87%) (за 2016 рік сьому чергу погашено на – 1 995 685,50 тис. грн), з них:

– позачергове задоволення вимог кредиторів (НБУ) за весь час – 1 935 467,42 тис. грн. (за 2016 рік погашено – 1 206 394,89 тис. грн):

ПАТ "КБ "ДАНІЕЛЬ" – за весь час 9 722,33 тис.грн, за 2016 рік – 7 192,18 тис.грн.

ПАТ "БРОКБІЗНЕСБАНК" – за весь час 229 099,47 тис.грн, за 2016 рік – 30 579,37 тис.грн.

ПАТ "АВТОКРАЗБАНК" – за весь час 11 661,62 тис.грн, за 2016 рік – 991,12 тис.грн.

ПАТ "АКТИВ БАНК" – за весь час 3 351,07 тис.грн, за 2016 рік – 3 351,07 тис.грн.

АТ КБ "ЕКСПОБАНК" – за весь час 29 758,08 тис.грн, за 2016 рік – 29 758,08 тис.грн.

ПАТ "БАНК "ДЕМАРК" – за весь час 26 519,40 тис.грн, за 2016 рік – 0,00 тис.грн.

АТ "ПОРТО–ФРАНКО" – за весь час 1 880,94 тис.грн, за 2016 рік – 0,00 тис.грн.

ПАТ "БГ БАНК" – за весь час 113 093,85 тис.грн, за 2016 рік – 62 609,35 тис.грн.

ПАТ "БАНК КАМБІО" – за весь час 194 401,98 тис.грн, за 2016 рік – 16 181,76 тис.грн.

ПАТ "ВІЕЙБИ БАНК" – за весь час 67 179,44 тис.грн, за 2016 рік – 21 071,51 тис.грн.

ПАТ "УКРАЇНСЬКИЙ БІЗНЕС БАНК" – за весь час 184 368,50 тис.грн, за 2016 рік – 0,00 тис.грн.

ПАТ "ЗЛАТОБАНК" – за весь час 37 410,34 тис.грн, за 2016 рік – 24 733,75 тис.грн.

ПАТ "КБ "НАДРА" – за весь час 435 216,79 тис.грн, за 2016 рік – 435 216,79 тис.грн.

ПАТ "БАНК "КИЇВСЬКА РУСЬ" – за весь час 56 637,60 тис.грн, за 2016 рік – 39 543,89 тис.грн.

АТ "ДЕЛЬТА БАНК" – за весь час 535 166,02 тис.грн, за 2016 рік – 535 166,02 тис.грн.

– позачергове задоволення вимог забезпечених кредиторів (треті особи) за весь час – 207 931,23 тис.грн (за 2016 рік погашено – 194 270,23 тис.грн):

ПАТ "БРОКБІЗНЕСБАНК" – за весь час 1 177,09 тис.грн, за 2016 рік – 1 177,09 тис.грн (забезпечений МБК з ПАТ «Реал Банк»).

АТ БАНК "МЕРКУРІЙ" – за весь час 47 510,78 тис.грн, за 2016 рік – 35 957,36 тис.грн («Державна іпотечна установа»).

ПАТ "ФОРУМ" – за весь час 35 377,80 тис.грн, за 2016 рік – 35 377,80 тис.грн (забезпечений МБК з ПАТ «ВТБ Банк», передача у власність ВТБ банку готелю «Баккара»).

ПАТ "АВТОКРАЗБАНК" – за весь час 365,58 тис.грн, за 2016 рік – 0,00 тис.грн («Корпоративний недержавний пенсійний фонд Національного банку України»).

АТ КБ "ЕКСПОБАНК" – за весь час 98,29 тис.грн, за 2016 рік – 98,29 тис.грн (гарантійний депозит АТ «Укрексімбанк»).

ПАТ "ЗЛАТОБАНК" – за весь час 36 378,94 тис.грн, за 2016 рік – 36 378,94 тис.грн (з них 34 147,80 тис.грн «Німецько – Український фонд», 2 231,14 тис.грн, «ТОВ "ПОРШЕ МОБІЛІТІ»).

ПАТ "КБ "НАДРА" – за весь час 36 808,66 тис.грн, за 2016 рік – 35 066,66 тис.грн («Німецько – Український фонд»).

ПАТ "УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК" – за весь час 11 009,28 тис.грн, за 2016 рік – 11 009,28 тис.грн («Німецько – Український фонд»).

ПАТ "БАНК НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ" – за весь час 2 003,99 тис.грн, за 2016 рік – 2 033,99 тис.грн (з них 31,82 тис.грн – ПАТ "Альфа банк", 1 972,17 тис.грн – гарантійний депозит АБ "Укргазбанк").

ПАТ "ІНТЕГРАЛ-БАНК" – за весь час 27 256,78 тис.грн, за 2016 рік – 27 256,78 тис.грн (забезпечений МБК з ПАТ «КБ «Хрещатик»).

ПАТ "СТАРОКИЇВСЬКИЙ БАНК" – за весь час 2 905,17 тис.грн, за 2016 рік – 2 905,17 тис.грн (гарантійний депозит АТ «Укрексімбанк»).

АТ "БАНК ЗОЛОТІ ВОРОТА" – за весь час 287,66 тис.грн, за 2016 рік – 287,66 тис.грн (гарантійний депозит ПАТ «Райффайзен Банк Аваль»).

ПАТ "ІМЕКСБАНК" – за весь час 6 751,21 тис.грн, за 2016 рік – 6 751,21 тис.грн («Корпоративний недержавний пенсійний фонд Національного банку України»).

– чергове задоволення вимог кредиторів:

ПАТ "АКБ "КИЇВ" – 31,48 тис.грн (100%).

ПАТ "ГРІН БАНК" – 102 784,20 тис.грн (100%).

ПАТ "ОМЕГА БАНК" – 30,11 тис.грн (100%).

ПАТ "ПРАЙМ-БАНК" – 101 623,60 тис.грн (59,01%).

АТ "БАНК ВЕЛЕС" – 849,30 тис.грн (100%).

ПАТ "ВБР" – 571 219,83 тис.грн (11,44%).

АТ КБ «ТК КРЕДИТ» – 3 275,83 тис.грн (99,99%).

Погашення кредиторських вимог восьмої черги.

Сума акцептованих вимог кредиторів восьмої черги – 10 669 995,87 тис.грн. Восьму чергу погашено ПАТ "ГРІН БАНК" на 39 030,00 тис.грн (96,31% заборгованості банку за восьмою чергою).

Погашення кредиторських вимог дев'ятої черги.

Сума акцептованих вимог кредиторів дев'ятої черги – 4 014 579,16 тис.грн.

Станом на 01.01.2017 дев'яту чергу погашено на 686 867,40 тис.грн – 17,11% від загальної заборгованості по дев'ятій черзі, з них 686 811,83 тис.грн – АТ КБ «ТК КРЕДИТ», 55,57 тис.грн – ПАТ "ВБР".

Погашення кредиторських вимог десятої черги.

Сума акцептованих вимог кредиторів десятої черги – 1 677 884,33 тис.грн.

Станом на 01.01.2017 задоволення вимог кредиторів по десятій черзі не відбувалось.

Погашення кредиторських вимог станом на 01.01.2017 представлено нижче.

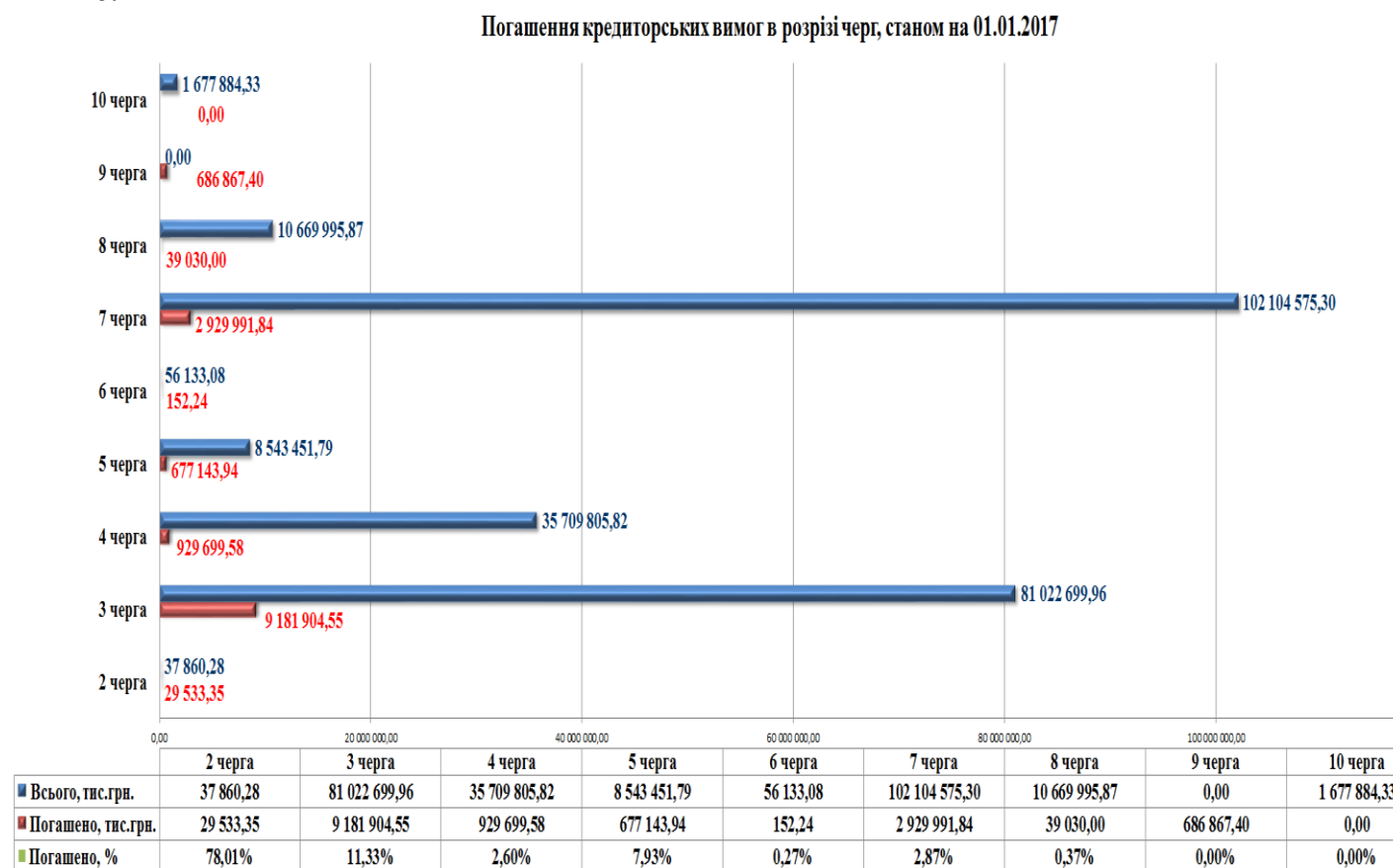

Рис. 7.9. Погашення кредиторських вимог в розмірі черг, станом на 01.01.2017

Окремо зазначимо інформацію щодо погашення заборгованості неплатоспроможних банків за кредитами НБУ.

У 2016 році кількість банків в управлінні Фонду, у яких є заборгованість за кредитами рефінансування НБУ, збільшилась на 2 (всього 28 банків) за рахунок впровадження ТА в банках:

ПАТ "КБ "ХРЕЩАТИК" – заборгованість перед НБУ – 190 456,83 тис.грн.

АТ "РОДОВІД БАНК" – заборгованість перед НБУ – 4 399 776,57 тис.грн.

У 2016 році повністю погашено заборгованість перед НБУ:

ПАТ "ФОРУМ" (всього – 486 687,11 тис.грн., з них за 2016 рік – 304 063,71 тис.грн.);

ПАТ "КБ "ХРЕЩАТИК" (всього – 190 456,83 тис.грн. сума заборгованості повністю погашена в 2016 році).

За 2016 рік найбільша сума погашення заборгованості за кредитами рефінансування НБУ – 535 166,02 тис.грн (АТ "ДЕЛЬТА БАНК").

Станом на 01 січня 2017 року заборгованість неплатоспроможних банків за кредитами НБУ обліковувалась в 23 неплатоспроможних банках, що

виводяться Фондом з ринку, у сумі 55 535 027,61 тис. грн, у тому числі (табл.8.9):

- за кредитами – 48 451 208,28 тис. грн,
- за відсотками 6 702 383,33 тис. грн,
- інша заборгованість (штрафи, пені тощо) 381 436,01 тис. грн.

Таблиця 7.9.

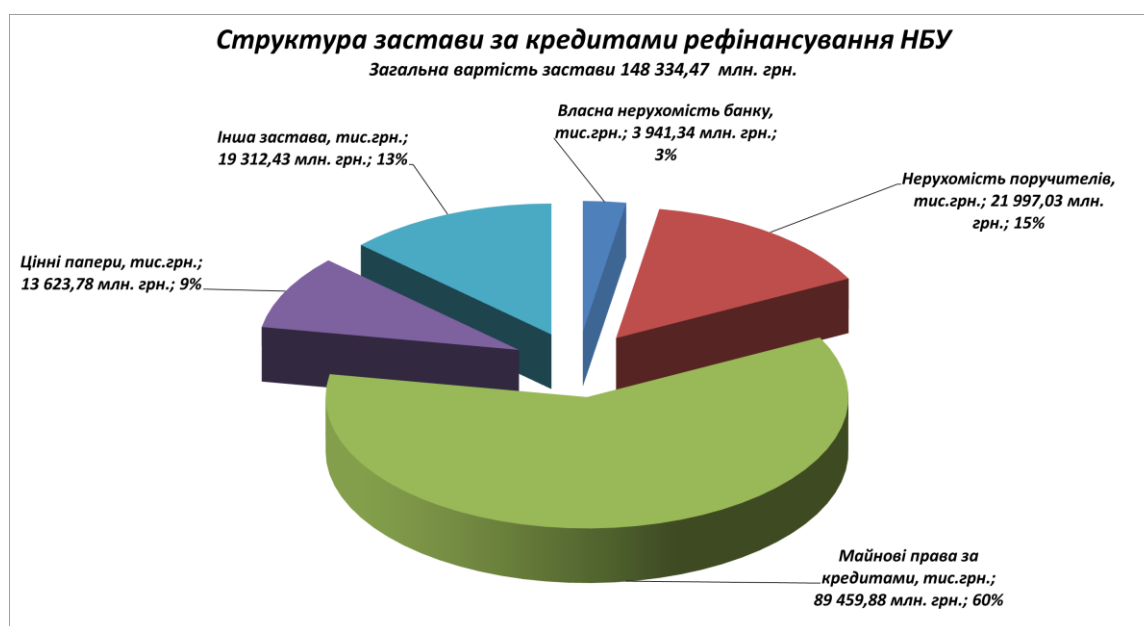
Інформація за кредитами рефінансування НБУ

Дата	Кількість банків, що отримали кредити НБУ	Залишок боргу перед НБУ, млн. грн	Погашено НБУ (всього), млн грн	Вартість застави за договорами застави, млн грн	Оціночна вартість всіх активів, млн грн	Оціночна вартість активів, що знаходяться у забезпеченні за кредитами НБУ, млн грн
01.01.2016	26	52 650,42	1 066,24	145 562,05	76 640,07	34 811,36
01.01.2017	28	55 535,03	2 767,15	148 334,47	81 197,92	32 500,93

Загальна вартість застави за кредитами отриманими від НБУ станом на 01.01.2017 становила 148 334 474,17 тис. грн.

Структура застави за кредитами рефінансування НБУ показана нижче на діаграмі та розподіляється наступним чином:

- майнові права за кредитами – 60% (заборгованість за якими, в основному, є проблемною);
- цінні папери – 9%;
- власна нерухомість банку – 3%;
- нерухомість поручителів – 15%;
- інша застава – 13%.

За період з дати введення тимчасової адміністрації в неплатоспроможні банки станом на 01 січня 2017 р. банками погашена заборгованість за кредитами НБУ на загальну суму 2 767,15 млн грн, у тому числі за 2016 рік – 1 700,91 млн грн.

Разом з цим зазначимо, що уповноваженими особами Фонду вживаються у встановленому законодавством порядку заходи щодо повернення дебіторської заборгованості банкам, заборгованості позичальників перед такими банками та повернення (витребування) майна, що перебуває у третіх осіб. У тому числі від імені банків заявляються позови майнового та/або немайнового характеру до суду, а також, надходять звернення до правоохоронних органів із заявами про порушення кримінальних справ у встановленому законодавством України порядку у випадку виявлення фактів шахрайства та інших протиправних дій працівників банку або інших осіб стосовно такого банку.

7.4. Розслідування протиправних діянь цивільного та кримінального характеру в неплатоспроможних банках.

Під час здійснення процедури виведення банків з ринку, Фонд вживає комплекс заходів спрямованих на попередження, виявлення та припинення протиправних дій, що мають ознаки злочину в неплатоспроможних банківських установах.

За результатами проведеної роботи у 2016 році, Департаментом розслідування протиправних діянь Фонду та уповноваженими особами Фонду до правоохоронних органів спрямовано 1113 звернень про вчинення кримінальних правопорушень, за результатами розгляду яких порушено 492 кримінальні провадження, за 9 з яких спрямовано обвинувальні акти до суду.

Так, за результатами розгляду заяв, матеріалів перевірок, висновків та спільної співпраці Фонду з органами досудового розслідування у 2016 році повідомлено про підозру у вчиненні кримінальних правопорушень 15 особам (ПАТ «Банк Михайлівський» - 3 особи, ПАТ «КБ «Стандарт» - 1 особа, ПАТ «Банк «Київська Русь» - 1 особа, АБ «Порто-Франко» - 1 особа, ПАТ «Інтеграл-банк» - 1 особа, ПАТ «Національний Кредит» - 2 особи, ПАТ «БГ Банк» - 1 особа, ПАТ «Імексбанк» - 1 особа, ПАТ «Дельта Банк» - 3 особи, ПАТ «Фінанси та кредит» - 1 особа).

Для прикладу, за результатами досудового розслідування кримінального провадження за ознаками кримінальних правопорушень передбачених ч.5 ст.191, ст.218-1, ч. 1 ст.382, ч. 3 ст.209 КК України повідомлено про підозру колишньому Голові правління ПАТ «Банк Михайлівський» за ч. 5 ст. 191, ст. 218-1 КК України та повідомлено про підозру заступнику голови правління ПАТ «Банк Михайлівський» за ч. 5 ст. 191, ст. 218-1 КК України.

Також у 2016 році, у рамках розслідування кримінальних проваджень, з метою забезпечення відшкодування шкоди, завданої внаслідок вчинення кримінальних правопорушень, Фондом заявлено 103 цивільні позови.

Крім того, Фондом ведеться щоденна плідна співпраця з усіма правоохоронними органами (органами прокуратури України, Національною

поліцією України, Службою безпеки України, Державною фіскальною службою) направлена на виявлення, припинення та протидію порушенням у фінансово-банківській сфері.

З метою поліпшення керованості зазначеними процесами, підвищення рівня координації дій Фонду з правоохоронними та контролюючими органами за ініціативою Фонду постійно вживаються відповідні заходи: проводяться спільні наради, зустрічі зі слідчими, прокурорами, на яких вирішуються нагальні проблемні питання та ведеться пошук спільного вирішення проблем. Крім того, спрямовуються листи до правоохоронних органів про створення спільних робочих груп.

Висновки та матеріали перевірок, проведених Фондом, у яких викладені механізми та причини вчинення неправомірних дій, якими банкам завдано значні збитки, використовуються органами досудового розслідування під час здійснення розслідувань кримінальних проваджень. Зазначені документи покладаються в основу судово-бухгалтерських та судово-економічних експертиз, які проводяться спеціалізованими експертними установами за постановами органів досудового розслідування, та які використовуються в якості доказів у кримінальних провадженнях.

Крім того, на виконання фінансових зобов'язань за Меморандумом про економічну та фінансову політику з Міжнародним валютним фондом (відповідно до пункту 18.d) Фонд з метою виявлення фактів проведення проблемних або ризикових операцій, неналежного виконання процедур управління ризиками та внутрішнього контролю, виявлення в діяльності банку порушення банківського законодавства України, уклав у 2016 році договори на надання послуг щодо проведення комплексного аналізу неплатоспроможних банків (forensic). Компанії ПрАТ «КПМГ Аудит» та ТОВ «Ернст енд Янг Аудиторські послуги» були обрані для проведення комплексний аналіз у ПАТ «КБ «НАДРА» та ПАТ «Дельта Банк».

7.5. Правове супроводження виведення неплатоспроможних банків з ринку

Станом на 01.01.2017 показники щодо претензійно-позовної роботи, що ведеться неплатоспроможними банками, були такими:

- Кількість судових проваджень – 84 372 од.
- Загальна сума позивних вимог – 206 493,37 млн грн.
- Кількість виконавчих проваджень – 117 303 од.
- Загальна сума коштів, на які відкрито виконавчі провадження – 142 958,41 млн грн.

Крім того, у супроводженні відділу судової роботи та представництва юридичного департаменту Фонду в 2016 році знаходилось понад 7 000 судових справ в судах адміністративної, господарської та загальної юрисдикції, де стороною є Фонд. Зокрема, протягом 2016 року надійшло 2030 адміністративних справ, 253 господарських справ та 310 справ судів загальної юрисдикції.

Слід зазначити, що динаміка кількості судових справ має сталу тенденцію до збільшення, враховуючи зростаючу кількість банків, які визнано НБУ неплатоспроможними, та значну кількість кредиторів банків, які намагаються через судові рішення зобов'язати Фонд взяти на себе відповідальність за зобов'язаннями неплатоспроможних банків, всупереч вимогам чинного законодавства.

За 2016 рік до Юридичного департаменту Фонду надійшло більш ніж 33 тис. вхідної кореспонденції для опрацювання, з них більш як 780 адвокатських запитів, 350 депутатських звернень/запитів та понад 200 звернень фізичних осіб. Крім того, Юридичним департаментом Фонду надано письмові роз'яснення з правових питань більш ніж на 270 листів юридичних осіб.

8. КОНСОЛІДОВАНИЙ ПРОДАЖ ТА УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ

Загальні фактичні надходження грошових коштів до Фонду за 2016 рік від продажу та управління активами становлять 7,2 млрд грн, у тому числі:

3,9 млрд грн – надходження від погашення кредитної заборгованості;

3,2 млрд грн – надходження від продажу активів (майна) банків;

0,1 млрд грн – надходження від здавання активів (майна) банків в оренду.

Таблиця 8.1.

Надходження до неплатоспроможних банків, млн грн

Місяць 2016 р	Надходження від погашення кредитної заборгованості	Надходження від продажу активів	Надходження від оренди	УСЬОГО
УСЬОГО	3 915	3 204	101	7 220
Січень	381	230	7	618
Лютий	423	60	6	490
Березень	389	268	9	665
Квітень	455	338	8	801
Травень	355	278	8	640
Червень	292	166	9	467
Липень	295	224	8	527
Серпень	413	161	9	583
Вересень	224	311	9	544
Жовтень	224	364	7	595
Листопад	227	333	8	568
Грудень	237	472	13	722

Відмінності в ціні реалізації за результатами відкритих торгів (аукціонів) та продажу безпосередньо юридичним чи фізичним особам за 2016 рік (3,0 млрд грн) та фактичними грошовими надходженнями від продажу активів (майна) банків за 2016 рік (3,2 млрд грн) пов'язані із розривом у часі (інколи до місяця) між датою завершення відкритих торгів (аукціонів) до фактичного надходження грошових коштів за придбаний актив.

8.1. Розвиток системи консолідованого продажу активів у 2016 році

Протягом 2016 року робота Фонду була спрямована на підвищення ефективності продажу активів (майна) банків, що ліквідуються. З цією метою було здійснено низку важливих кроків організаційного та методологічного характеру.

Так, рішенням виконавчої дирекції Фонду від 24.03.2016 № 388 було затверджено Положення щодо організації продажу активів (майна) банків, що ліквідуються, яким було започатковано новий підхід до організації продажу активів, оснований на принципах публічності і прозорості.

У зазначеному Положенні особлива увага приділяється процедурам розкриття інформації про виставлені на продаж активи, що повинно забезпечити належну поінформованість потенційних покупців щодо предмету продажу і, відповідно, їх зацікавленість у придбанні активу.

Відповідно до Положення, обов'язковий обсяг інформації про актив повинен бути оприлюднений на веб-сайтах Фонду, банку, що ліквідується, та у друкованих засобах масової інформації. Така інформація оприлюднюється у вигляді публічних паспортів активів (майна) та паспортів відкритих торгів (аукціонів). Крім того, потенційному покупцю надається можливість детального ознайомлення з активом у кімнаті даних.

Розширення обсягу оприлюдненої інформації спрямоване на забезпечення прозорості процесу продажу активів та підвищення його ефективності. В свою чергу, це сприятиме залученню максимальної кількості потенційних покупців та забезпечить реалізацію активів неплатоспроможних банків за найвищою ціною.

З метою реалізації встановленого Положенням підходу, Фондом був створений та у квітні 2016 року розпочав роботу департамент консолідованого продажу та управління активами, до основних завдань якого належать, у тому числі, організація процесу продажу активів (майна) банків, що ліквідуються, здійснення організаційних заходів щодо забезпечення рівного доступу потенційних покупців до інформації щодо таких активів.

Проведенню відкритих торгів (аукціону) з продажу активів передусе його аналіз зазначеним департаментом разом з іншими структурними підрозділами Фонду та підготовка пропозицій щодо умов продажу таких активів. Запропоновані умови продажу розглядаються комітетом з питань консолідації та продажу активів та затверджуються виконавчою дирекцією Фонду. Такий алгоритм покликаний забезпечити встановлення оптимальних умов продажу активів.

Також протягом 2016 року виконавчою дирекцією Фонду прийнято низку рішень, спрямованих на вдосконалення організаційних і процедурних питань організації та проведення відкритих торгів (аукціонів) з продажу активів (майна) банків, що ліквідуються, а саме:

- встановлено процедуру визначення організаторів відкритих торгів (аукціонів) за лотами, яка забезпечує рівний підхід до усіх організаторів торгів, які пройшли кваліфікаційний відбір у Фонді;

- затверджено уніфіковані форми угод з організаторами торгів про співпрацю з організації продажу активів (майна), а також рекомендовані форми договорів купівлі-продажу активів (майна) неплатоспроможних банків;

– затверджено максимальний розмір гарантійного внеску для участі у відкритих торгах (аукціонах), встановлено граничні розміри винагороди організаторам таких торгів;

– спрощено порядок реалізації майна банків, що ліквідуються, шляхом продажу безпосередньо юридичній чи фізичній особі з метою створення більш зручних умов для покупців.

З метою підвищення прозорості при продажі активів (майна):

– запроваджено інформування позичальників банків, що ліквідуються, стосовно продажу прав вимоги за укладеними з ними кредитними договорами;

– затверджено інструкцію про порядок розкриття потенційному покупцю інформації про активи (майно) та типові форми договору банківської таємниці та конфіденційної інформації, а також заявки потенційного покупця, який має намір отримати інформацію відносно активу (майна) банку, що ліквідується;

– на офіційному веб-сайті Фонду та веб-сайтах банків, що ліквідуються, оприлюднено інформацію про незалежну оцінку активів (майна) таких банків;

– для ґрунтовного вивчення скарг від потенційних покупців стосовно порядку проведення процедур реалізації активів та прийняття об'єктивних та неупереджених рішень щодо заходів реагування на них, утворено робочу групу з розгляду таких скарг.

Протягом квітня-грудня 2016 року було проведено 21 засідання зазначеної робочої групи, на яких було розглянуто 51 звернення щодо дотримання порядку проведення торгів. За результатами діяльності робочої групи були напрацьовані та реалізовані пропозиції щодо вдосконалення регламенту проведення відкритих торгів (аукціонів), уніфікації угод співпрацю з організації продажу активів (майна), внесення змін до Положення щодо організації продажу активів (майна) банків, що ліквідуються.

Крім того, починаючи з червня 2016 року на офіційному веб-сайті Фонду щомісячно розміщується інформація про реалізацію активів (майна), балансова вартість яких дорівнює або перевищує 1,0 млн. грн.

До Положення про виведення неплатоспроможного банку з ринку, затвердженого рішенням виконавчої дирекції Фонду від 05.07.2012 № 2, було внесено зміни, відповідно до яких, придбавати право вимоги за кредитними договорами та договорами забезпечення виконання зобов'язання, шляхом проведення відкритого конкурсу, мають право не тільки банки та небанківські фінансові установи, так і інші фізичні та юридичні особи, котрі не віднесені до банків та небанківських фінансових установ (крім боржників та/або поручителів за відповідними договорами).

Виконавчою дирекцією Фонду затверджено Методику оцінки активів банку, віднесеного до категорії проблемних або неплатоспроможних.

З метою розроблення стандартів оцінки майнових прав (кредитів) для всіх незалежних суб'єктів оціночної діяльності створено робочу групу з представників Фонду, Національного банку України та Фонду державного майна.

З метою вдосконалення системи реалізації активів (майна) неплатоспроможних банків та банків, що ліквідуються 24.06.2016 між Фондом, Національним бан

ком України, Міністерством економічного розвитку і торгівлі України та громадською організацією «Трансперенсі Інтернешнл Україна», було підписано Меморандум щодо намірів співпраці у побудові в Україні прозорої та ефективної системи реалізації майна (активів) неплатоспроможних банків та банків, що ліквідуються, цілями якого визначено, зокрема:

– ефективне реформування системи реалізації майна (активів) неплатоспроможних банків та банків, що ліквідуються, шляхом переведення її у формат електронних торгів, що здійснюватимуться за стандартами, критеріями та технологією системи електронних публічних закупівель Prozoogo;

– забезпечення повноцінного відкритого доступу громадськості до інформації про результати торгів з реалізації активів (майна) неплатоспроможних банків та банків, що ліквідуються;

– підвищення конкуренції за рахунок спрощення доступу до торгів з реалізації майна (активів) неплатоспроможних банків та банків, що ліквідуються, а також рівного доступу для всіх зацікавлених інвесторів до інформації про такі активи (майно).

У відповідності до положень зазначеного Меморандуму було розпочато Пілотний проект з організації продажу активів (майна) банків, в яких запроваджено процедуру тимчасової адміністрації або ліквідації, з метою розробки, тестування та впровадження платформи, яка базується на принципах та правилах інформаційно-аналітичної системи публічних закупівель Prozoogo, забезпечує транспарентність процесу торгів. З цією метою між Фондом та Громадською організацією «Трансперенсі Інтернешнл Україна» 01.09.2016 був підписаний Договір про взаємодію щодо реалізації Пілотного проекту з організації продажу майна (активів) банків, в яких запроваджено процедуру тимчасової адміністрації або ліквідації.

За результатами проведеного кваліфікаційного відбору Фондом визначено осіб для надання послуг з організації відкритих торгів (аукціонів), до якого увійшли особи, які у своїй діяльності використовують створену

торгову систему, особливістю функціонування якої полягає у тому, що при проведенні відкритих торгів (аукціонів) учасники торгів можуть приймати в них участь через усі електронні торговельні майданчики, підключені до такої системи, що забезпечує значно більшу ефективність та прозорість при продажі активів (майна).

Відповідно до положень вказаного Меморандуму, з 17.11.2016 було розпочато проведення відкритих торгів (аукціонів) з продажу активів (майна) банків, що ліквідуються, на електронних торговельних майданчиках організаторів торгів, які у своїй діяльності використовують створену Громадською організацією «Трансперенсі Інтернешнл Україна» електронну торгову систему.

Також рішенням виконавчої дирекції Фонду від 26.12.2016 № 2980 «Про окремі питання організації процесу продажу активів (майна) банків, що ліквідуються» встановлено, що з 01.02.2017 продаж активів (майна) здійснюється виключно організаторами відкритих торгів (аукціонів), які пройшли кваліфікаційний відбір у Фонді та у своїй діяльності використовують створену Громадською організацією «Трансперенсі Інтернешнл Україна» електронну торгову систему ProZorro.Продажі.

З метою подальшого вдосконалення законодавства та процедур продажу активів (майна) неплатоспроможних банків, Фондом розроблено зміни до Положення щодо організації продажу активів (майна) банків, що ліквідуються, які, зокрема, містять політику продажу активів (майна), метою якої є визначення принципів та критеріїв черговості їх продажу. На сьогодні проект рішення виконавчої дирекції Фонду щодо затвердження зазначених змін проходить процедуру державної реєстрації в Міністерстві юстиції України.

Разом з тим, з метою забезпечення тісної взаємодії між Фондом, банками, що ліквідуються, та організаторами торгів на всіх етапах організації проведення відкритих торгів (аукціонів), існує необхідність впровадження автоматизованої системи супроводження продажу активів (майна) банків, що ліквідуються, яка забезпечить можливість введення, обробки, обміну, накопичення та зберігання інформації і документів, керування даними, прийняття відповідних управлінських рішень, здійснення контролю та моніторингу процесів і їх результатів в процесі організації та проведення відкритих торгів (аукціонів).

У 2017 році планується здійснити централізацію у Фонді функцій щодо введення інформації про лоти до електронної торгової системи, оформлення договірних відносин з організаторами відкритих торгів (аукціонів) про реалізацію активів (майна), а також підписання протоколів електронних торгів.

Крім того, подальша робота в напрямі запровадження електронних торгів (аукціонів) буде спрямована на вдосконалення регламенту роботи електронної торгової системи.

8.2. Результати продажу майна неплатоспроможних банків

Протягом 2016 року за результатами відкритих торгів (аукціонів) та продажу безпосередньо юридичним чи фізичним особам активів (майна) неплатоспроможними банками було реалізовано активів (майна) банків на загальну суму 3,0 млрд грн. У цей же період до продажу було виставлено активів (майна) банків на загальну суму 78,7 млрд грн. Таким чином, у середньому протягом року реалізовувалось 4% виставлених до продажу активів. Найактивніші продажі (47% від річного показника) спостерігались протягом вересня – грудня 2016 року.

Співвідношення ціни реалізації до суми виставлених активів, %

Місяць 2016 р	Всього виставлено активів на аукціони (враховуючи повторне виставлення), тис. грн.	Ціна реалізації за результатами відкритих торгів (аукціонів) та продажу безпосередньо юридичним чи фізичним особам, тис. грн.	Співвідношення ціни реалізації активів до суми виставлених активів, %
УСЬОГО	78 737 205	3 013 321	4%
Січень	3 355 521	111 289	3%
Лютий	1 597 637	124 608	8%
Березень	3 954 353	273 958	7%
Квітень	4 556 148	421 080	9%
Травень	5 267 443	168 924	3%
Червень	4 341 951	149 515	3%
Липень	4 660 590	170 279	4%
Серпень	9 344 123	172 121	2%
Вересень	11 683 621	466 361	4%
Жовтень	11 154 434	347 358	3%
Листопад	8 742 624	234 709	3%
Грудень	10 078 760	373 119	4%

За результатами відкритих торгів (аукціонів) та продажу безпосередньо юридичним чи фізичним особам активів (майна) банків за 2016 рік - 74% від загального обсягу реалізованих активів (майна) банків припало на 10 банків. Лідером продажу активів (майна) банків є ПАТ «БАНК «ФОРУМ», на який припадає 33% всіх успішних відкритих торгів (аукціонів) за 2016 рік.

**Ціна реалізації за результатами відкритих торгів
(аукціонів) та продажу безпосередньо юридичним чи
фізичним особам протягом 2016 року, млн грн**

Рис. 8.1. Ціна реалізації за результатами відкритих торгів (аукціонів) та продажу безпосередньо юридичним чи фізичним особам протягом 2016 р., тис грн.

За результатами відкритих торгів (аукціонів) та продажу безпосередньо юридичним чи фізичним особам протягом 2016 року реалізовані активи (майно) банків мали таку структуру за типами активів (майна) банків:

Таблиця 8.3.

Структура реалізації майна за типами активів

ВСЬОГО, тис. грн.	3 013 321	100%
Права вимоги за кредитними договорами	1 527 929	51%
Основні засоби	1 232 773	41%
Цінні папери / Корпоративні права	162 310	5%
Продаж безпосередньо юридичним чи фізичним особам	62 243	2%
Інші активи (картини, монети тощо)	25 191	1%
Дебіторська заборгованість	2 875	0%

Найбільшу питому вагу в сумі реалізованих активів (майна) банків за результатами відкритих торгів (аукціонів) складає реалізація прав вимоги за кредитними договорами – 50,7%. Співвідношення ціни реалізації даних активів до їх балансової вартості за 2016 рік становило 27% (на 6% більше у порівнянні із 2015 роком), при цьому співвідношення ціни реалізації до їх оціночної вартості становило 107%.

Таблиця 8.4.

Результати продажу прав вимоги за кредитними договорами

Місяць 2016 р	Балансова вартість, тис. грн	Оціночна вартість, тис. грн	Ціна реалізації за результатам і відкритих торгів (аукціонів), тис. грн	Співвідношення ціни реалізації активів до балансової вартості активів, %%	Співвідношення ціни реалізації активів до оціночної вартості активів, %%
УСЬОГО	5 633 525	1 423 798	1 527 929	27%	107%
Січень	474 775	91 830	79 005	17%	86%
Лютий	58 193	12 318	11 986	21%	97%
Березень	646 266	93 525	123 572	19%	132%
Квітень	945 052	257 191	208 506	22%	81%
Травень	269 648	66 051	87 214	32%	132%
Червень	197 240	56 655	62 679	32%	111%
Липень	327 169	92 353	72 237	22%	78%
Серпень	330 001	105 980	98 004	30%	92%
Вересень	557 427	211 739	226 099	41%	107%
Жовтень	522 402	147 394	182 529	35%	124%
Листопад	312 571	100 114	128 108	41%	128%
Грудень	992 780	188 647	247 989	25%	131%

У структурі реалізованих прав вимоги за кредитними договорами 75% становлять права вимоги за кредитними договорами, укладеними із юридичними особами (в т. ч. 1,3% кредитні договори без забезпечення) та 25% - права вимоги за кредитними договорами, укладеними із фізичними особами (в т. ч. 0,8% кредитні договори без забезпечення).

За результатами відкритих торгів (аукціонів) ціна реалізації основних засобів (без врахування продажу безпосередньо юридичним чи фізичним особам) становить 40,9 % в загальній масі всіх результативних відкритих торгів (аукціонів). Співвідношення ціни реалізації даних активів до їх балансової вартості за 2016 рік становила 99%, що на 31% більше у порівнянні із 2015 роком, співвідношення ціни реалізації до їх оціночної вартості становила 92%.

Таблиця 8.5.

Результати продажу основних засобів

Місяць 2016 р	Балансова вартість, тис. грн.	Оціночна вартість, тис. грн.	Ціна реалізації за результатам і відкритих торгів (аукціонів), тис. грн.	Співвідношення ціни реалізації активів до балансової вартості активів, %%	Співвідношення ціни реалізації активів до оціночної вартості активів, %%
УСЬОГО	1 248 077	1 345 631	1 232 773	99%	92%
Січень	17 981	27 442	25 581	142%	93%
Лютий	163 648	98 038	96 184	59%	98%
Березень	101 915	104 397	92 016	90%	88%
Квітень	219 482	194 481	198 070	90%	102%

Травень	81 771	116 335	77 358	95%	66%
Червень	74 781	80 140	82 676	111%	103%
Липень	105 379	111 990	93 991	89%	84%
Серпень	44 186	64 598	68 537	155%	106%
Вересень	91 340	113 371	124 364	136%	110%
Жовтень	161 326	167 767	158 624	98%	95%
Листопад	80 840	113 527	98 402	122%	87%
Грудень	105 428	153 546	116 971	111%	76%

У структурі реалізованих основних засобів 89% становлять об'єкти нерухомого майна (житлового та нежитлового призначення), 5% - транспортні засоби, 2% - земельні ділянки та 4% - інші основні засоби (меблі, обладнання тощо).

Що стосується продажу неплатоспроможними банками активів (майна), що перебувають у заставі НБУ, то протягом 2016 року було реалізовано 513 440 тис. грн. активів (майна) 10 неплатоспроможних банків, що перебувають у заставі НБУ, з співвідношенням ціни реалізації до балансової вартості – 103%. Реалізовані основні засоби склали – 87,6%.

Таблиця 8.6.

Результати продажу активів, що перебували у заставі НБУ

Місяць 2016 р	Балансова вартість, тис. грн.	Оціночна вартість, тис. грн.	Ціна реалізації за результатами відкритих торгів (аукціонів), тис. грн.	Співвідношення ціни реалізації активів до балансової вартості активів, %%	Співвідношення ціни реалізації активів до оціночної вартості активів, %%
УСЬОГО	498 312	500 045	513 440	103%	103%
Січень	4 179	8 838	7 611	182%	86%
Лютий	42 987	40 974	35 056	82%	86%
Березень	20 079	30 797	31 226	156%	101%
Квітень	76 613	88 521	84 490	110%	95%
Травень	19 077	39 928	36 329	190%	91%
Червень	26 573	43 350	45 698	172%	105%
Липень	23 535	32 010	29 429	125%	92%
Серпень	35 435	50 069	50 743	143%	101%
Вересень	40 777	28 681	33 443	82%	117%
Жовтень	132 867	109 276	106 798	80%	98%
Листопад	26 369	16 921	28 584	108%	169%
Грудень	49 821	10 679	24 032	48%	225%

Результати продажу активів, що перебували у заставі НБУ, у розрізі банків

Банк	Балансова вартість, тис. грн	Оціночна вартість, тис. грн	Ціна реалізації за результатами відкритих торгів (аукціонів), тис. грн	Співвідношення ціни реалізації активів до балансової вартості активів, %%	Співвідношення ціни реалізації активів до оціночної вартості активів, %%
УСЬОГО	498 312	500 045	513 440	103%	103%
ПАТ "БРОКБІЗНЕСБАНК"	39 895	27 940	20 270	51%	73%
ПАТ "КБ "АКТИВ-БАНК"	25 474	4 850	4 312	17%	89%
ПАТ "БАНК"КИЇВСЬКА РУСЬ"	41 205	14 184	34 291	83%	242%
ПАТ "БГ БАНК"	97 864	91 156	74 924	77%	82%
АТ КБ "ЕКСПОБАНК"	18 178	23 280	34 598	190%	149%
ПАТ "БАНК"ФОРУМ"	135 001	243 630	223 053	165%	92%
ПАТ "ІМЕКСБАНК"	11 478	8 982	8 238	72%	92%
ПАТ "АВТОКРАЗБАНК"	2 094	357	322	15%	90%
ПАТ «ЗЛАТОБАНК»	50 230	10 006	24 876	50%	249%

9. ВИПЛАТИ ГАРАНТОВАНОГО ВІДШКОДУВАННЯ

9.1. Виплати коштів вкладникам

У 2016 році набрали чинності зміни до Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» у частині, що стосується початку виплат гарантованого відшкодування вкладникам банків. До 1 липня 2016 року виплати відшкодування коштів вкладникам розпочиналися не пізніше трьох робочих днів з дня отримання Національним банком України рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку, та здійснювалися з урахуванням сум, сплачених вкладнику протягом дії тимчасової адміністрації. Під час тимчасової адміністрації виплати вкладникам за договорами, строк яких закінчився, та за договорами банківського рахунку вкладників (у межах гарантованої суми) здійснював сам неплатоспроможний банк. Для забезпечення цих виплат Фонд мав право надавати банку цільову позику. У 2016 році банками за рахунок цільової позики, наданої Фондом, вкладникам було виплачено 3 076 384,73 тис. грн. (табл. 9.1.)

Таблиця 9.1.

Виплати вкладникам у 2016 році за рахунок цільової позики, наданої Фондом (тис. грн).

N з/п	НЕПЛАТОСПРОМОЖНИЙ БАНК	СУМА ВИПЛАЧЕНИХ КОШТІВ, ТИС. ГРН.
1.	ПАТ КБ "ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА"	1 055 316,93
2.	ПАТ "УКРІНБАНК"	947 003,82
3.	ПАТ "БАНК ПЕТРОКОММЕРЦ-УКРАЇНА"	3 754,70
4.	ПАТ КБ "ХРЕЩАТИК"	753 527,11
5.	ПАТ "ФІДОБАНК"	316 782,17
	РАЗОМ	3 076 384,73

З 1 липня 2016 року, після набрання чинності змін до Закону України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб", виплати відшкодування за рахунок коштів Фонду розпочинаються не пізніше 20 робочих днів (для банків, база даних про вкладників яких містить інформацію про більше ніж 500000 рахунків, - не пізніше 30 робочих днів) з дня початку процедури виведення Фондом банку з ринку.

У звітному році виплата відшкодування вкладникам ліквідованих банків та банків віднесених до категорії неплатоспроможних здійснювалась Фондом через банки-агенти, визначені у відповідності до вимог Положення про порядок визначення банків-агентів Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, затвердженого рішенням виконавчої дирекції № 6 від 12 липня 2012 року, на підставі укладених договорів. Строк виплати відшкодування банком-агентом становив тридцять робочих днів з дня отримання від Фонду реєстрів. Виплата сум відшкодування вкладникам, які з будь-яких причин не одержали кошти протягом тридцяти робочих днів з дня отримання банком-агентом реєстрів Фонду, здійснювались шляхом переказу відшкодування за результатами розгляду індивідуальних звернень вкладників до Фонду.

У 2016 році Фонд здійснював виплати відшкодування вкладникам банків, які були ліквідовані у попередні роки та протягом звітного року. Загальна сума, виплачена за рахунок коштів Фонду протягом 2016 року, становила 11 767 722,03 тис грн. (Табл. 9.2.)

Таблиця 9.2.
Розрахунки з вкладниками щодо виплати відшкодування у 2016 році
(тис. грн.)

№ з/ п	Перелік ліквідованих банків	Дата початку ліквідаційної процедури	Залишок коштів, не отриманий вкладниками	Нарахована сума відшкодування	Фактично отримано коштів у 2016 році	Залишок коштів, не отриманий вкладниками станом на 01.01.2017
			станом на 01.01.2016	у 2016 році		7=4+5-6
1	2	3	4	5	6	7
1	АТ "ЕРДЕ БАНК"	09.01.2013	2 222,92	181,03	203,17	2 200,79
2	АТ "БАНК "ТАВРИКА"	20.03.2013	6 457,17	92,72	191,71	6 358,17
3	ПАТ "КБ "ДАНІЕЛЬ"	16.04.2014	7 791,15	4,27	278,76	7 516,66
4	ПАТ "РЕАЛ БАНК"	21.05.2014	19 260,93	0,00	701,19	18 559,75
5	АТ "БРОКБІЗНЕСБАНК"	11.06.2014	97 739,93	0,00	5 718,19	92 021,74
6	АТ "МЕРКУРІЙ" БАНК	12.06.2014	6 706,39	0,00	361,36	6 345,03
7	ПАТ "БАНК "ФОРУМ"	16.06.2014	77 427,20	319,46	4 106,73	73 639,93
8	ПАТ "БАНК "ІНТЕРБАНК" КБ	23.07.2014	3 273,04	93,82	1 537,49	1 829,37
9	ПАТ "Західкомбанк"	23.07.2014	11 936,79	0,00	1 256,08	10 680,71
10	ПАТ "АКБ БАНК"	29.08.2014	8 732,99	0,00	246,79	8 486,19
11	ПАТ "КБ"ПРОМЕКОНОМБАНК"	08.09.2014	1 188,59	0,00	1 188,59	0,00
12	ПАТ "СТАРОКІЇВСЬКИЙ БАНК"	18.09.2014	2 486,44	80 812,13	80 398,41	2 900,17
13	ПАТ "БАНК "КБ "ПІВДЕНКОМБАНК"	26.09.2014	38 181,36	199,76	3 253,89	35 127,22
14	ПАТ "ФІНРОСТБАНК"	16.10.2014	20 530,98	0,00	1 311,23	19 219,75
15	ПАТ "КБ "УФС"	13.11.2014	17 774,89	35 555,82	34 401,10	18 929,60
16	АТ "ЄВРОГАЗБАНК"	18.11.2014	20 125,71	72,18	1 977,46	18 220,43
17	АТ "БАНК ЗОЛОТІ ВОРОТА"	24.12.2014	213,50	19 212,81	17 006,65	2 419,66
18	ПАТ "ТЕРРА БАНК"	05.12.2014	878,39	202,20	499,76	580,83

19	ПАТ "КБ "АКТИВ БАНК"	24.12.2014	19 436,38	3 453,06	7 065,15	15 824,29
20	ПАТ "ПРАЙМ БАНК"	03.10.2014	435,46	0,00	0,00	435,46
21	ПАТ "АКТАБАНК"	16.01.2015	14 314,30	24 680,12	28 749,75	10 244,68
22	ПАТ "ІНТЕРКРЕДИТБАНК"	17.01.2015	173,41	0,00	0,00	173,41
23	ПАТ "ГРІН БАНК"	23.01.2015	53,36	0,00	2,22	51,14
24	АТ "КБ "ЕКСПОБАНК"	26.01.2015	4 384,58	18 393,35	16 868,88	5 909,05
25	ПАТ "Банк "Демарк"	30.01.2015	9 601,74	0,00	1 794,25	7 807,48
26	АТ "ПОРТО-ФРАНКО"	30.01.2015	8 619,63	0,00	1 336,62	7 283,01
27	ПАТ "КБ "АКСІОМА"	30.01.2015	914,05	0,00	74,36	839,69
28	ПАТ "МЕЛІОР БАНК"	11.02.2015	20,99	0,00	0,00	20,99
29	ПАТ "БГ БАНК"	27.02.2015	10 516,01	0,00	1 222,54	9 293,47
30	ПАТ "ЛЕГБАНК"	27.02.2015	3 876,77	18,17	989,67	2 905,28
31	ПАТ "Банк"КАМБІО"	02.03.2015	6 549,16	263 950,84	29 023,35	241 476,65
32	ПАТ "ВіейБі"	20.03.2015	574 475,24	4 298,14	118 776,28	459 997,10
33	ПАТ "МІСЬКИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК"	20.03.2015	61 851,72	550,26	7 341,18	55 060,80
34	ПАТ"ПРОФІНБАНК"	20.04.2015	2 513,06	223,20	200,23	2 536,04
35	ПАТ "УКРБІЗНЕСБАНК"	23.04.2015	31 352,60	-1,15	2 657,81	28 693,65
36	АБ "УКООПСПІКА"	24.04.2015	1 175,99	2 242,67	2 228,87	1 189,79
37	ПАТ "ЗЛАТОБАНК"	13.05.2015	33 705,14	3 546,66	12 078,26	25 173,54
38	АТ "ІМЕКСБАНК"	27.05.2015	196 333,75	65 893,00	64 032,98	198 193,76
39	ПАТ "КРЕДИТПРОМБАНК"	03.06.2015	13 188,92	200,00	947,73	12 441,18
40	ПАТ "КБ"НАДРА"	05.06.2015	355 696,41	25 139,88	177 302,90	203 533,39
41	ПАТ "ЕНЕРГОБАНК"	12.06.2015	46 846,93	0,00	27 188,41	19 658,52
42	ПАТ "КБ "СТАНДАРТ"	19.06.2015	42 699,45	5 739,76	30 841,40	17 597,81
43	ПАТ "БАНК "КІЇВСЬКА РУСЬ"	17.07.2015	94 463,53	8 443,51	28 915,37	73 991,67
44	ПАТ "УІПБ"	31.08.2015	29 553,67	2 206,17	21 569,63	10 190,20
45	ПАТ "БАНК НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ"	31.08.2015	29 721,72	-373,72	14 650,59	14 697,40

46	ПАТ АБ "СТОЛИЧНИЙ"	15.09.2015	4 240,65	0,00	2 634,37	1 606,28
47	ПАТ "ДЕЛЬТА БАНК"	21.09.2015	683 971,76	27 184,59	188 350,47	522 805,88
48	ПАТ "УКРГАЗПРОМБАНК "	05.10.2015	15 800,23	0,00	9 223,76	6 576,47
49	ПАТ "АКБ КАПІТАЛ"	30.10.2015	42 920,38	0,00	9 605,94	33 314,45
50	ПАТ "РАДИКАЛ БАНК"	10.11.2015	20 857,15	8 371,27	21 597,47	7 630,95
51	ПАТ "ІНТЕГРАЛ- БАНК"	27.11.2015	3 427,37	27 865,47	27 717,97	3 574,87
52	АТ "БАНК "НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ"	03.12.2015	45 487,48	329 794,72	367 233,57	8 048,63
53	ПАТ "УНІКОМБАНК"	04.12.2015	1 512,84	2 420,10	3 548,51	384,43
54	ПАТ Банк "Контракт"	11.12.2015	10 703,51	6 681,17	14 557,31	2 827,37
55	АТ "БАНК "ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ"	18.12.2015	3 969 701,05	5 138,04	3 429 817,80	545 021,29
56	ПАТ "ЮСБ БАНК"	28.12.2015	46 760,29	282,67	43 491,44	3 551,52
57	ПАТ "ВБР"	23.12.2015	18 948,43	39,49	9 175,14	9 812,78
58	АТ "БАНК ВЕЛЕС"	11.02.2016	0,00	91,76	10,87	80,90
59	ПАТ "АВАНТ БАНК"	26.02.2016	0,00	552 590,07	511 864,80	40 725,26
60	ПАТ "КБ "ПРЕМІУМ"	11.02.2016	0,00	149 312,14	147 000,25	2 311,89
61	ПАТ "УКРІНБАНК"	23.03.2016	0,00	879 669,34	813 598,24	66 071,11
62	АТ КБ "ТК КРЕДИТ"	08.04.2016	0,00	500,28	390,94	109,34
63	ПАТ "БАНК ПЕТРОКОММЕРЦ- УКРАЇНА"	22.04.2016	0,00	15 113,50	8 863,88	6 249,61
64	ПАТ "БАНК "СОФІЙСЬКИЙ"	25.04.2016	0,00	25 550,22	23 913,95	1 636,27
65	ПАТ "КБ "ХРЕЩАТИК"	06.06.2016	0,00	2 039 930,79	1 946 426,06	93 504,73
66	ПАТ "БАНК МИХАЙЛІВСЬКИЙ"	13.07.2016	0,00	1 728 467,86	1 652 783,45	75 684,42
67	ПАТ "ФІДОБАНК"	20.07.2016	0,00	1 507 931,83	1 431 637,35	76 294,47
68	ПУАТ "СМАРТБАНК"	25.07.2016	0,00	19,66	0,00	19,66
69	ПАТ "КЛАСИКБАНК"	12.08.2016	0,00	253,53	0,00	253,53
70	ПАТ "ЄВРОБАНК"	17.08.2016	0,00	256 702,33	250 613,83	6 088,50
	Разом:		6 799 733,48	8 129 260,91	11 664 554,39	3 264 440,01

**Розрахунки з вкладниками щодо виплати відшкодування у 2016 році
після набрання чинності змін до Закону України "Про систему
гарантування вкладів фізичних осіб"**

(тис. грн.)

№N	Перелік ліквідованих банків	Дата введення тимчасової адміністрації або дата початку ліквідації	Залишок коштів, не отриманий вкладниками	Нарахована сума відшкодувань	Фактично отримано коштів у 2016 році	Залишок коштів, не отриманий вкладниками станом на 01.01.2017
1	ПАТ "КСГ БАНК"	31.08.2016	0,00	48 013,88	46 576,79	1 437,09
2	АТ "АРТЕМ-БАНК"	16.11.2016	0,00	96 828,76	56 590,85	40 237,91
3	ПАТ БАНК "ТРАСТ"	07.12.2016	0,00	539 538,24	0,00	539 538,24
	Разом:		0,00	684 380,88	103 167,64	581 213,24

9.2. Удосконалення системи виплат

Основними напрямками розвитку інформаційних технологій Фонду в 2016 році були: удосконалення системи управління, контролю, звітності та модернізації ділових процесів щодо відшкодування коштів вкладникам неплатоспроможних банків та банків, що ліквідуються.

У зв'язку з проведенням масових виплат гарантованих сум вкладникам неплатоспроможних банків та банків, що ліквідується у Фонді виникла необхідність покращення системи виплат та оптимізації цього процесу. Для цього у 2016 році Фонд здійснював роботу щодо створення інноваційної системи виплат відшкодування вкладникам.

Автоматизована система виплат Фонду (далі - АСВФ) розроблена з метою:

- створення автоматизованої системи виплат коштів вкладникам у режимі реального часу;
- створення уніфікованої і повної інформаційної бази даних, що вміщує інформацію про операції з виплат сум відшкодування вкладникам неплатоспроможних банків;
- підвищення якості і швидкості обробки інформації про вкладників, що надходить від неплатоспроможних банків, за рахунок уніфікованого підходу до обліку інформації і єдиного механізму контролю за дотриманням методології обліку виплат;
- застосування засобів електронного зв'язку для передачі інформації в процесі виплат відшкодувань вкладникам, що надає можливість оперативно їх здійснювати та управляти цими процесами.

У цілому загальна схема побудови інноваційної системи виплат виглядає таким чином:

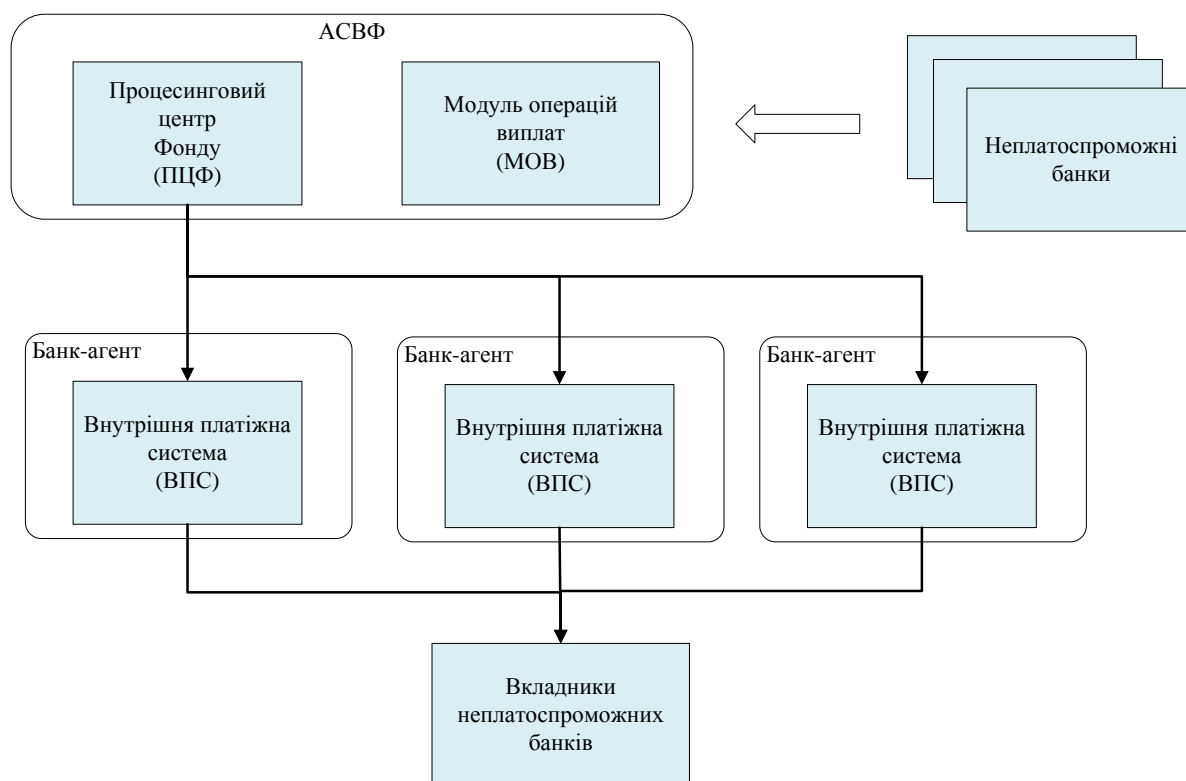

Рис. 9.1. Автоматизована система виплат Фонду.

У результаті впровадження нової системи виплат очікується отримання Фондом сучасного та ефективного інструмента із забезпечення виплат відшкодування вкладникам неплатоспроможних та ліквідованих банків і відчутних переваг, порівняно із діючою системою виплат.

- **Переваги для вкладників:**

- розширення мережі пунктів виплат та наближення пунктів виплат до вкладника;
- оперативність виплат;
- можливість отримання відшкодування за вкладами у декількох НБ в одному пункті виплат;
- забезпечення безперервності процесу виплат (вкладник матиме змогу отримати відшкодування в будь-який час до завершення процедури ліквідації банку)

- **Переваги для Фонду:**

- єдиний програмний комплекс з інформацією про виплати з початку дії тимчасової адміністрації до закінчення ліквідації;

- забезпечення гарантованої виплати відшкодування за рахунок диверсифікації виплат різними банками-агентами;
- зменшення ризиків втрати коштів Фонду за рахунок застосування різних типів розрахунків з банками-агентами (авансування, постфактум, комбінований);
- оперативне управління процесами виплат (підключення/відключення БА, реєстрів отримувачів, блокування окремих записів тощо);
- зменшення витрат ресурсів Фонду (фінансових, матеріальних);
- значне зменшення паперового документообігу за рахунок зменшення потоку листів (заяв) від вкладників

- **Переваги для банків-агентів:**

- спрощення входження банків в систему виплат в якості банків-агентів;
- створення конкурентного середовища для банків-агентів (банки-агенти будуть діяти в рівних умовах);
- зменшення витрат банками-агентами на рекламу по залученню нових клієнтів-вкладників;
- залучення нових клієнтів-вкладників та ресурсів.

У результаті, Фонд отримає високотехнологічний інструмент забезпечення процесу виплат відшкодування вкладникам неплатоспроможних та ліквідованих банків, що надає можливість Фонду як ефективно здійснювати виплати гарантованих сум вкладникам, так і, загалом, зробити вклад у розвиток загальнодержавної інформаційної системи суспільних та державних ресурсів.

10. ВЗАЄМОДІЯ З ГРОМАДСЬКІСТЮ ТА МІЖНАРОДНИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ

10.1. Інформування громадськості

У поточному році процеси реформування банківського сектору, зокрема виведення з ринку неплатоспроможних банків, а також ліквідація банків, що порушують законодавство, тривали. Саме тому Фонд посилено інформував громадян про свою діяльність, систему гарантування вкладів фізичних осіб, захист прав та охоронюваних законом інтересів вкладників банків. Головною метою інформаційно-просвітницьких кампаній Фонду було підвищення фінансової обізнаності громадян і відновлення довіри до банківського сектору країни.

Одним із основних каналів комунікації як завжди була офіційна сторінка Фонду гарантування у мережі Інтернет – www.fg.gov.ua. На сайті Фонду своєчасно оприлюднюється вся інформація щодо банків що знаходяться у процесі тимчасової адміністрації або ліквідації, а саме новини, оголошення, звітність, статистичні дані. Загалом протягом 2016 року кількість відвідувань офіційної сторінки Фонду становила понад 3 631 653 (рис 10.1).

Динаміка відвідування веб-сайту Фонду у 2016

Рис. 10.1. Динаміка відвідування веб-сайту Фонду у 2016 році

Для кращого інформаційного наповнення сайту у звітному році за сприяння Програми регіонального економічного розвитку USAID (USAID REG IP FSS) було проведено дві фокус-групи з метою дослідження пріоритетів користувачів Інтернет щодо тем і категорій та їх представлення на веб-сторінці Фонду. Крім того, фахівці Фонду, які відповідають за громадські комунікації та захист прав вкладників, взяли участь у тренінгах про способи збільшення трафіку на сайт через пошукові системи, а також методи подачі інформації у формі, легкій для сприйняття цільовою аудиторією.

У звітному році важливою складовою комунікацій з вкладниками та кредиторами банків стала сторінка Фонду у соціальній мережі Facebook <https://www.facebook.com/fg.gov.ua/>. Станом на грудень 2016 року на сторінку

Фонду в мережі Фейсбук було підписано близько 3,5 тисяч осіб. Протягом року кількість користувачів сторінки зросла на 75%, що в абсолютних показниках становить більше 1 500 унікальних користувачів. Запроваджена система «живого» спілкування з користувачами сторінки в режимі реального часу. З цією метою на сторінці Фонду у мережі Facebook відкрито розділ «Відправити повідомлення» у якому відвідувачі сторінки мають можливість оперативно отримати відповіді на запитання. За допомогою цього інструменту надано близько 1 000 роз'яснень щодо питань, які стосуються діяльності Фонду. Середній показник охоплення аудиторії зріс більш ніж у 2,5 рази порівняно з минулим роком. Це означає, що кожну публікацію на сторінці в середньому переглядає близько 1 600 користувачів мережі Facebook.

Додатково до інформування громадян через веб-сайт та соціальні мережі Фонд на виконання вимог Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» здійснював своєчасне опублікування у офіційних засобах масової інформації – газетах «Голос України» та/або «Урядовий кур'єр» оголошень (повідомлень) зокрема про запровадження в неплатоспроможних банках тимчасової адміністрації, початок процедури ліквідації банків та здійснення виплат, фінансову звітність Фонду гарантування тощо. Загалом у 2016 році у газетах «Голос України» та «Урядовий кур'єр» було опубліковано більше 70 оголошень.

Продовжувалася активна співпраця із засобами масової інформації. Прес-релізи Фонду, коментарі, інтерв'ю та статистичні матеріали регулярно розсилалися на понад 500 адрес журналістів і інформаційних агентств. У звітному році максимальна інформаційна підтримка надавалася процесу реалізації Фондом активів неплатоспроможних банків. На постійній основі готувалися і розсилалися прес-релізи про виставлені на продаж найцікавіші активи банків, підсумки продажів за тиждень, що минув, та плани продажу на найближчі сім днів. Крім того, висвітлювалися всі етапи запровадження нової системи продажу активів неплатоспроможних банків «ПроЗорро. Продажі», зокрема, координувалася участь представників Фонду у публічних заходах та готувалися матеріали для преси. Загалом, протягом 2016 року Фондом було організовано 8 засідань прес-клубів та брифінгів, до участі в яких запрошувалися представники ЗМІ, які спеціалізуються на фінансовій та банківській тематиці. Крім того, представниками Фонду гарантування було здійснено більше 20 виступів на телебаченні та радіо та надано більше 30 тематичних інтерв'ю для друкованих ЗМІ.

Інформаційно-консультаційний центр та «Гаряча лінія» Фонду

Інформаційна підтримка вкладникам та кредиторам неплатоспроможних банків надається в інформаційно-консультаційному центрі Фонду. Під час особистого прийому громадяни можуть отримати фахові консультації з питань, що стосуються захисту інтересів вкладників, у разі виникнення проблемних та складних ситуацій. Протягом звітного року громадянам було надано близько 11 000 консультацій з питань діяльності Фонду гарантування та оформлення документів для отримання відшкодування.

Крім того, управління з питань інформаційної політики Фонду, забезпечує доступ громадян до публічної інформації, розпорядником якої є Фонд гарантування. У 2016 році працівниками управління було надано інформацію за 2484 запити на публічну інформацію. Також систематично опрацьовувались звернення громадян, які потребують роз'яснень порядку отримання гарантованої суми відшкодування. У 2016 році було опрацьовано 3434 звернення громадян.

Найбільш оперативним та доступним для громадян каналом комунікації, як завжди, була «Гаряча лінія» Фонду. Загальна кількість роз'яснень та консультацій, що були надані вкладникам по телефону впродовж звітного періоду, становить 258 535. Для підвищення ефективності реагування на звернення громадян, в тому числі тих, які мають ознаки скарг, запроваджено систему зворотного зв'язку з додзвонювачами на «Гарячу лінію» Фонду (рис. 10.2.).

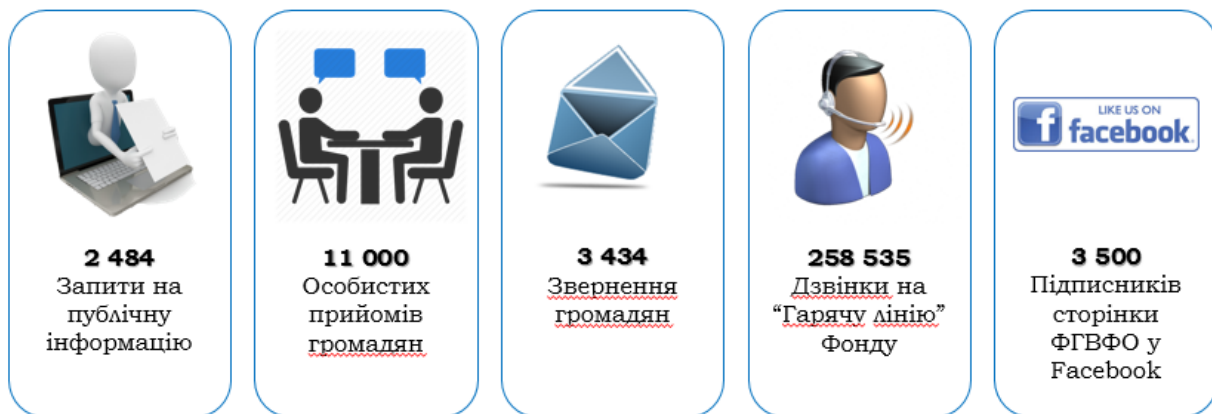

Рис. 10.2. Взаємодія з громадянами у 2016 році

10.2. Фінансова просвіта

На виконання закріпленої на законодавчому рівні функції Фонду щодо підвищення фінансової грамотності населення, розуміючи необхідність підвищення обізнаності вкладників про переваги та обмеження системи гарантування вкладів та виховання у вкладників культури заощаджень, протягом 2016 року активно проводив освітні заходи для різних цільових аудиторій.

Так, за підтримки ПАТ «КРЕДОБАНК» було виготовлено освітній відеоролик з інформацією про існування системи гарантування вкладів, розмір гарантованої суми, адресу веб-сайту та номер телефонної «гарячої лінії» Фонду. Крім того, за підтримки «ОТП БАНК» було виготовлено три аудіо ролики. Фонд звернувся до Національної ради з питань телебачення та радіомовлення з проханням визнати відео та аудіо ролики соціальною рекламою. Отримавши відповідне підтвердження від Національної ради, Фонд надіслав ролики 62 загальнонаціональним та регіональним телеканалам та радіостанціям різних форматів, розрахованих на різні аудиторії. У результаті протягом серпня-вересня 2016 року відео ролики Фонду транслюється на 11 телеканалах, аудіо ролики – на 10 радіостанціях.

Протягом року з метою підвищення фінансової обізнаності молоді фахівцями Фонду було проведено декілька лекцій для студентів. Зокрема, під час міжнародної ініціативи Global Money Week відбулася відкрита лекція для студентів та викладачів Національного університету біоресурсів і природокористування України, а також лекції про права вкладників банків для слухачів Інституту післядипломної педагогічної освіти Київського університету ім. Грінченка та учасників регіонального семінару для викладачів курсу «Фінансова грамотність» у м. Харків. Крім того, для студентів Інституту банківських технологій та бізнесу фахівці Фонду провели тренінг для тренерів на тему «Система гарантування вкладів в Україні». При цьому учасникам були вручені сертифікати Фонду, що засвідчують можливість студентів і самим проводити тренінги з фінансової грамотності.

10.3. Захист прав вкладників

З минулого року у Фонді створений відділ захисту прав вкладників, основними завданнями якого є забезпечення дотримання банками-учасниками Фонду вимог до змісту договорів банківського вкладу, договорів банківського рахунку з питань, що стосуються функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб, вимог щодо порядку розкриття інформації для вкладників про умови надання банківських послуг із залучення вкладів, а також забезпечення дотримання банками-агентами Фонду прав вкладників при виплаті гарантованих сум відшкодування.

У звітному році було розроблено Порядок здійснення Фондом гарантування вкладів фізичних осіб захисту прав та охоронюваних законом інтересів вкладників, який у подальшому був затверджений рішенням виконавчої дирекції Фонду 26.05.2016 року за № 825 та зареєстрований в Міністерстві юстиції України 17 червня 2016 р. за N 874/29004. Цим документом визначено права та обов'язки банку при залученні вкладу фізичної особи та фізичної – особи підприємця та банку – агента при виплаті гарантованої суми відшкодування, а також права та обов'язки вкладника.

Крім того вперше у законодавстві було встановлено низку вимог, що надають можливість вкладникам отримати більше інформації про фінансову послугу банку та систему гарантування вкладів ще до укладення договору, зокрема:

- банки зобов'язано розміщувати на веб-сайті банку та у його приміщенні (у місцях, доступних для ознайомлення вкладників, зокрема, в операційному залі), умови публічного договору, ціну банківських послуг та тарифи банку, примірні договори для кожного виду банківського рахунку та банківського вкладу;

- у разі якщо договір банківського вкладу/рахунку містить посилання на публічні правила/умови/договір/оферту тощо видавати вкладнику на його вимогу витяг з цих правил/умов/договору/оферти тощо в частині умов, що стосуються банківського вкладу/рахунку, засвідчений уповноваженим працівником банку, незалежно від наявності на веб-сайті банку;

- розміщувати на головній сторінці веб-сайті банку посилання на розділ про систему гарантування вкладів.

Також банки зобов'язані включати до змісту договорів банківського вкладу, договорів банківського рахунку умови гарантування Фондом відшкодування коштів, а саме:

1) перелік умов, за яких Фонд не відшкодовує кошти, або посилання на норми Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», в яких визначено умови, за яких Фонд не відшкодовує кошти, та на офіційну сторінку Фонду в мережі Інтернет;

2) суму граничного розміру відшкодування коштів за вкладами або посилання на офіційну сторінку Фонду в мережі Інтернет, де визначена сума граничного розміру відшкодування Фондом;

3) інформацію про припинення нарахування процентів за договором у день початку процедури виведення Фондом банку з ринку (у разі прийняття Національним банком України рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку з підстав, визначених частиною другою статті 77 Закону України «Про банки і банківську діяльність», - у день прийняття рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку);

4) інформацію про те, що відшкодування коштів за вкладом в іноземній валюті відбувається в еквіваленті національної валюти України після перерахування суми вкладу за офіційним курсом гривні до іноземних валют;

5) інформацію про те, що фізична особа (у тому числі фізична особа - підприємець), з якою укладається договір, ознайомена з довідкою про систему гарантування вкладів фізичних осіб, що засвідчується окремим підписом вкладника у договорі;

6) інші істотні умови договору банківського рахунку, договору банківського вкладу, встановлені законодавством України.

Значно збільшилося коло обов'язків банків – агентів Фонду, зокрема:

- встановлено заборону нав'язування послуг або створення інших перешкод для вкладника, який звернувся до банку за отриманням гарантованої суми відшкодування за вкладом;

- зобов'язано забезпечити вкладникам, вказаним у загальному реєстрі/частині загального реєстру, безкоштовну виплату відшкодування готівкою. На вимогу вкладника переказ належної суми відшкодування проводиться на зазначений ним рахунок в іншому банку згідно з тарифами банку-агента без нав'язування інших послуг;

- встановлено вимогу розмістити в загальнодоступних для клієнтів місцях за місцезнаходженням банку, відокремлених підрозділів та на веб-сайті банку інформацію про виконання ним функцій банку-агента з виплати гарантованих сум відшкодування вкладникам банку за загальним реєстром/частиною загального реєстру.

За звітний період відділом захисту вкладників опрацьовано 675 письмових звернень/скарг громадян. На підставі аналізу основних типів письмових звернень/скарг громадян були розроблені пропозиції щодо оптимізації процесів Фонду та забезпечення можливості вкладників

неплатоспроможних банків в короткі строки отримати гарантовану суму відшкодування. У результаті, наприклад, виконавчою дирекцією було прийнято рішення про те, що особам, на користь яких суди прийняли рішення про включення до переліку вкладників, не потрібно отримувати виконавчі листи та звертатися до виконавчої служби із заявою про примусове виконання цих рішень. Саме рішення, що вступило в силу, є підставою для включення інформації про вкладника до реєстру для здійснення виплат.

Крім того, було проведено аналіз діяльності банків-учасників Фонду на предмет дотримання ними вимог з розкриття інформації про систему гарантування вкладів та інформації про залучення вкладів. Також були виявлені факти запровадження банками ризикованих для вкладників продуктів. При цьому банки не забезпечували інформування споживачів про зміст таких продуктів і пов'язані із ними ризики та юридичні наслідки. Інформація щодо виявлених порушень доводилася до відома департаменту дистанційного та інспекційного моніторингу діяльності банків, а деяких випадках інформація направлялася регулятору.

10.4. Співпраця з громадськими організаціями

У звітному році Фонд активно співпрацював з громадськими організаціями та ініціативними групами вкладників неплатоспроможних банків.

У березні 2016 року була створена Рада громадського моніторингу - дорадчий орган, який опікується питаннями захисту інтересів вкладників та інших кредиторів неплатоспроможних банків та є інструментом забезпечення участі громадськості в процесах виведення банків з ринку. До складу Ради громадського моніторингу входять представники громадських організацій: ГО «Спілка вкладників АТ «Дельта Банк» (АТ «Дельта Банк»), ГО «Громадський контроль банків» (ПАТ «ВіЕйБі Банк»), ГО «Правозахисна рада України» (ПАТ «КБ «Фінансова ініціатива»), ГО «Асоціація потерпілих вкладників «Форум СОС» (ПАТ «Банк Форум»), ГО «Національне благо України» (АТ «БАНК «ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ»).

У рамках співпраці з громадськими організаціями та ініціативними групами вкладників неплатоспроможних банків Фонд залучає представників громадських організацій до процедур виведення банку з ринку та здійснення громадського контролю за діяльністю посадових осіб та уповноважених осіб Фонду на ліквідацію банків. Також, з метою активного залучення представників громадськості до процесів, пов'язаних з реалізацією активів неплатоспроможних банків, Фонд гарантування підписав Меморандум про співпрацю з громадською організацією «Форум СОС».

Для вирішення проблеми повернення коштів клієнтам ПАТ «Банк Михайлівський» Фонд активно співпрацював з Громадською організацією «Спілка вкладників Михайлівського». З огляду на великий суспільний резонанс було створено Міжвідомчу робочу групу з урегулювання проблемних питань вкладників ПАТ «Банк Михайлівський». До складу зазначеної групи увійшли представники органів влади, правоохоронних органів, Фонду гарантування та

представники Громадської організації «Спілка вкладників Михайлівського». Міжвідомча робоча група опрацювала питання, пов'язані з виплатою відшкодування від Фонду відповідно до Закону України Закону №1736-VIII «Про внесення змін до деяких законів України щодо відшкодування фізичним особам через систему гарантування вкладів фізичних осіб шкоди, завданої зловживаннями у сфері банківських та інших фінансових послуг» клієнтам ПАТ «Банк «Михайлівський», які укладали договори з фінансовими компаніями.

З метою налагодження повноцінного діалогу з громадськістю регулярно організовувались зустрічі ініціативних груп вкладників з керівництвом Фонду та інші заходи, метою яких було роз'яснення підстав прийняття Фондом окремих рішень та обґрунтування відповідних дій Фонду та уповноважених осіб Фонду при виведенні банків з ринку. Крім того, було організовано засідання «круглих столів», зустрічі та консультації з представниками громадських об'єднань з метою врахування пропозицій громадськості при розробці проектів нормативно-правових актів. Загалом за звітний період було проведено 20 зустрічей з представниками громадських організацій.

10.5. Міжнародна співпраця

Фонд гарантування, як постійний член Міжнародної асоціації страховиків депозитів (МАСД) та Європейського форуму страховиків депозитів (ЄФСД), у звітному році брав активну участь у роботі цих організацій. Крім того протягом звітного періоду Фонд активно співпрацював з міжнародними фінансовими та донорськими організаціями - Світовим банком, Агентством США з міжнародного розвитку (USAID), Європейським банком реконструкції і розвитку, управлінням технічної допомоги Міністерства фінансів США.

У 2016 році Фонд представляв Україну на загальних зборах та міжнародній конференції МАСД, що відбулися у м. Сеулі, Республіка Корея, а також на щорічних зборах членів ЄФСД у Вільнюсі. Директор департаменту консолідованого продажу та управління активами презентувала досвід Фонду у сфері реалізації активів банків, що ліквідуються, для учасників двох міжнародних форумів з питань інвестицій у проблемні активи, що відбулися у Празі та Лондоні. Фахівці Фонду також брали участь у семінарі Інституту фінансової стабільності та МАСД з питань врегулювання неплатоспроможності, кризового управління і страхування депозитів у м. Базель.

У поточному році активізувалася двостороння співпраця між Фондом та членами Євразійського регіонального комітету МАСД. Так, у жовтні відбувся робочий візит до Фонду представників Казахстанського фонду гарантування депозитів. Метою візиту, зокрема, було вивчення досвіду України у розробці та підготовці до реалізації автоматизованої системи виплат гарантованого відшкодування. Крім того, представники Фонду із департаменту дистанційного та інспекційного моніторингу діяльності банків провели із

казахськими колегами телеконференцію з метою вивчення системи диференційованих внесків на основі оцінки ризиків.

Фонд також плідно співпрацював з проектами міжнародної технічної допомоги. Так, експерти проектом USAID «Міжнародні партнерства заради фінансової стабільності» (IP-FSS) надавали Фонду консультації у сфері стратегічних комунікацій. Зокрема, для фахівців Фонду було організовано тренінги на тему «Основи написання веб-текстів для органів державної влади».

Продовжувалася плідна співпраця з Управлінням технічної допомоги Міністерства фінансів США. Так, у Фонді працював довгостроковий радник та короткострокові експерти з різноманітних аспектів процесу виведення неплатоспроможних банків з ринку та роботи із проблемними активами. Крім того, у 2016 році стартував проект Європейського банку реконструкції і розвитку «Технічне співробітництво з Фондом гарантування вкладів фізичних осіб», консультантом якого є ТОВ «КПМГ-Україна». Його метою є надання допомоги Фонду в роботі, спрямованій на підвищення потенціалу та можливостей у рамках реалізації його прав та повноважень. Співробітництво здійснюватиметься шляхом надання консультаційної допомоги та експертної підтримки. У результаті планується вдосконалити та адаптувати діяльність Фонду відповідно до нових норм законодавства та сучасних викликів.

Фонд висловлює щире подяку всім міжнародним партнерам за співпрацю.